CADRAN POLITIC

Tovarăşul Nicolae Ceauşescu, secretar general al Partidului Comunist Român, preşedintele Republicii Socialiste România, împreună cu tovarăşa Elena Ceauşescu, a inaugurat, sîmbătă, 17 octombrie, Tîrgul internaţional Bucureşti.

Această mare şi semnificativă manifestare economică, organizată din iniţiativa tovarăşului Nicolae Ceauşescu, conducătorul partidului şi statului nostru, constituie o nouă şi grăitoare dovadă a politicii consecvente a României de a se încadra tot mai activ şi mai eficient în diviziunea internaţională a muncii, de a participa tot mai intens la schimbul mondial de valori materiale şi spirituale, de a-şi aduce contribuţia la soluţionarea tuturor problemelor complexe, economice şi financiare de care depind dezvoltarea fiecărei ţări, bunăstarea întregii omeniri.

Cea de-a XIII-a ediţie a Tîrgului internaţional Bucureşti, eveniment de seamă al vieţii economice româneşti şi, totodată, cu amplă rezonanţă internaţională, se constituie, de asemenea, într-o nouă şi grăitoare mărturie a dorinţei de pace şi colaborare a României socialiste cu toate statele lumii, indiferent de sistemul lor social şi politic.

Desfăşurîndu-şi activitatea sub deviza „Comerţ – Cooperare – Dezvoltare", Tîrgul internaţional Bucureşti se bucură şi în acest an de un larg interes în rîndul producătorilor din ţară şi al oamenilor de afaceri de peste hotare, reflectat în participarea a peste 1 200 de întreprinderi româneşti şi firme străine din 37 de ţări de pe toate continentele.

Ilustrînd marile prefaceri şi înfăptuiri pe care le-a cunoscut în anii socialismului, cu deosebire în perioada de după Congresul al IX-lea al partidului, economia noastră naţională se prezintă la Tîrgul internaţional Bucureşti cu o gamă diversificată de produse moderne, comparabile, prin parametrii lor economici, tehnici şi calitativi, cu cele mai avansate realizări pe plan mondial.

Vizita tovarăşului Nicolae Ceauşescu, a tovarăşei Elena Ceauşescu a început în pavilionul central, unde le-au fost prezentate produse reprezentative realizate în întreprinderile Ministerului Industriei Electrotehnice, sector de bază al economiei naţionale, care atestă, prin dezvoltarea sa, nivelul înalt al industriei româneşti. Produsele prezentate evidenţiază direcţiile prioritare în care se acţionează pentru transpunerea în viaţă a orientărilor şi indicaţiilor secretarului general al partidului, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, în legătură cu perfecţionarea întregii activităţi de concepţie, proiectare şi execuţie a unor maşini şi utilaje de mare complexitate, menite să echipeze la cel mai înalt nivel tehnic capacităţile de producţie din industria românească şi să satisfacă într-o măsură sporită cerinţele beneficiarilor externi.

În continuare s-au vizitat standurile produselor destinate automatizării proceselor de fabricaţie în sectoare prioritare ale economiei naţionale – energetică, minerit, petrochimie, metalurgie, energetică nucleară –, în alte domenii, realizate la un înalt nivel tehnic, fiind competitive cu produse similare fabricate pe plan mondial.

Exponatele din sectorul industriei metalurgice evidenţiază ponderea sporită pe care-o deţin în momentul de faţă sortimentele cu grad avansat de prelucrare care valorifică, la un nivel superior, materiile prime şi energia, asigurînd creşterea substanţială a eficienţei economice.

Tovarăşul Nicolae Ceauşescu, tovarăşa Elena Ceauşescu au vizitat în continuare standurile Ministerului Industrializării Lemnului şi Materialelor de Construcţii, ale industriei construcţiilor de maşini, sectorului energetic, industriei de utilaj greu, transporturilor şi telecomunicaţiilor. În standurile rezervate chimiei şi petrochimiei se remarcă, în special, produsele industriei de sinteză a elastomerilor, situată la nivel mondial. Caracteristic pentru industria românească producătoare de cauciucuri sintetice este faptul că aceasta s-a bazat pe activitatea proprie de cercetare ştiinţifică şi dezvoltare tehnologică. Sub directa îndrumare a tovarăşei academician doctor inginer Elena Ceauşescu, au fost finalizate cercetările în domenii de vîrf ale chimiei şi petrochimiei, materializate în elaborarea unor tehnologii şi instalaţii moderne.

S-au vizitat în continuare pavilioanele industriei uşoare, agriculturii, industriei alimentare, precum şi sectoarele speciale în care sînt prezentate produsele realizate de unităţile UCECOM şi CENTROCOOP, bunuri de consum de o largă diversitate obţinute prin valorificarea superioară a resurselor locale.

Tovarăşul Nicolae Ceauşescu şi tovarăşa Elena Ceauşescu au vizitat, de asemenea, pavilioanele naţionale ale ţărilor prezente la T.I.B. '87, precum şi standurile firmelor străine.

Tovarăşului Nicolae Ceauşescu i-au fost transmise, prin reprezentanţii ţărilor participante, salutul şefilor de state şi guverne din aceste ţări, urări de noi succese în activitatea sa, de prosperitate şi progres pentru poporul român.

Mulţumind, tovarăşul Nicolae Ceauşescu a transmis, la rîndul său, şefilor de state şi guverne din aceste ţări un cordial salut, urări prieteneşti de progres şi prosperitate.

În timpul inaugurării Tîrgului internaţional Bucureşti şi de-a lungul întregii vizite în incinta complexului expoziţional, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, tovarăşa Elena Ceauşescu au fost salutaţi cu vibrante manifestări de dragoste şi preţuire de miile de locuitori ai Capitalei, care au participat la inaugurarea acestei ample manifestări economice internaţionale.

*

În cursul săptămînii trecute s-a desfăşurat, la invitaţia tovarăşului Nicolae Ceauşescu, preşedintele Republicii Socialiste România, vizita oficială în ţara noastră a preşedintelui Consiliului Suprem al Republicii Sudan, El Sayed Ahmed El Mirghani. Noul dialog la nivel înalt româno-sudanez reprezintă un moment de deosebită însemnătate pentru cele două ţări, un moment de o profundă semnificaţie politică în planul raporturilor de prietenie, al cauzei comune a păcii şi înţelegerii internaţionale.

Tovarăşul Nicolae Ceauşescu, preşedintele Republicii Socialiste România, s-a întîlnit, tot în cursul săptămînii trecute, cu preşedintele Kampuchiei Democrate, Norodom Sianuk, care a efectuat o vizită de prietenie în ţara noastră.

Programele de dezvoltare ale patriei noastre pentru acest cincinal, care a început la 1 ianuarie 1986 și se va încheia la 31 decembrie 1990, ca și cele pentru viitorul deceniu, pînă în anul 2000, cuprind obiective dintre cele mai cutezătoare. Pînă în anul 1990 România va deveni țară mediu dezvoltată din punct de vedere economic și social, iar pînă la sfîrșitul actualului secol se va integra între țările dezvoltate ale lumii. La nivelul întregii noastre societăți, noua calitate a muncii și a vieții — obiectiv fundamental stabilit de Congresul al XIII-lea al partidului va fi generalizată. Calea sigură pentru înfăptuirea tuturor acestor mărețe obiective ale prezentului și ale viitorului o constituie **munca.** Așa cum sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu, **„nimic nu se poate realiza fără muncă, fără eforturi, fără consum de energie și inteligență creatoare, fără spirit revoluționar, devotament și abnegație".**

Dintotdeauna, în istoria patriei noastre, în istoria întregii omeniri, munca a fost un izvor de bunăstare, de satisfacții. Omul însuși, cel care muncește, cel care, prin gîndirea lui, prin cunoștințe și prin experiență determină perfecționarea muncii, este totodată și produsul muncii.

MUNCA

IZVORUL TUTUROR BUCURIILOR ȘI SUCCESELOR NOASTRE

Tot ceea ce a realizat pînă în prezent poporul nostru este rezultatul muncii sale rodnice. Și tot prin muncă rodnică vor fi înfăptuite cutezătoarele programe de viitor. Izvor al dezvoltării proprietății socialiste, al sporirii avuției naționale, munca este un proces în care se făuresc bunuri materiale și spirituale și, în același timp, constituie cadrul în care se făuresc caractere puternice, se oțelește voința, se modelează un comportament de factură superioară.

Munca se schimbă mereu, atît în conținut cît și în formă. Pe drumul uriaș al perfecționării muncii, personalitatea umană a dobîndit permanent sensuri multiple și complexe. În condițiile vremii noastre, cînd pe plan mondial se afirmă o nouă revoluție tehnico-științifică, în procesele colective de muncă, automatizate, electronizate sau robotizate, omului i se cer gîndire profundă, cunoștințe înalte, calificare superioară. Raportul dintre munca fizică și munca intelectuală se schimbă în mod esențial în favoarea celei din urmă, în sensul că mașinile preiau operațiile fizice, omul încorporînd tot mai mult în produse efortul lui inteligent. De aici derivă și noi exigențe, noi preocupări în ceea ce privește pregătirea pentru muncă.

Subliniam, mai sus, că România se află într-o nouă etapă a dezvoltării sale economico-sociale. Conținutul acestei noi etape este determinat, în esența sa, de conținutul pe care l-a dobîndit munca în acest sfîrșit de secol. Țara a progresat continuu în toți anii de după actul istoric de la 23 August 1944, dar îndeosebi începînd de la Congresul al IX-lea al partidului, manifestîndu-și strălucit potențialul creator în anii de glorie al Epocii Nicolae Ceaușescu. Din anul 1965 încoace, toate județele țării au cunoscut o dezvoltare fără precedent, pretutindeni au fost ridicate uzine noi, moderne, s-a trecut la înfăptuirea obiectivelor noii revoluții agrare. Totodată, importante progrese au cunoscut știința, învățămîntul și cultura. Acum, tot ceea ce a fost creat prin munca poporului trebuie să producă la un nivel calitativ superior, să fie valorificate și mai bine resursele materiale și umane. Să fie folosite, în industrie, în agricultură, în toate domeniile vieții economico-sociale cele mai noi cuceriri ale științei și tehnicii, să se dezvolte cu precădere ramurile de vîrf, electronica și microelectronica, energetica nucleară, industria aeronautică, mecanica fină, chimia fină.

Prevederile actualului cincinal se referă nu numai la simple creșteri în domeniile producției, productivității, calității, ci și la o cotitură radicală în muncă, în pregătirea pentru muncă. Mai mult decît în oricare dintre etapele precedente, munca și pregătirea pentru muncă se află acum într-o strînsă interdependență, pentru că a realiza obiectivul noii calități a muncii înseamnă a asigura, înainte de toate, o calificare superioară a oamenilor muncii. Cu alte cuvinte, o pregătire profesională la înălțimea exigențelor vremii noastre, a exigențelor noii revoluții tehnico-științifice. Însuși spiritul revoluționar se afirmă, în prezent, în cadrul generos al muncii și al pregătirii pentru muncă.

A munci constituie, azi, o mare răspundere a întregului popor, a tinerei generații.

Sînt nenumarate faptele de muncă ale pionierilor, atît pe ogoare, la întreținerea sau strînsul recoltei, cît și în acțiunile de înfrumusețare a orașelor, a satelor sau la unele lucrări de construcții.

Dar munca, în prezent, înseamnă tehnică, înseamnă știință, înseamnă căutări creatoare pe baza unor înalte cunoștințe. Peste ani, cînd vor intra în producție, pionierii de astăzi vor desfășura o astfel de muncă, pentru care se pregătesc încă de pe acum. Au, în acest sens, condiții dintre cele mai bune. Palatul pionierilor și șoimilor patriei, casele pionierilor și șoimilor patriei din întreaga țară, atelierele școlare, cercurile pionierești și înainte de orice școlile, principalul loc de muncă al elevilor, așa cum principala lor muncă este învățătura, oferă un amplu și generos cadru în care purtătorii cravatelor roșii cu tricolor împletesc cunoștințele teoretice cu activitatea practică productivă, lucrează cu computere, cu roboți, construind complicate aparate, pregătindu-se pentru munca de înaltă calitate, corespunzătoare exigențelor actuale.

A munci cu pasiune, a descoperi sînt bucurii trăite de fiecare om care a învățat să nu dea înapoi în fața primului eșec, ci s-o ia de la capăt, și încă o dată, ori de cîte ori este nevoie, pînă în clipa biruinței. A munci, azi, înseamnă a crea, a descoperi noi valori, a făuri noi valori care să contribuie la progresul și bunăstarea întregului popor, la înălțarea patriei pe culmi tot mai înalte de civilizație și progres.

Patria

Viitorul,
pornind
din prezentul
înflorit,
îți șoptește numele,
Patrie.
Adevărul,
născut
din rodnicia
muncii,
îți plămădește
chipul,
Patrie.

Lumina,
izvorind
din frunțile
noastre,
îți urmează
pașii,
Patrie.

Iar tu,
Patrie,
născută
din lumină,
crescută
în adevăr,
urcînd
spre viitor,
pace pecetluiești
cu mînă
de copil
seninul
vieții:
PACE!

Marciana Ionescu
clasa a VIII-a,
C.P.Ș.P., Ploiești

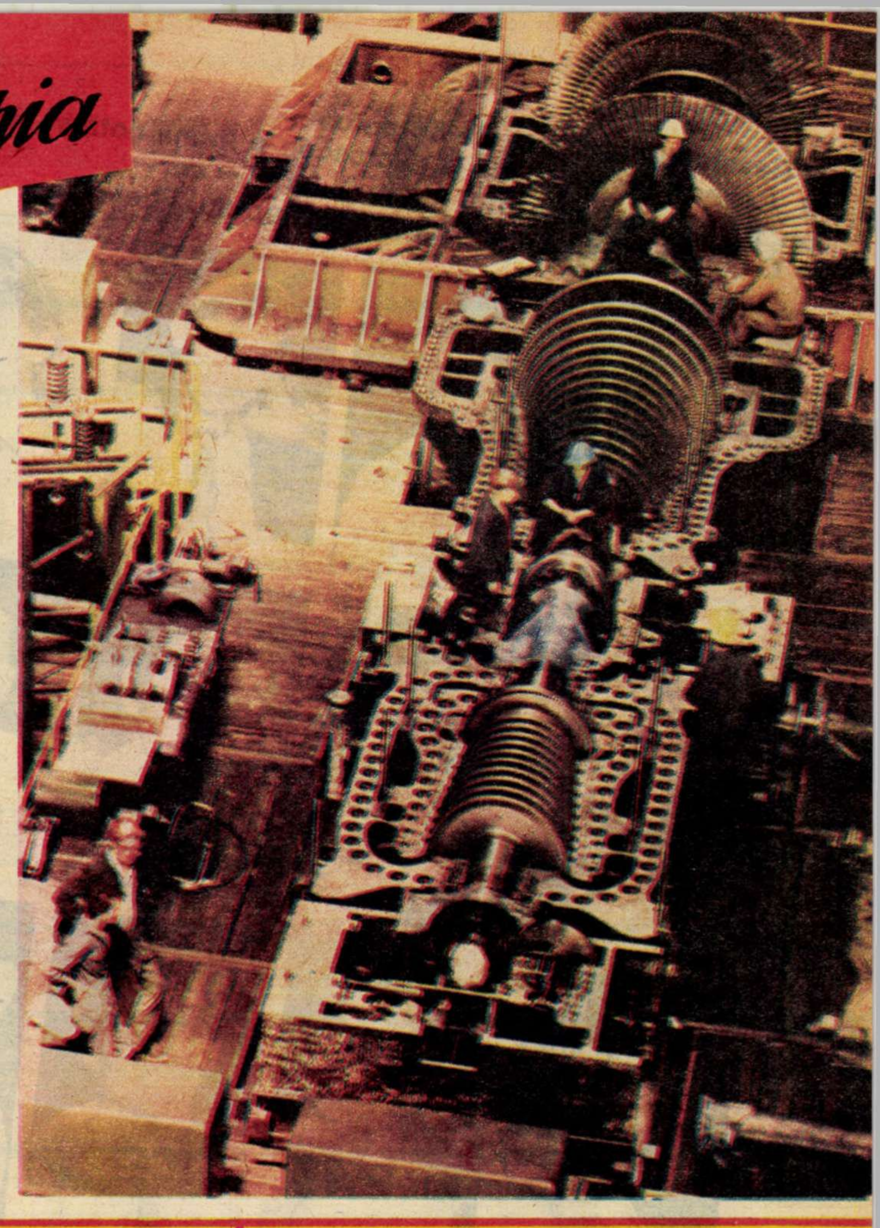

- Revelaţiile unei ore de botanică
- „Covorul fermecat“ de la microscop
- Prima notă în catalog — un 10, căruia i-au urmat altele la fel.
- O „busolă“ care arată direcţiile timpului liber

O CLASĂ ÎN CARE CATALOGUL A FOST INAUGURAT CU nota 10

În cabinetul de ştiinţele naturii de la Şcoala nr. 79 din Capitală au ora cei dintr-a V-a A. E linişte, cu toate că mesele de lucru sînt ocupate de 42 de copii. Cu toţii sînt numai ochi şi urechi! Ascultă cu atenţie mai întîi explicaţiile tovarăşei profesoare şi apoi împreună — elevi şi profesor — pornesc într-o nebănuit de interesantă călătorie... într-o foiţă de ceapă.

Cu mişcări timide, căci pînă acum n-au mai lucrat cu un astfel de aparat, fiecare pregăteşte microscopul, aşază cîte o bucăţică de foiţă de ceapă pe o lamă, o acoperă cu lamela, observînd apoi cu atenţie celulele ce o alcătuiesc. La microscop, aparent banala foiţă de ceapă le oferă acum surprize pe care nici nu le-ar fi putut bănui. Cu măiestrie, inegalabila natură a „ţesut“ în foiţa de ceapă, din mii şi mii de celule, un „covor fermecat“ ce nu poate fi vazut cu ochiul liber.

— Extraordinar, exclamă cineva!

Un băiat care avea la îndemînă un măr cu coajă gălbuie, se adresează tovarăşei profesoare:

— Ce-ar fi să tăiem şi o bucăţică de coajă de măr şi s-o cercetăm şi pe ea la microscop? Am putea face apoi comparaţia cu foiţa de ceapă

Ideea a fost primită cu bucurie, iar pînă la sfîrşitul orei mărul a rămas... fără coajă. Cu toţii au vrut să afle cum arată celulele ei.

Interesantă experienţă, pentru nişte copii care abia au păşit în clasa a V-a, nu-i aşa?

Cînd soneria a anunţat sfîrşitul orei, copiii s-au desprins cu greu de lucrul în cabinet, pentru că această materie, nouă pentru ei, i-a captivat. Le place că au început s-o înveţe prin a-i descoperi ei înşişi tainele. Şi cu toţii au înţeles că de aici, din cabinetul de ştiinţele naturii, în faţa lor s-a deschis încă un drum spre cunoaştere, alături de drumurile fascinante ale limbii române, ale matematicii, geografiei generale şi biologiei, istoriei... care duc, toate, spre împlinirea frumoaselor visuri de viitor pe care şi le-au făurit fiecare.

Un băiat ne mărturisea că în primele zile de şcoală, el şi ceilalţi colegi din clasa a V-a A erau stăpîniţi de o mare şi misterioasă emoţie. Auziseră de la cei mai mari despre clasa a V-a că ar fi o clasă grea. Dar pe măsură ce i-au cunoscut pe noii lor profesori şi caietele de notiţe au început să-şi umple primele pagini, emoţiile s-au risipit. Fiecare oră este aşteptată acum cu bucurie.

Marius Bojiţă, comandantul detaşamentului, ţine să precizeze că toţi copiii vor ca şi anul acesta clasa să-şi păstreze renumele. Pentru că, spune el, „încă din primele clase noi am învăţat să... învăţăm şi fiecare ne străduim să demonstrăm acest fapt prin rezultatele obţinute. La concursurile pe materii la care am participat anul trecut, clasa noastră a fost reprezentată de 16 colegi, la limba şi literatura română, şi de 18 la matematică. Dintre aceştia, mulţi au reprezentat şcoala şi la etapele următoare, pînă la cea pe Capitală. **Andrei Marcu, Cristina Panait** şi **Anca Rodideal** au obţinut premiul I, la limba şi literatura română, iar **Mircea Rozorea, Raluca Georgescu** şi cu mine am adus în şcoală alte trei premii întîi la matematică“.

Matematica e o materie care-i pasionează pe foarte mulţi dintre elevii clasei a V-a A. La ora cînd ne-am aflat printre ei, cu toţii se pregăteau pentru prima lucrare-test din acest trimestru. Seriozitatea cu care au recapitulat materia învăţată anul trecut le dă speranţa că toţi vor obţine numai note bune şi foarte bune.

De altfel, catalogul a şi fost inaugurat la puţin timp de la începutul trimestrului. **Andrei Marcu** a primit un 10 mare şi rotund la limba română. Acest băiat cu priviri pătrunzătoare este considerat de către colegii lui un pasionat navigator pe „oceanul“ lecturii. Lui Andrei îi place să citească mult, a învăţat să-şi aleagă cărţile preferate şi să povestească frumos. El caută să pătrundă valorile cuvîntului scris, compunînd el însuşi poezii ce dezvăluiesc o mare sensibilitate artistică. Tot cu note de 10 au inaugurat catalogul Marius Bojiţă şi Ilie Adrian, la română şi la matematică.

„Noi ne-am convins că rezultatele pe care le obţinem în munca noastră de elevi depind şi de felul în care ştim să ne folosim timpul, spune **Hristiana Mihuţ.** Ne-am obişnuit să ne alcătuim un fel de „busolă“ care să indice direcţiile timpului pe care-l avem la dispoziţie acasă, să ne facem, adică, un program de lucru minuţios. Această busolă arată „timp frumos“ numai atunci cînd acesta este folosit judicios. La noi în clasă, cu toţii ne-am obişnuit să ne facem cîte un astfel de program. Pentru **Adrian Marcu, Cristian Negru, Iliuţă Dan, Raluca Georgescu, Cristina Panait, Melania Nica, Mihnea Nedelcu, Andrei Dinu, Ion Dănăilescu,** ca şi pentru mulţi alţi pionieri, „busola“ amintită arată întotdeauna „timp frumos“. Ei se pregătesc zilnic cu minuţiozitate, dar le rămîne destul timp şi pentru sport, joacă, lectură, muzică şi chiar pentru a mai da o mînă de ajutor în treburile gospodăreşti.

După cum au luat startul şi după primele rezultate ale muncii lor, putem spune că noii noştri prieteni din clasa a V-a A şi-au învins atît de repede acea misterioasă şi mare emoţie care-i stăpînea în primele zile de şcoală datorită atenţiei acordate fiecărei ore, seriozităţii cu care au pornit la lucru. Şi dorinţei de a descoperi frumuseţea fiecărei materii noi. Toţi cei 42 de pionieri care alcătuiesc detaşamentul au pornit, adică, de la început „cu toate pînzele sus“ şi sînt hotărîţi să parcurgă noul an şcolar astfel încît nici unul dintre ei să nu rămînă în urmă. Succes, prieteni!

ECATERINA ROŞCA

GIURGIU

Felicitări pe adresa pionierilor din județ

Acum cînd roadele anului se află în hambare, e vremea să-i felicităm pe numeroșii pionieri care au fost și ei alături de părinți, de sătenii cooperatori, prezenți în vastele amfiteatre ale recoltei. Aplauze „la marea scenă deschisă a toamnei" se cuvin deci tuturor, așa cum și colegii voștri de pe meleagurile județului **Giurgiu** *le merită pe deplin pentru impresionanta lor hărnicie. Iată doar cîteva dintre recordurile înregistrate de ei pe traseul acestei toamne: la Ferma nr. 3, Stănești, cîte 400 de elevi ai* **Școlii nr. 3** *din municipiu au recoltat 13 t de tomate pe zi. I-au concurat aici cei 420 de colegi de la* **Școala nr. 4,** *care n-au cules niciodată mai puțin de 14 t de tomate pe zi. Pe întinsul grădinilor de la Fermele nr. 4 și 6 și-au disputat întîietatea la culesul roșiilor cei 507 de pionieri ai* **Școlii nr. 5** — bilanțul unei zile însumînd 15 t. Și tot la Stănești, de astă-dată la Fermele nr. 7 și 13, recordul de 14 t pe zi l-au înregistrat echipele de la **Școala nr. 10 din Giurgiu.**

Și cum pionierii din **Vlașin** *sînt recunoscuți pentru hărnicia lor, era firesc ca nici în această toamnă să nu-și dezmintă titlul de fruntași. Succesul lor de ultimă oră l-a constituit însilozarea zilnică a cîte 10 t de cartofi la C.A.P. din comună. În același timp, lanurile de porumb ale I.A.S. din Prundu reprezentau „cîmpul de lucru" al celor 200 de voinici de la* **școlile Băneasa** *și* **Comana.** *Exemplele ar trebui să continue, de fapt, cu toate localitățile rurale ale județului Giurgiu. Așa încît cei pe care n-am reușit să-i nominalizăm aici îi rugăm să înscrie și ei pe ultima filă din jurnalul campaniei de toamnă '87: Felicitări pentru nota 10 la hărnicie!*

ILEANA PIȚA

FOTO REPORTER

„Cutezătorii"

De data aceasta, dragi cititori, rubrica noastră și-a propus să selecteze cîteva dintre imaginile trimise de către prietenii revistei, fotoreporteri, care ilustrează dragostea, priceperea și interesul pe care le dovedesc pionierii în creșterea animalelor, a albinelor, în ocrotirea micilor viețuitoare.

• „Familia iepurașilor din microferma noastră sporește mereu", ne convinge, prin instantaneul său, pioniera fotoreporter **Alina Enechine** de la Casa pionierilor și șoimilor patriei din **Bicaz,** județul **Neamț.**

• **Marilena Bercherutte,** fotoreporter la Casa pionierilor și șoimilor patriei din **Tulcea,** a gustat din mierea albinelor îngrijite de către colegii ei apicultori și zice că este... dulce!

• „Afară e încă frumos, dar nu peste multă vreme va sosi zăpada. Așa că locuințele păsărelelor trebuie să fie gata la timp", ne comunică pionierii Subredacției de la Casa pionierilor și șoimilor patriei din **Slobozia,** județul **Ialomița** (fotoreporter:Cezar-Mario Popescu).

• De altfel, „prietenii naturii" de la **Școala nr. 3** din **Cîmpulung Moldovenesc** ne asigură, așa cum se vede și din imagine, că au și început să le instaleze (fotoreporter: **Cristian Albescu).**

Din partea redacției: Nu scăpați din vedere, dragi prieteni, că noua ediție a concursului Fotoreporter „Cutezătorii" este la început de drum! Așteptăm deci participarea voastră, a tuturor!

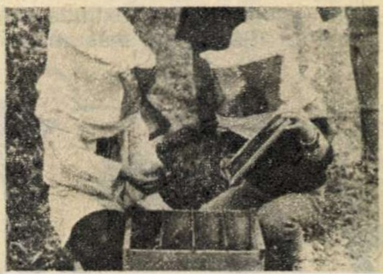

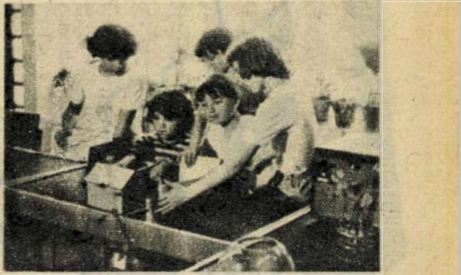

Ritm

• **Captivați de ideea amenajării unui colț muzeistic,** de aproape trei ani pionierii Școlii **Vărădia de Mureș,** județul **Arad,** au adunat numeroase obiecte care să cuprindă pagini din istoria satului lor și, totodată, aspecte ale preocupărilor specifice locuitorilor lui. Și iată că tocmai în acest an proiectatul colț muzeistic a fost inaugurat cu două secțiuni: istorie și etnografie. La această oră, pionierii din Vărădia de Mureș lucrează însă și la realizarea unei ample monografii a satului lor • **Fiindcă a venit vorba de monografie:** și pionierii din **Micălaca,** același județ, au realizat una foarte interesantă — a școlii lor... bicentenare! • **De vreun an** pe dealurile satului **Gorunești,** comuna **Bălcești — Vîlcea**, răsună viersul unui instrument vechi de pe vremea dacilor! Acest „concert" perpetuu reprezintă, de fapt, „repetițiile" pe care le fac pe scena în „aer liber" membrii formației de ocarine a Școlii din **Gorunești.** Formație în premieră, dar și...laureată în premieră la cea de-a VI-a ediție a Festivalului Național „Cîntarea României" • **YO— KOD!** Acest indicativ cunoscut pe toate continentele lumii aparține cercului de telegrafie de la C.P.Ș.P., **Bîrlad — Vaslui.** Un cerc cu tradiție în... premii, atît în competițiile naționale cît și internaționale. La acestea se adaugă și distincția pentru „Merite în activitatea sportivă" acordată de C.N.E.F.S. • **Automobilul** construit de Aurel Persu între 1921 și 1925 (care era prima mașină... aerodinamică din lume și a parcurs 100 000 km prin Europa atingînd 120 km/h) a fost „reeditat" la scara 1/10 de pionierii Dan Cioban și I. Miclea, membri ai cercului de modelism de la Școala nr. 4, **Brașov.** E vorba de o machetă, desigur, pe care v-o prezentăm în fotografie cu titlul de... noutate în domeniul automodelismului • **Și de data aceasta o noutate de la ANIMAFILM:** În curînd, pe ecrane, încă două filme din ciclul „Vreau să știu": „Microorganismele" (regia Călin Cazan) și „Comori submarine" (în regia Adelei Crăciunoiu).

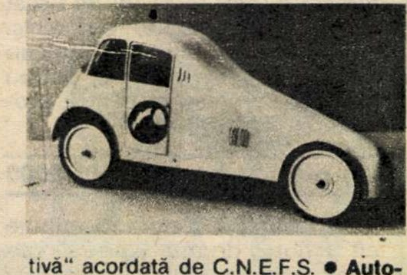

Energia VÎNTULUI

Să descoperim împreună:

Un reportaj realizat de pionierii Subredacției „Cutezătorii" din Brașov.

Sîntem membri ai subredacției pionierești „Cutezătorii" din Brașov. Am solicitat revistei spațiul acestor pagini pentru a vă familiariza cu... puterea vîntului și, mai ales, cu preocupările pentru valorificarea energiei sale în folosul nostru, al tuturora.

Nu vom cutreiera pentru aceasta înălțimile văzduhului aerian și nici nu vă vom povesti neașteptate întîmplări petrecute în nesfîrșitul ocean de aer. Vă vom face cunoscute, în schimb, foloasele pe care forța vîntului le aduce tot mai mult omului. Pentru că astăzi, cînd în toată lumea „foamea" de energie este la ordinea zilei, vîntul se dovedește a fi de... mare ajutor. Cu energia lui, oamenii reușesc să dezvolte sisteme de irigații, să prelucreze cereale și produse textile, să obțină chiar și energie electrică. Totul pe gratis. Nu-i așa că-i interesant?

De altfel, din timpuri îndepărtate omul s-a ajutat în activitatea sa de zi cu zi de forța vîntului. După unele izvoare se pare ca Hammurabi, întemeietorul Babilonului, ar fi conceput, cu 2 000 de ani î.e.n., un imens proiect de irigare a cîmpiilor Mesopotamiei, folosind energia vîntului. Primele mori de vînt sînt atestate în Asia Mică, apoi în China, iar în Europa abia în secolele XI—XIII, unde sînt aduse de arabi. Perfecționate continuu, ele sînt tot mai mult utilizate, mai ales în Europa de Nord, unde se păstrează și în zilele noastre familiare imagini ale „morilor olandeze".

Pe teritoriul țării noastre, primele mori de vînt au fost construite în secolul al XIII-lea. La sfîrșitul secolului trecut, în Dobrogea și Moldova funcționau aproape 1 000 mori de vînt, alte multe fiind și în Muntenia, Transilvania și Banat.

Eol... azi

Capriciosul și uneori temutul zeu al vîntului, Eol, cel prezent în multe din legendele vechilor greci, a intrat în zilele noastre în atenția specialiștilor, a cercetătorilor preocupați de problema punerii în valoare a surselor naturale regenerabile de energie.

La Institutul de cercetare științifică și inginerie tehnologică pentru mașini și utilaje agricole, sectorul Brașov, utilizarea energiei eoliene constituie unul dintre programele de cercetare prioritare. Iată de ce, într-o zi cu promițătoare adieri de vînt, pionierii reporteri și fotoreporteri de la C.P.Ș.P., Brașov au pornit spre instituția mai sus amintită. Nimeni nu bănuia că ziua aceea va fi una dintre cele mai interesante și mai captivante. Ca să poți păși în poligonul înțesat cu turbine trebuie să respecți mai întîi „obiceiul casei", adică să faci cunoștință cu tovarășul inginer Ilie Vlad, directorul institutului, unul dintre cei mai pasionați cercetători ai energiei eoliene. El le-a povestit pionierilor despre munca minunată, cu rezultate bune și foarte bune, a inimosului colectiv brașovean, despre faptul că utilizarea energiei eoliene se va extinde pînă în anul 1990 în așa măsură încît, prin instalații speciale, se va putea debita energie electrică în sistemul național. Pregătindu-i pe pionieri pentru vizita la poligon, le-a arătat că în atenția cercetătorilor stă realizarea unor instalații pentru utilizarea energiei produsă de vînt, adică a unor turbine și agregate pentru pomparea apei de la mare și mică adîncime, producerea de aer comprimat, obținerea de curent continuu cu stocare în baterii de acumulatoare pentru iluminat și irigații, acționarea directă a unor instalații de uscat și măcinat cereale, de muls, pentru aerarea apei în piscicultură și stații de epurare, pentru desecări, precum și pentru producerea căldurii.

Un poligon pentru anul 2000

În răstimpul celor 10 minute cît a durat drumul pînă la poligon, pionierii Claudia Peța și Cătălin Marin au cerut lămuriri în legătură cu poligonul de încercări spre care călătoream. Am ajuns, zărind niște forme aerodinamice uriașe, despre care pionierii, cu imaginația dezlănțuită, făceau tot felul de presupuneri. Majoritatea au căzut de acord că silueta cea mai impunătoare (despre care, cîteva minute mai tîrziu, au aflat ca se numește TEV 100) seamană cu o navă intergalactică!

Venit în întîmpinarea vizitatorilor, tovarășul Gavril Similie, șeful poligonului, i-a preluat pe copii, începînd, cu vădită plăcere, să-i poarte în mirifica lume a unui Eol supus și îmblînzit de geniul unor oameni a căror preocupare principală este viitorul. Din capul locului, pionierii au fost atenționați că ceea ce văd este rezultatul unei munci tenace împletită cu multă gîndire creatoare. Cu 6—7 ani în urmă, pe terenul actualului poligon, stăpîni erau doar... curenții de aer care își hotărîseră ca punct de întîlnire tocmai acel loc. E vorba de un adevărat punct de confluență al curenților de aer din Țara Bîrsei, zona Perșani și Bran — după cum au stabilit meteorologii atunci cînd s-a pus problema amplasării poligonului.

Acum, fostul teren viran este împînzit cu turbine eoliene a căror menire este să transforme puterea vîntului în energie folo-

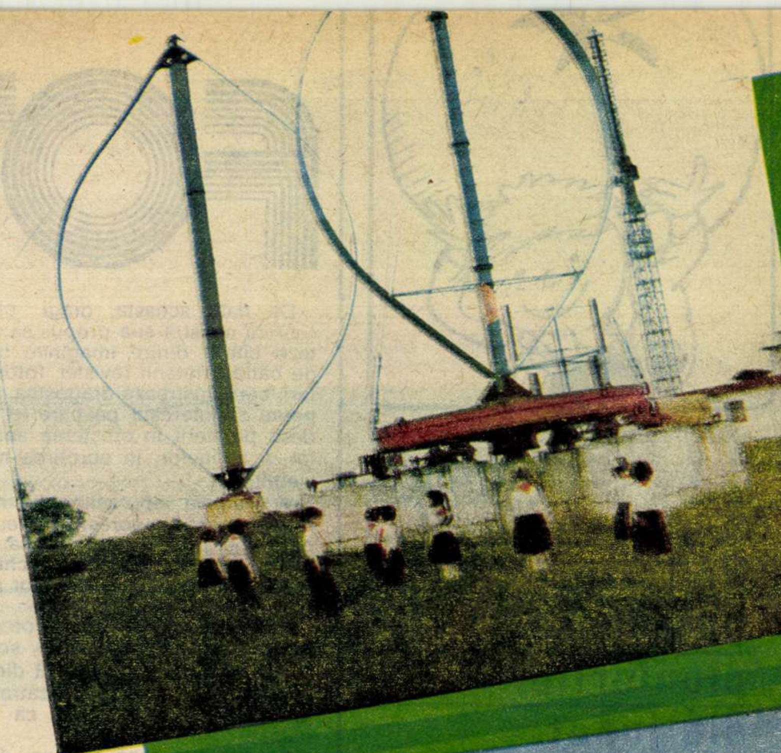

Documentar

● Pentru valorificarea potențialului eolian al țării noastre, începînd cu anii 1974—1975 s-a dezvoltat un amplu program de cercetări privind executarea și amplasarea unor agregate eoliene, la care își aduc contribuția specialiști de la ICEMENERG-București, C.C.S.I.T.E.H.-Timișoara și I.C.S.I.T.M.U.A., filiala Brașov.

● De mai mulți ani, în Munții Căpățînii, în apropiere de localitatea Petrimanu, la o altitudine de 1 900 m, funcționează un aerogenerator de 20 kW, care debitează energie electrică în sistemul energetic național. O altă instalație asemănătoare este montată pe platoul Babele. Experiența cîștigată în funcționarea acestor echipamente a creat condiții pentru trecerea la realizarea unei instalații de 100 kW.

● Cele mai mari agregate eoliene, de 300 kW, cu ax orizontal, sînt executate la C.C.S.I.T.E.H. din Timișoara. Primul dintre acestea urmează să fie instalat pe muntele Semenic pentru a produce energie electrică. Tot la Timișoara este în fază de elaborare a studiului agregatul aeroelectric de 1 000 kW.

● Cercetătorii din Brașov și-au axat preocupările pe realizarea de turbine cu ax vertical, proiectînd și executînd o gamă largă de instalații, pentru diverse întrebuințări.

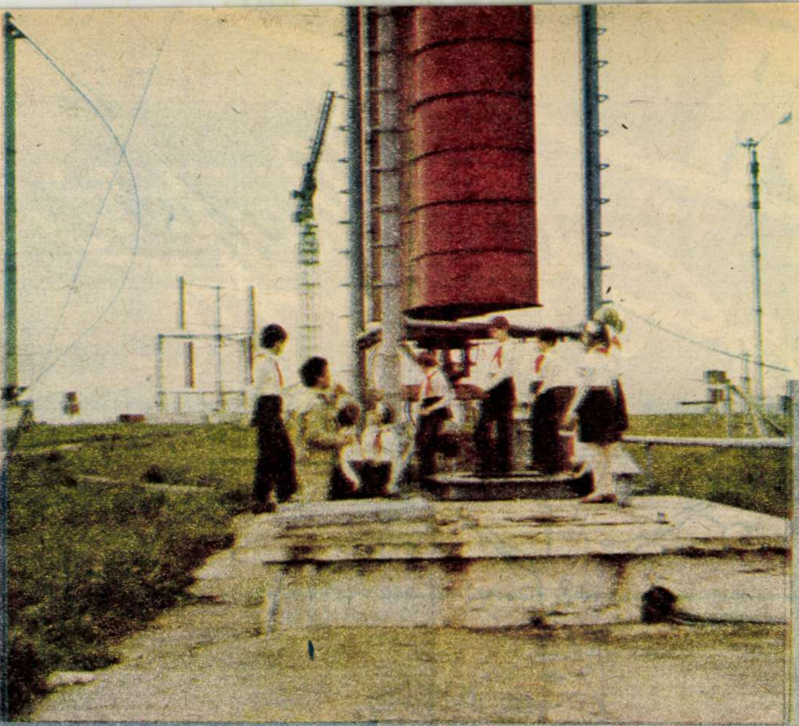

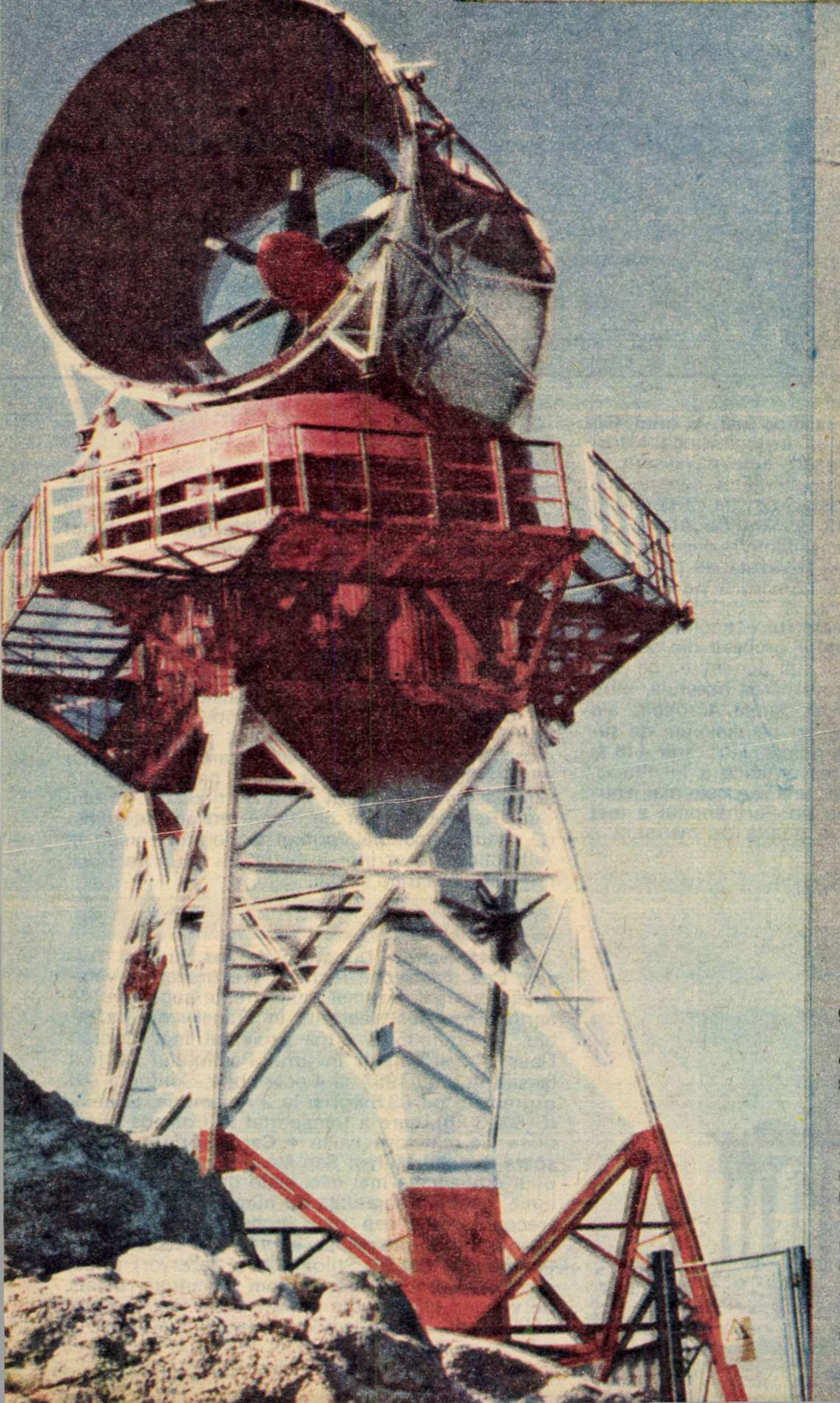

sitoare omului. Timp de 3 000 pînă la 5 000 de ore pe an, turbinele eoliene se pun în slujba omului, scoțînd de la adîncimea de 20 metri apă pentru adăparea vițelor de la ferma zootehnică din Ghimbav. Altele asigură irigarea grădinii de zarzavat formată din 52 de loturi ce aparțin cercetătorilor, precum și a întinselor terenuri plantate cu cartofi. Cea mai impunătoare dintre turbine, TEV 100, este o construcție cu ax vertical avînd un mare potențial de valorificare a energiei vîntului, pe care o transformă în energie electrică.

Mișcate de un vînt ce părea doar o adiere, unele dintre turbinele de capacitate mai mică, TEV 5 și TEV 10, le-au oferit micilor vizitatori un adevărat concert... sideral — cel puțin aceasta a fost părerea pionierei Raluca Schiler, care scrie frumos și sensibil despre tot ce o impresionează. Incursiunea în tunelul aerodinamic pentru testarea profilelor de pale mărește iluzia, deja instalată, că trăim în atmosfera captivantă a unui roman științifico-fantastic. Întîlnim aici și pe tovarășul inginer Gheorghe Luncă, preocupat de soluțiile cele mai economice, eficiente și ieftine, în realizarea turbinelor.

Povestea unui trofeu

Cu un an în urmă, pionierii Daniela Samoilă, Geanina Saigăn, Cosmin Găvenea, Camelia Istrate, toți de la Școala nr. 3 din Codlea, au imaginat construcția unei centrale eoliene. S-au deplasat la I.C.S.I.T.M.U.A., sectorul Brașov, au cules datele tehnice necesare, apoi, la Casa pionierilor și șoimilor patriei din Codlea, au realizat, prin eforturi proprii, o machetă. Concepția originală și eficiența construcției s-au vădit atunci cînd curentul generat de centrală a fost valorificat în scopul ridicării apei într-un turn de apă în perioadele cu vînt favorabil. Apa a fost folosită pentru irigarea unei sere. Stocată pentru perioadele fără vînt, prin cădere, apa pune în mișcare un generator care asigură curentul necesar pentru iluminat. La concursul „Start spre viitor" — ediția 1986, macheta centralei eoliene a primit trofeul „Orizont 2000".

Toate cele de mai sus au fost relatate tovarășului inginer Ilie Vlad, în biroul căruia s-a încheiat vizita pionierilor reporteri de la Casa pionierilor și șoimilor patriei din Brașov.

Folosind prilejul pe care ei înșiși l-au oferit, interlocutorul le-a propus pionierilor să înființeze, prin eforturi comune, un cerc în care să activeze toți cei care sînt interesați, împreună cu dînsul. Întrebat care este cauza acestui interes, dumnealui ne-a răspuns că lupta cu vîntul este foarte grea și palpitantă; ea cere muncă, spirit inventiv și mult timp. Dacă cei ce s-au antrenat azi în această luptă nu se gîndesc din timp la asigurarea „schimbului de mîine", tot ceea ce speră și visează este sortit stagnării.

Cătălin Marin l-a întrebat pe amabilul specialist ce trebuie să facă un copil de 10 ani care dorește să se pregătească de pe acum pentru magnifica luptă cu Eol. Tovarășul inginer i-a răspuns că este nevoie de aceleași calități necesare oricărei activități.

Stimați cititori, sîntem siguri că aceste două pagini de revistă scrise de colegii voștri din Brașov v-au plăcut.

Ați putea să le urmați exemplul trimițîndu-ne articole scrise de voi pe teme la fel de interesante?

Adresăm această invitație subredacțiilor pionierești și tuturor cititorilor.

Paginile noastre vă stau la dispoziție.

SEMAFOR

Ediţie scrisă şi desenată de către cititori

„O felicitare" neobişnuită

Cu prilejul... cu ce prilej?! N-are importanţă! Sînt — după cum veţi vedea — destule! Deci, cu prilejul lor, noi, copacii din parcul oraşului Motru, ţinem să-i „felicităm" pe cîţiva dintre prietenii noştri din şcolile oraşului. Cum să nu-i felicităm cînd ne sînt atît de dragi, de apropiaţi! Atît de apropiaţi, încît au ajuns să ne sprijine! Şi cum ne mai sprijină... Strîns de tot. Şi mult: cîte 3—4 ore pe zi, fără întrerupere! Se gîndesc la noi că sîntem bătrîni, unii avem o sută, două de ani — şi încearcă să ne ajute!

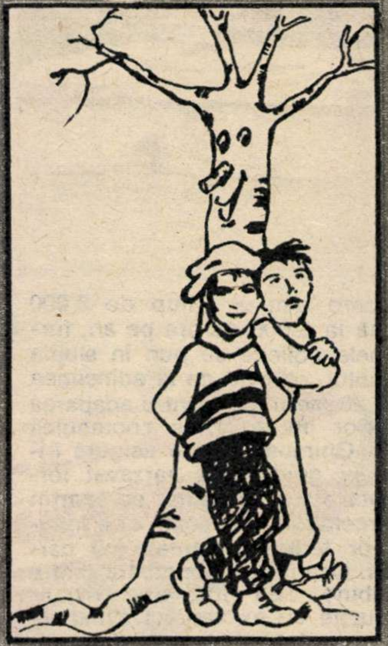

Fug de la cîte o oră de matematică — ce vasăzică „sacrificiul"! — şi vin de ne sprijină. Prieteneşte, zdravăn, îndelung...

Se proptesc cu spatele de noi şi ne ţin! Mănîncă seminţe şi fluieră!

Buni băieţi... Ce ne-am face fără ei? Am cădea, fără îndoială... Dar ei nu ne lasă. Ne sprijină vîrtos. Săptămînă de săptămînă. Zi de zi. Ceas de ceas. Şi cînd te gîndeşti că profesorii, „neînţelegători", le iau în nume de rău lipsa de la ore şi nu-i iartă atunci cînd nu ştiu lecţia: le pun note proaste. Drept care noi, copacii parcului, promitem să... nu-i mai sprijinim!

DOINA PĂNOIU, clasa a VIII-a

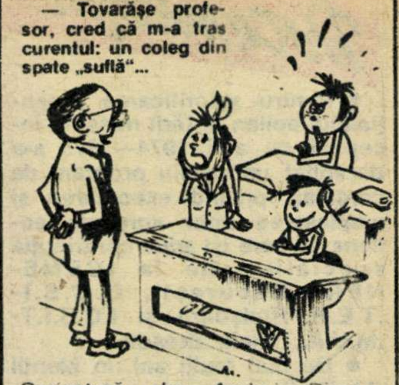

— Tovarăşe profesor, cred că m-a tras curentul: un coleg din spate „suflă"...

Caricatură de: Andrei Dima şi Adrian Arhire, Tecuci.

Gabriela
REVINE

-Întîmplare adevărată-

O elevă bună.
Harnică.
Ordonată.
Demnă de laudă.
Părinţii erau cum nu se poate mai mulţumiţi.

? Aţi întrebat? Vă răspundem! !

Metropola antică

● VIOLETA ZAMFIR din IAŞI ne întreabă ce înseamnă cuvîntul metropolă şi care a fost prima metropolă a Europei.

Cuvîntul metropolă vine din limba greacă (**meter** — mamă şi **polis** — cetate). În antichitate el însemna un oraş-stat considerat în raport cu coloniile întemeiate de el în alte teritorii. **Prima metropolă a Europei a fost Atena,** oraş-stat din peninsula Atica. Între anii 560 şi 527 î.e.n., în Atena s-au ridicat numeroase edificii, o mare piaţă şi o nouă instalaţie de alimentare cu apă. În anul 490 î.e.n., atenienii au reuşit să învingă, lîngă Maraton, oştile imperiului persan, care năvăliseră în Grecia. Datorită celebrului alergător care a dus vestea izbînzii la Atena, astăzi se ştie că perşii au fost respinşi la exact 42,195 km de Atena.

Deşi era situată la cinci kilometri depărtare de ţărmul mării, Atena putea fi văzută de pe vasele ce se apropiau, căci era construită pe o stîncă înaltă de 150 m.

Metropola a avut un mare rol economic, politic şi cultural în lumea cetăţilor greceşti din secolul al V-lea î.e.n., cunoscut şi sub denumirea de „secolul lui Pericle". Sub guvernarea acestuia, între anii 461 şi 429 î.e.n, a fost clădită Acropole, ale cărei ruine sînt admirate azi de milioane de turişti. Pe Acropole a fost ridicat, între anii 448 şi 432 î.e.n., sub conducerea artistică a lui Fidias, Parthenonul din marmură, una din cele mai izbutite opere de artă. Odată cu Parthenonul a fost terminată şi monumentala poartă de marmură a Propileelor.

Întemeietorul biospeologiei româneşti

● Pioniera CRISTINA MARTINAŞ din IAŞI ne întreabă în ce domenii ale ştiinţei şi-a manifestat activitatea savantul Emil Racoviţă.

Activitatea de cercetare a lui Emil Racoviţă s-a manifestat în cele mai diverse domenii.

A fost captivat de cercetările oceanografice, preocupările şi rezultatele activităţii sale fiind cuprinse în lucrarea „Încercări asupra problemelor biospeologice" (Paris, 1907), considerată, de altfel, certificatul de naştere al biospeologiei. Racoviţă îşi începe cariera ştiinţifică pe vasul „Belgica", în cursul Expediţiei antarctice din anii 1897—1899, din care a făcut parte şi Roald Amundsen, cuceritorul de mai tîrziu al Polului Sud. Racoviţă a fost nu numai un om de ştiinţă de renume mondial, primul explorator român al Antarcticii, un scriitor înzestrat, ci şi un neobosit militant pe tărîm social.

Pe scurt

● **Geta Ivanov, Dunavăţu de Jos, judeţul Tulcea:** Cea mai veche rachetă, precursoare a vehiculelor spaţiale cu mai multe trepte succesive de aprindere, a fost realizată în Transilvania, la Sibiu, în anul 1529, după proiectul ing. Conrad Haas. Primii sateliţi în jurul Pămîntului au fost lansaţi în anul 1957: la 4 octombrie, Sputnik I (cu o greutate de 83,6 kg) şi la 3 noiembrie, Sputnik II (508,3 kg), care a transportat în Cosmos prima fiinţă vie, căţeluşa Laika ● **Carol Lörincz, Sighişoara, judeţul Mureş:** San Marino este într-adevăr unul dintre cele mai mici state din Europa şi din lume, ocupînd suprafaţa de numai 61 km^2. Un alt „record": este cea mai veche republică europeană, fiind întemeiată în 1263 ● **Lăcrămioara Postolache, Bacău:** Stiloul (tocul rezervor) a fost creat de Petrache Poenaru, om de cultură român, pe vremea cînd studia la Paris, şi a fost brevetat ca invenţie, în acelaşi oraş, la 25 mai 1827.

Dar, într-o zi, fata s-a purtat nerespectuos cu o tovarășă profesoară.

Să fi fost de vină oboseala? Înțelegerea greșită a unei situații! Dorința exagerată de a-și impune cu orice preț propria părere?

Nu i se mai întîmplase să ridice tonul.

O singură dată a făcut acest lucru.

Toți erau siguri că faptul nu se va mai repeta.

Că avînd în vedere comportarea ei dinainte, poate fi trecut cu vederea!

Chiar și tovarășa profesoară era de aceeași părere!

Toți - **dar nu și părinții fetei.**

Ei au fost cei mai severi.

N-au ținut seama că „e pentru prima oară".

I-au spus fiicei lor că pentru anumite fapte o astfel de scuză nu există. Și că, în afară de asta, simpla formulă „prima oară" înseamnă că ar putea urma și „a doua oară".

I-au explicat fetei toate aceste aspecte ale ieșirii sale și multe altele pe care lesne vi le puteți imagina.

Și au trimis-o să-și ceară scuze. Imediat. Fără nici o întîrziere.

„Am procedat întocmai *- ne spune astăzi* **Gabriela Ciucur,** *din Oradea, elevă la Școala nr. 17, și le mulțumesc din toată inima părinților mei că mi-au făcut un nou și neprețuit dar: m-au învățat să-mi recunosc greșelile. Mai mult: m-au* **obligat** *să învăț acest lucru extraordinar de important. Mi-am recîștigat prietenia și încrederea minunatei mele profesoare și am dobîndit un mod de a fi pentru toată viața".*

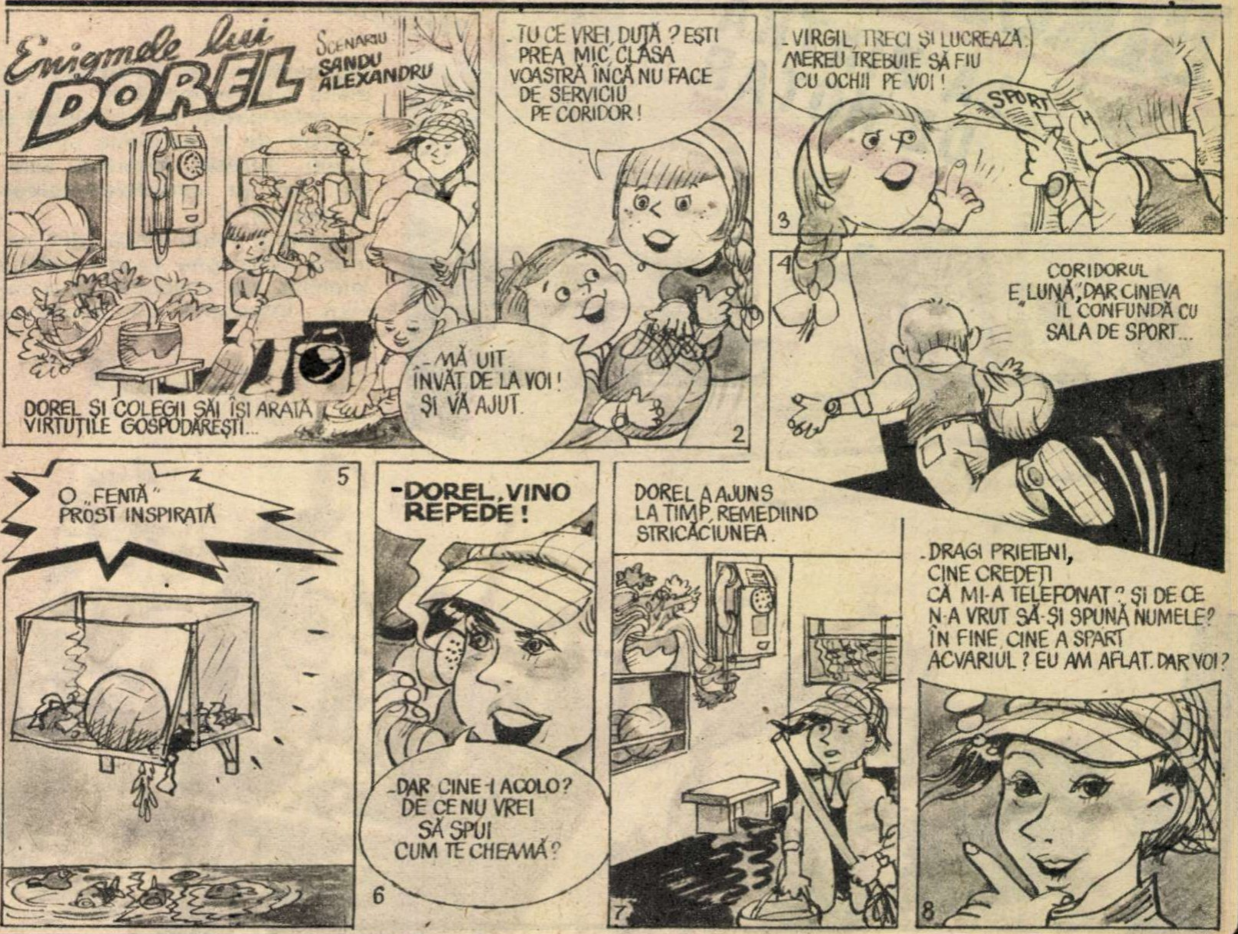
Enigmele lui DOREL
SCENARIU SANDU ALEXANDRU
DOREL ȘI COLEGII SĂI ÎȘI ARATĂ VIRTUȚILE GOSPODĂREȘTI...
- TU CE VREI, DUȚĂ ? EȘTI PREA MIC, CLASA VOASTRĂ ÎNCĂ NU FACE DE SERVICIU PE CORIDOR !
- MĂ UIT. ÎNVĂȚ DE LA VOI ! ȘI VĂ AJUT.
2
- VIRGIL, TRECI ȘI LUCREAZĂ ! MEREU TREBUIE SĂ FIU CU OCHII PE VOI !
SPORT
3
4
CORIDORUL E „LUNĂ", DAR CINEVA ÎL CONFUNDĂ CU SALA DE SPORT...
5
O „FENTĂ" PROST INSPIRATĂ
-DOREL, VINO REPEDE !
- DAR CINE-I ACOLO? DE CE NU VREI SĂ SPUI CUM TE CHEAMĂ?
6
DOREL A AJUNS LA TIMP, REMEDIIND STRICĂCIUNEA.
7
- DRAGI PRIETENI, CINE CREDEȚI CĂ MI-A TELEFONAT ? ȘI DE CE N-A VRUT SĂ-ȘI SPUNĂ NUMELE? ÎN FINE, CINE A SPART ACVARIUL ? EU AM AFLAT. DAR VOI?
8

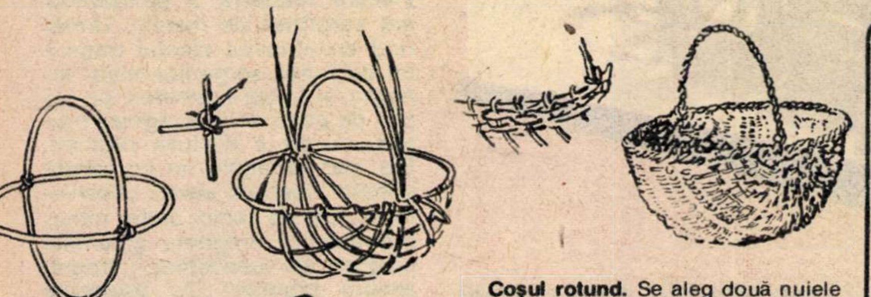

ATELIER practic

Pentru această perioadă, ne-am gîndit să vă oferim un procedeu simplu de împletit nuiele, folosit la realizarea de coșuri.

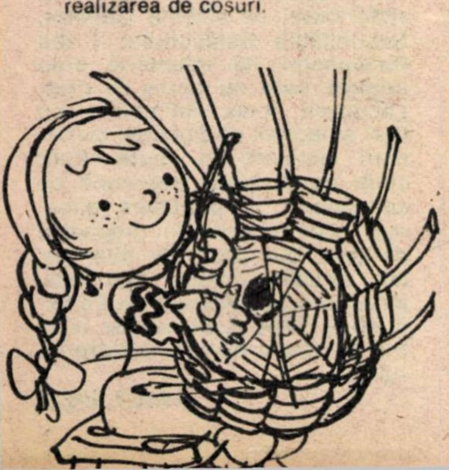

Coșul rotund. Se aleg două nuiele de aceeași grosime, cărora li se taie capetele subțiri. Lungimea lor depinde de mărimea coșului pe care dorim să-l confecționăm. Pentru un coș cu diametrul de 50—60 cm, lungimea nuielelor va fi de 160—190 cm. După ce se îndoaie în formă de cerc, operație pentru care se poate folosi un șablon (o bucată rotundă din lemn), capetele nuielelor se fixează cu cuie sau cu sîrmă. Apoi se execută alt cerc, fixîndu-l în poziție perpendiculară față de primul, cu ajutorul unei nuiele subțiri, înfășurată de 5—6 ori, pentru creșterea rezistenței.

Cercul orizontal va constitui marginea coșului, iar cel vertical mînerul. Vom tăia apoi 4 sau 6 nuiele, avînd capetele sub formă de lopățică, care se vor fixa în punctele de încrucișare ale cercurilor. Două sau trei nuiele se fixează astfel sub marginea cercului, într-o parte a bazei, iar de partea cealaltă se fixează același număr de nuiele care se vor îndoi sub formă de semicerc (nuiele-suporturi). Acesta este scheletul coșului, după care se trece la împletitul propriu-zis, numai cu nuiele subțiri.

MARIA ZAMFIR

SURPRIZA rubricii

Doi prieteni - un băiat și un pițigoi - au făcut cunoștință într-o împrejurare destul de neplăcută pentru mica și delicata pasăre: un vînt neastîmpărat îi dăduse jos din copac cuibul, iar ea, amețită și speriată, se afla lîngă o mică tufă de verdeață. Lajos a luat-o cu blîndețe între palme și a dus-o acasă. Cînd s-a dezmeticit de-a binelea, pasărea se afla în fața unui ospăț pe placul său, băiatul - **Lajos Sebestyen** *din comuna* **Lemnia, Covasna** *- fiind un pasionat „prieten al naturii", care știe o mulțime de lucruri despre viața păsărilor și animalelor.*

Pînă aici, nimic deosebit. Numai că, în continuare, pițigoiul vrea să rămînă alături de salvatorul său. Drept care, în fiecare dimineață, cînd fereastra se deschide larg îmbiindu-l să zboare, se face că nici n-o observă...

BIRUITORI LA PIATRĂ DE HOTAR

25 OCTOMBRIE: ZIUA ARMATEI REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

Carei: „Monumentul Eroilor"

Imagine-document: artileriști români după eliberarea localității Carei, 25 octombrie 1944.

25 octombrie 1944. Zi de izbîndă, gravată cu foc și sînge pe stindardele de luptă ale oștirii române și înscrisă pentru totdeauna în paginile istoriei noastre. In această zi, ostașii români. au eliberat ultima brazdă din pămîntul strămoșesc cotropit de fasciști, zdrobind rezistența trupelor hitleristo-hortiste cramponate pe aliniamentul orașelor Carei și Satu-Mare.

Au trecut, de-atunci, 43 de ani, dar ziua aceasta a rămas la fel de vie în memoria și în conștiința noastră. Și de fiecare dată o evocăm cu aceeași adîncă emoție, cinstind memoria eroilor care. luptînd pînă la sacrificiul suprem, au contribuit la realizarea acestei mari izbînzi, înfrățindu-se întru eternitate cu glia străbună.

În acele zile de sfîrșit de octombrie, la porțile orașului Satu-Mare și la sud de Carei cîmpurile erau învăpăiate de explozii. Oștenii români din diviziile angajate în vijeliosul asalt al eliberării întregului teritoriu al patriei luptau pe viață și pe moarte. Pe răbojul izbînzilor își înscriau numele eroii care sfidau moartea pentru viața și viitorul patriei.

Ca și luptătorii din alte unități, ostașii Regimentului 40 infanterie trecuseră prin grele încercări. Pe pămîntul Dobrogei și al Bărăganului, pe Tîrnave, Mureș și Someș, efectivele sale au scăzut mereu. Acum, în fața orașului Carei, se jertfeau alți tineri bravi ai regimentului. Cei rămași la datorie acționau cu dîrzenie și eroism. Căpitanul Gheorghe Drăghici, locotenenții Ioan Popescu și Ioan Someșan, ofițeri care se numărau printre vitejii regimentului, își îndemnau oamenii prin exemplul lor... În locul celor căzuți intrau în luptă și militarii de la serviciile unității: furieri, bucătari, artelnici, sanitari. Toți se considerau soldați ai datoriei.

Soldatul Radu Popa, din comuna Gheorghe Lazăr, județul Ialomița, era conductor la o căruță. Împreună cu artelnicul unei subunități, adusese hrană pentru luptătorii din linia întîi. Oamenii însă n-aveau timp de mîncare. Se aflau în asalt spre Carei. Radu Popa s-a avîntat și el în luptă. Ura nestinsă împotriva dușmanilor țării îl adusese în avangarda unui pluton. Pornise pe frontul antihitlerist împreună cu fratele său geamăn, Ion, care căzuse grav rănit, în luptele de la dealul Sîngeorgiului, la Cota 495. Cei doi frați avuseseră o copilărie tristă. Copilărie de orfani de război. Nu-l țineau minte pe tatăl lor. Erau prea mici cînd părintele lor a plecat în primul război mondial, de unde nu s-a mai întors.

Pe cîmpul din fața Careilor se găseau și caporalii sanitari Alexandru Buharu și Niculae Liliac. Cu armele în mîini și cu gențile sanitare pe umeri, se aflau în primele rînduri ale pușcașilor. Pansau răniții și îi duceau la postul sanitar. Prin furtuna plumbilor, se întorceau în grabă, în liniile de luptă, unde participau la atac.

Sergentul Vasile Dolete era comandantul unui tun anticar. În drum spre Carei a distrus un cuib de arme automate. Acum, în fața orașului, împreună cu subordonații săi, împinsese tunul cu brațele pînă în apropierea unor puternice rezistențe dușmane. Și izbea în plin cu focul proiectilelor. Pentru multele sale acte de bravură, Vasile Dolete avea să fie decorat cu „Virtutea Militară".

La Carei, artileriștii companiei anticar și mitraliorii contribuiau din plin la sfărîmarea puternicelor rezistențe inamice organizate la întretăierea liniei ferate cu șoseaua care duce de la Ghenci la Carei. Rînd pe rînd, vitejii Regimentului 40 infanterie au spulberat rezistențele de la Cota 128, de la fermele din preajmă și de la fabrica de cărămidă.

Susținînd înaintarea pușcașilor, un tun anticar trăgea în lungul șoselei care ducea spre oraș. Artileriștii și infanteriștii erau urmăriți de gloanțele lunetiștilor inamici. Dușmanul încadrase poziția tunului cu lovituri de aruncătoare. „Trag la precizie! Parcă ne văd!" — se auzi, prin vacarmul luptei, glasul unui sergent. „Schimbați poziția tunului!" — ordonă sergentul-major Ioan Ionescu. Focul inamicului se întețea. Prin șanțuri, aruncînd grenade, primele grupe ale ostașilor noștri înaintau cu greu. Unii luptători se prăbușeau în șanțuri sau în pajiștea cîmpului. Fiecare manevră a plutoanelor era surprinsă de inamic. Urmărind cu binoclul efectul tragerilor cu tunul, sergentul-major Ionescu și-a oprit privirea pe un pîlc de pomi de la marginea orașului, unde a deslușit mișcare. Era clar că acolo, în coroanele pomilor, fasciștii aveau observatoare. Tot de acolo, dintre ramurile pomilor, fulgerau gloanțele ucigașe ale lunetiștilor. „Trageți asupra pomilor! Cu proiectile explozive!" — a strigat subofițerul. Și servanții au tras pînă s-a înfierbîntat țeava tunului. La asalt, Ionescu se afla în rîndul pușcașilor. Cu grenade și rafalele automatului, lupta acum și pentru fratele său, caporalul Victor Ionescu, răpus în luptele de la Mureș.

Cu toată îndîrjirea inamicului, în zorii zilei de 25 octombrie 1944, trupele române au intrat, victorioase, pe străzile Careilor. Subunitățile Batalionului 1 din Regimentul 40 infanterie erau primele care au ajuns în oraș. Locuitorii le-au întîmpinat cu flori și lacrimi de bucurie, cu flamuri tricolore și urale. Erau clipe unice trăite împreună de combatanți și populația eliberată, clipe născute din dragostea de țară, din dorul de libertate, din eroismul celor care s-au jertfit în luptă. Acea zi de 25 octombrie 1944, zi de neuitat, a intrat în istoria marilor noastre biruințe.

VASILE BÂRZĂ

CALEIDOSCOP

CALEIDOSCOP

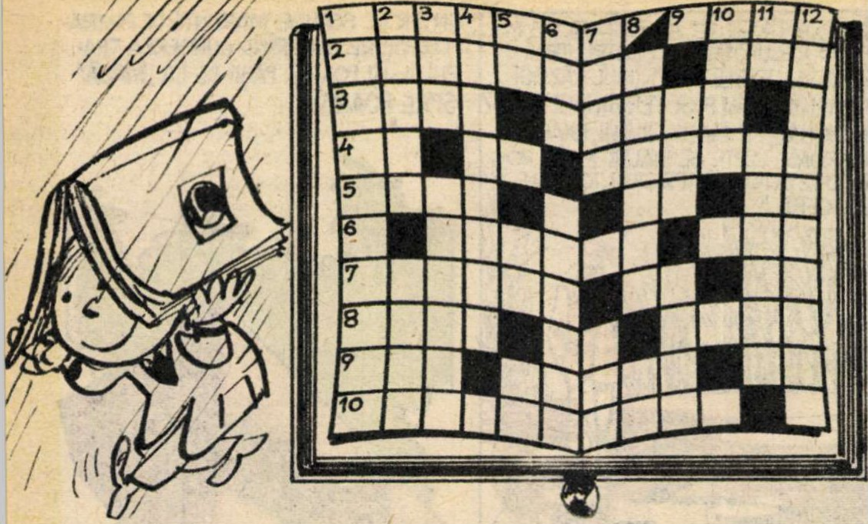

Ca la carte

ORIZONTAL: 1) Băiatul din capodopera eminesciană „Luceafărul". A face lectură. 2) Prima carte citită. Corp geometric. 3) Autorul romanului pentru copii „Șfîrlează cu fofează" (Victor Ion). Îndreptări la sfîrșitul unei cărți. 4) În dicționar! Desigur. A edita o carte. 5) Trecute în cartea de vizită. În cumpănă! Carte. 6) Scriitor italian, autorul cunoscutei cărți „Inimă de copil" („Cuore"). A împrumuta o carte. 7) Fața numerotată a filelor unei cărți. Dînsa. Dumitru Teodor. 8) Personajele unei cărți. Poftim. Diminutiv masculin. 9) Carte de excepțională valoare și care se găsește într-un număr mic de exemplare (masc.). Cartea hărților. 10) Clasic al literaturii române, autor al piesei „Sînziana și Pepelea".
VERTICAL: 1) O carte de mare valoare. 2) A asigura primirea regulată a unor publicații. Mare... lac în U.R.S.S. 3) Insecticidul pirofosfat tetraetilic (abr.). Poet, dramaturg și prozator indian (1861—1941), unul dintre cei mai mari poeți ai lumii, care a primit în 1913 Premiul Nobel pentru literatură. 4) Instituții de cultură care sînt dotate cu biblioteci vaste. 5) Începe lectura. Printre rînduri. Cea mai mare dintre cărți. 6) Sufix în științele naturii. Ornament arhitectonic. 7) A povesti. Fluviu în nord-estul Angliei. 8) Zmeul, Muma-pădurii, Spînul și alte personaje înfrînte de eroii pozitivi ai basmelor. În adîncuri. 9) Cuvînt care imită bătaia tobei. Asociația de Prietenie Sovieto-Română (abr.). 10) „Copilăria lui..." este una din cărțile scrise de Ion Dodu Bălan. 11) Într-un tom. Tobă de carte. 12) Știință de carte.

DICȚIONAR: TEP, IDE, ALN.

Ana Moga

CARTE DE VIZITĂ

Aflați, prin anagramare, profesia persoanei a cărei carte de vizită o aveți în față, precum și localitatea balneară în care își petrece concediul de odihnă.

Venera Popescu

F.C.ȘOVA
Paginator

DEZLEGĂRILE JOCURILOR DIN NUMĂRUL TRECUT:

Ape: 1) POTOP, AVAL. 2) ICEBERGURI. 3) CEP, R, I, CM. 4) A, I, DELTA. 5) INUNDA, AIN. 6) E, NERITIC. 7) RO, CURA, AD. 8) USCA, ATE, R. 9) GAURĂ, IOLE. 10) ANTICICLON.

-V-AM RUGAT SĂ NU MAI SUFLAȚI!...

BUNICULE, SĂ RECAPITULĂM: CITIRCEA AI LUAT-O, ARITMETICA LA FEL, AI PUS ȘI CAIETELE ÎN GHIOZDAN, SANDVICIURILE SÎNT ÎN PACHET... N-AI UITAT NIMIC?
— L-AM UITAT PE IONICĂ!

Litera

(Criptografie: 4, 7, 1, 5)

Ana Moga

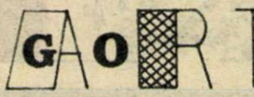

TICUȚĂ CEL UITUC

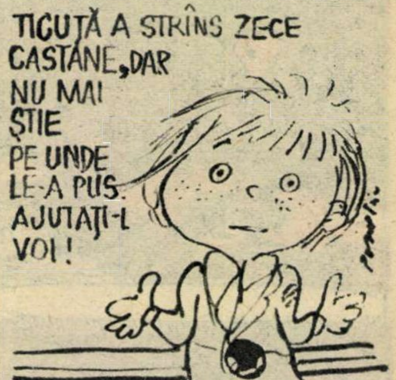
TICUȚĂ A STRÎNS ZECE CASTANE, DAR NU MAI ȘTIE PE UNDE LE-A PUS. AJUTAȚI-L VOI!

Coperta noastră:
Din universul matematicii.

Foto: MIHAI TOM.

Concursul
ARENA MATEMATICIENILOR
ETAPA A IV-A
2

După apariția în numărul trecut a primelor patru probleme din concurs, publicăm astăzi alte trei. Dezlegările se vor trimite odată la toate cele zece probleme ale concursului.

UN METRU DE ȚESĂTURĂ

La un magazin de stofe, pînzeturi etc., s-a prezentat într-o zi un client care dorea să cumpere cîțiva metri de pînză. Întrebîndu-l pe vînzător cît costă un metru din țesătura care-l interesa, acesta i-a răspuns că prețul unui metru este egal cu o treime și jumătate din 100 de lei. Puțin mirat de un astfel de răspuns, cumpărătorul a replicat că nu poate împărți exact 100 la trei, fără rest. La rîndul său, vînzătorul a afirmat că nici nu este cazul. Insistînd, cumpărătorul a cerut să i se spună clar, fără șarade matematice, cît costă metrul de pînză. Știți ce i s-a răspuns?

MERELE ȘI FRAȚII

Mai mulți frați au vizitat într-o zi livada cu mere a unui unchi. La plecare, unchiul le-a dat un anumit număr de mere, cu condiția ca merele să fie împărțite în următorul mod: primul frate, adică cel mai mare, să ia un măr, plus o cincime din ce a rămas, al doilea frate să primească două mere, plus o cincime din cele rămase, al treilea frate să capete trei mere, plus o cincime din rest și așa mai departe. La urmă s-a constatat că fiecare frate a primit același număr de mere. Oare cîți frați erau și cîte mere a luat fiecare?

O ADUNARE „SIMPLĂ"

La o lecție de matematică, un profesor le-a prezentat elevilor următoarea problemă:

Să presupunem că, dacă adun banii pe care îi am în buzunarul din dreapta și în cel din stînga ale hainei mele, totalizez 67 de lei. Dacă însă aș dubla suma din buzunarul stîng cu bani luați din buzunarul drept, mi-ar mai rămîne în acesta cu 3 lei mai mult decît în buzunarul stîng. Puteți să-mi spuneți cîți bani am în fiecare buzunar?

CUTEZĂTORII 42
Redacția revistelor pentru copii — București

REDACTOR ȘEF: ION IONAȘCU
SECRETAR RESPONSABIL DE REDACȚIE: OVIDIU ZOTTA

RESPONSABIL DE NUMĂR: ION CRÎNGULEANU; *PREZENTAREA ARTISTICĂ:* POMPILIU DUMITRESCU; *PREZENTAREA TEHNICĂ:* IOAN MIHĂESCU

Redacția Piața Scînteii nr. 1, București 33. Telefon 17 60 10. ADMINISTRAȚIA Editura „Scînteia" TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA" – Sector export-import presă P.O.Box 12-201, telex 10376 prsfir București, Calea Griviței nr. 64–66.

Materialele nepublicate nu se înapoiază. Index 41836 12 pagini 1,50 lei

Scenariu: Nina Stănculescu Desene: Valentin Tănase

10 COLOANA FĂRĂ SFÎRȘIT

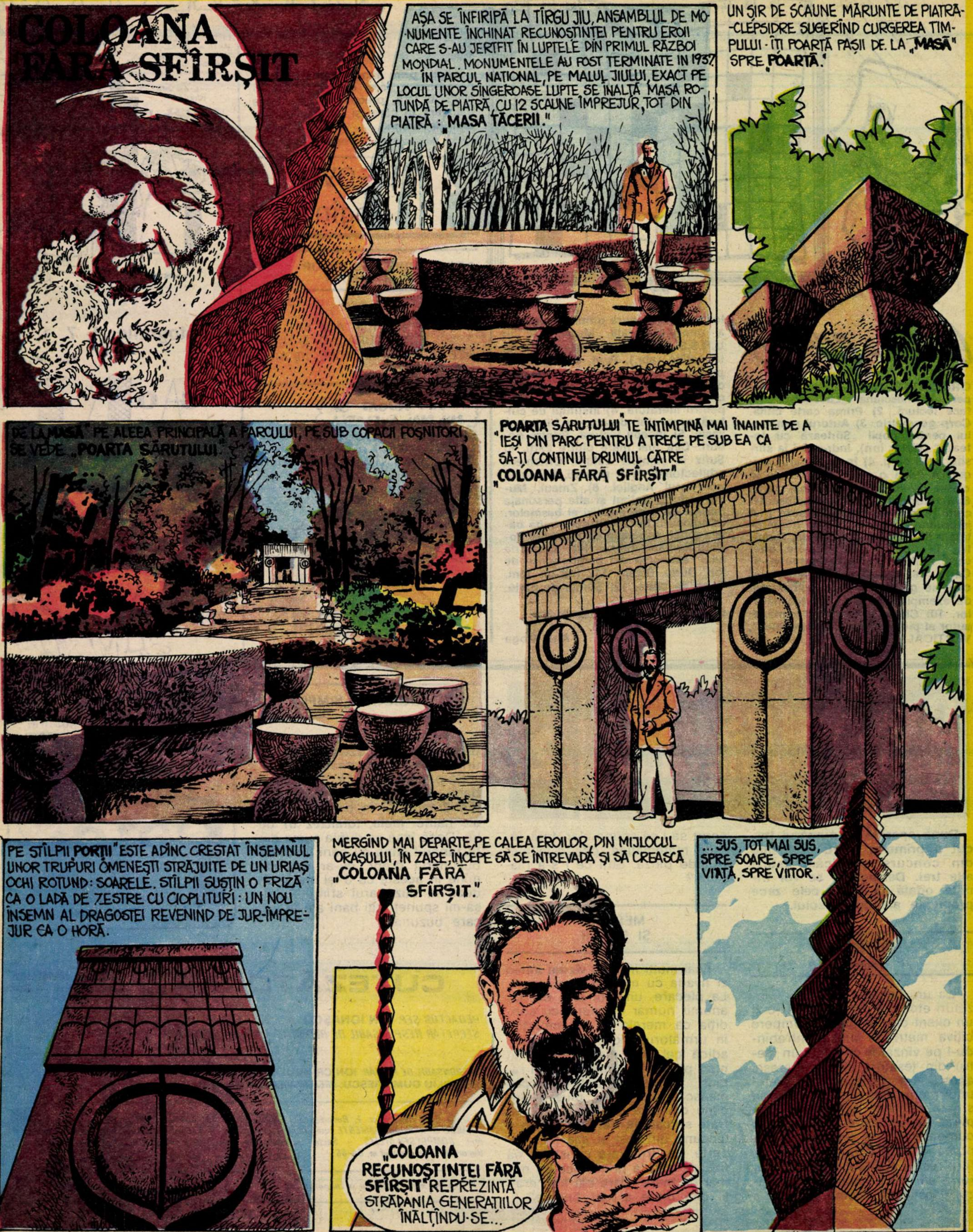
AȘA SE ÎNFIRIPĂ LA TÎRGU JIU, ANSAMBLUL DE MONUMENTE ÎNCHINAT RECUNOȘTINȚEI PENTRU EROII CARE S-AU JERTFIT ÎN LUPTELE DIN PRIMUL RĂZBOI MONDIAL. MONUMENTELE AU FOST TERMINATE IN 1937.
ÎN PARCUL NAȚIONAL, PE MALUL JIULUI, EXACT PE LOCUL UNOR SÎNGEROASE LUPTE SE ÎNALȚĂ MASA ROTUNDĂ DE PIATRĂ, CU 12 SCAUNE ÎMPREJUR, TOT DIN PIATRĂ: „MASA TĂCERII."
UN ȘIR DE SCAUNE MĂRUNTE DE PIATRĂ-CLEPSIDRE SUGERÎND CURGEREA TIMPULUI - ÎȚI POARTĂ PAȘII DE LA „MASĂ" SPRE „POARTĂ."
DE LA „MASĂ" PE ALEEA PRINCIPALĂ A PARCULUI, PE SUB COPACII FOȘNITORI, SE VEDE „POARTA SĂRUTULUI."
„POARTA SĂRUTULUI" TE ÎNTÎMPINĂ MAI ÎNAINTE DE A IEȘI DIN PARC PENTRU A TRECE PE SUB EA CA SĂ-ȚI CONTINUI DRUMUL CĂTRE „COLOANA FĂRĂ SFÎRȘIT"
PE STÎLPII „PORȚII" ESTE ADÎNC CRESTAT ÎNSEMNUL UNOR TRUPURI OMENEȘTI STRĂJUITE DE UN URIAȘ OCHI ROTUND: SOARELE. STÎLPII SUSȚIN O FRIZĂ CA O LADĂ DE ZESTRE CU CIOPLITURI: UN NOU ÎNSEMN AL DRAGOSTEI REVENIND DE JUR-ÎMPREJUR CA O HORĂ.
MERGÎND MAI DEPARTE, PE CALEA EROILOR, DIN MIJLOCUL ORAȘULUI, ÎN ZARE, ÎNCEPE SĂ SE ÎNTREVADĂ ȘI SĂ CREASCĂ „COLOANA FĂRĂ SFÎRȘIT."
„COLOANA RECUNOȘTINȚEI FĂRĂ SFÎRȘIT" REPREZINTĂ STRĂDANIA GENERAȚIILOR ÎNĂLȚÎNDU-SE...
... SUS, TOT MAI SUS, SPRE SOARE, SPRE VIAȚĂ, SPRE VIITOR.

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

43

JOI, 29 OCTOMBRIE 1987,
ANUL XXI (NR. 1 046)

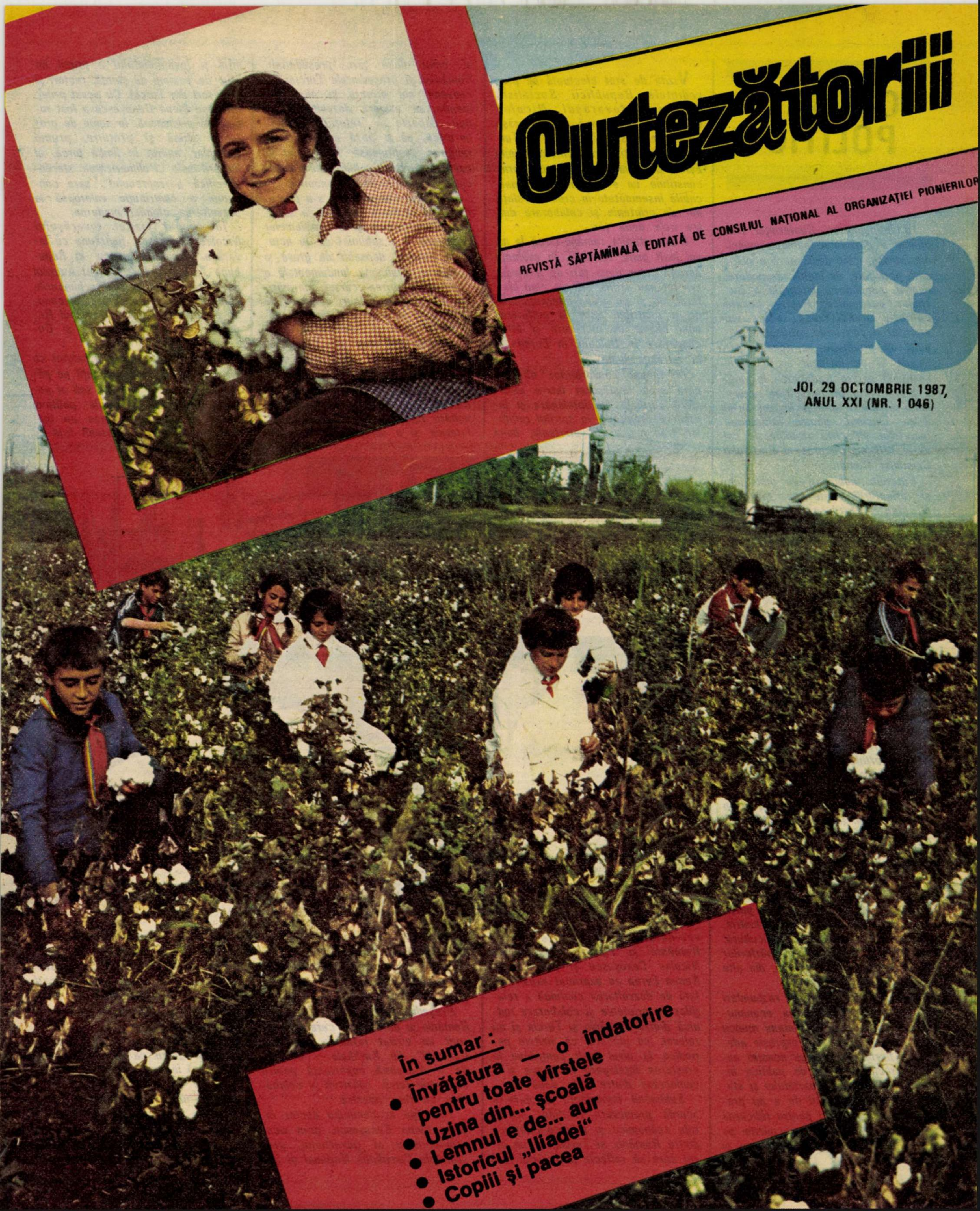

În sumar :

- Învățătura — o îndatorire pentru toate vîrstele
- Uzina din... școală
- Lemnul e de... aur
- Istoricul „Iliadei"
- Copiii și pacea

CADRAN POLITIC

În întîmpinarea Conferinței Naționale a partidului, oamenii muncii din întreaga țară desfășoară o susținută activitate, de înaltă răspundere, pentru îndeplinirea integrală a sarcinilor economice. Pentru fiecare colectiv muncitoresc, obiectivul prioritar îl constituie realizarea planului de producție pe această perioadă și pe întregul an, condiție esențială pentru traducerea în viață a prevederilor de dezvoltare economico-socială a patriei în cel de-al 8-lea cincinal, pentru înfăptuirea mărețelor obiective stabilite de cel de-al XIII-lea Congres al Partidului Comunist Român.

Puternic mobilizați de indicațiile și orientările date de tovarășul Nicolae Ceaușescu la recenta plenară a C.C. al P.C.R., comuniștii, ceilalți oameni ai muncii sînt convinși că a realiza exemplar sarcinile de plan la toți indicatorii cantitativi și calitativi înseamnă, de fapt, a asigura condițiile materiale concrete necesare pentru dezvoltarea în ritm susținut a economiei, pentru progresul multilateral al patriei, pentru creșterea bunăstării tuturor.

Efortul susținut, abnegația și dăruirea comunistă, revoluționară ce caracterizează ampla mobilizare a tuturor colectivelor muncitorești se concretizează în remarcabile succese în realizarea producției fizice și a exportului, în asigurarea resurselor energetice, în înfăptuirea programului de investiții, în sporirea eficienței economice, precum și în realizarea la termenele stabilite și de bună calitate a tuturor lucrărilor din agricultură.

Realizările obținute sînt evidențiate cu pregnanță de rezultatele, pe primele nouă luni din acest an, ale întrecerii socialiste la care participă oamenii muncii din industrie, construcții, transporturi, agricultură, din domeniul circulației mărfurilor și al prestărilor de servicii, din alte sectoare de activitate.

Îndeplinindu-și înaltele răspunderi ce le au în dezvoltarea economico-socială a patriei, oamenii muncii din întreaga țară dau expresie adeziunii fierbinți a întregii noastre națiuni socialiste față de politica internă și externă a partidului și statului nostru, hotărîrii de a nu precupeți nici un efort pentru ridicarea continuă a României socialiste pe cele mai înalte culmi de progres și civilizație.

Vizita de stat efectuată de președintele Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, în Republica Turcia, la invitația președintelui Kenan Evren, în perioada 19-21 octombrie, constituie un eveniment de remarcabilă însemnătate în cronica relațiilor de prietenie și colaborare dintre cele două țări.

Noua întîlnire româno-turcă la nivel înalt pune, totodată, în evidență dorința celor două țări de a conlucra tot mai strîns, atît pe plan bilateral, cît și pe arena internațională, de a contribui activ la edificarea unui climat de încredere și largă cooperare în Balcani, în Europa și în întreaga lume.

În timpul convorbirilor oficiale, care s-au desfășurat într-o atmosferă cordială, de înțelegere și încredere reciprocă, în spiritul relațiilor tradiționale de prietenie, bună vecinătate și cooperare dintre România și Turcia, președintele Nicolae Ceaușescu și președintele Kenan Evren au exprimat satisfacția față de dezvoltarea continuă a relațiilor de prietenie și colaborare rodnică dintre România și Turcia și au relevat, cu plăcere, că vizitele periodice la nivel înalt contribuie la creșterea înțelegerii reciproce și a conlucrării dintre cele două țări.

Subliniind importanța pe care o acordă promovării relațiilor bilaterale economice și tehnico-științifice dintre România și Turcia, la un nivel care să reflecte potențialul real al celor două țări, președintele României și președintele Turciei au convenit noi direcții și obiective, menite să asigure dezvoltarea pe mai departe a relațiilor româno-turce, pe o bază echilibrată și reciproc avantajoasă, în special în ceea ce privește schimburile comerciale și cooperarea economică.

În cadrul convorbirilor s-a procedat la o evaluare generală a situației internaționale și a problemelor regionale. S-a subliniat că, în actualele condiții, deosebit de grave și complexe, problema fundamentală o constituie oprirea cursei înarmărilor, trecerea la măsuri concrete de dezarmare și, în primul rînd, de dezarmare nucleară, eliminarea totală a armelor nucleare din Europa și din întreaga lume, asigurarea păcii pe planeta noastră.

Trecîndu-se în revistă situația din Balcani, s-a relevat importanța dezvoltării relațiilor bilaterale și multilaterale și a soluționării, pe calea negocierilor, a problemelor existente între unele din statele balcanice, în scopul transformării Balcanilor într-o zonă a păcii, bunei vecinătăți și a cooperării.

Președintele Republicii Socialiste România și persoanele care l-au însoțit au vizitat rafinăria „Anatolia Centrală" din Kirikkale – obiectiv de o deosebită importanță pentru economia turcă, construit în colaborare cu țara noastră.

Tovarășa academician doctor inginer Elena Ceaușescu, prim viceprim-ministru al guvernului, președintele Consiliului Național al Științei și Învățămîntului a primit un grup de oameni de știință, rectori și profesori din Turcia. Cu acest prilej, tovarășa Elena Ceaușescu a fost rugată să primească, în semn de profundă stimă și prețuire, primul exemplar, apărut în limba turcă, al lucrării sale „Polimerizarea stereospecifică a izoprenului", care constituie o contribuție valoroasă la dezvoltarea chimiei moderne.

În timpul vizitei tovarășului Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, în Republica Turcia, a fost semnat Acordul pe termen lung privind schimburile comerciale și cooperarea economică și tehnică între Guvernul Republicii Socialiste România și Guvernul Republicii Turcia.

Opinia publică turcă a salutat cu vie satisfacție noua prezență pe pămîntul Turciei a înalților soli ai poporului român. Cercurile politice, presa și radioteleviziunea au manifestat un interes deosebit față de vizita conducătorului statului român, punînd în evidență personalitatea președintelui Nicolae Ceaușescu, activitatea sa prodigioasă dedicată dezvoltării României moderne, păcii, colaborării și înțelegerii între toate popoarele lumii.

Prin întreaga sa desfășurare, vizita s-a înscris ca un moment de o deosebită însemnătate în dezvoltarea relațiilor de prietenie și colaborare româno-turce, constituindu-se, totodată, ca o importantă contribuție la promovarea cauzei păcii, înțelegerii și cooperării în Balcani, pe continentul european și în întreaga lume.

STIMA NOASTRĂ ȘI MÎNDRIA
CEAUȘESCU - R MÂNIA!
TRĂIASCĂ PARTIDUL COM
ÎN FRUNTE CU SECRETARUL SĂ
TOVARĂȘUL NICOLAE CEAU

Împlinire

Înfloritoare azi, întreaga țară
Din temelii adînci a renăscut,
Eroii-acestui timp o înălțară,
Ei, comuniștii, vieții noastre scut.

Partidul luptei clasei muncitoare
Călăuzit de marele bărbat,
Prin epopeea muncii creatoare,
Vestită zestre patriei a dat.

Măiastre împliniri de avuție,
Avînturi luminînd spre viitor,
O epocă de vastă ctitorie
Înnobilează harnicul popor.

Epoca Ceaușescu — e mîndria
A noastră, a tuturora s-o numim.
De cînd în lume este România
N-am cunoscut mai fericit destin!

ILARIE HINOVEANU

ÎNVĂȚĂTURA,
o îndatorire pentru toate vîrstele

Se vorbea, cîndva, despre o vîrstă a învățăturii și se realiza, în fapt, o departajare netă între anii de învățătură și anii de muncă. Omul învăța un număr de ani pe băncile școlii, dobîndea o calificare, după care intra în producție. Dar vremea unor astfel de delimitări a trecut. În condițiile noii revoluții tehnico-științifice de pe plan mondial, revoluție ce se afirmă cu putere în societatea socialistă românească, o calificare nu se mai poate dobîndi o dată pentru totdeauna. În noile condiții economico-sociale, omul trebuie să învețe continuu, să-și perfecționeze calificarea pentru a putea stăpîni cu înaltă competență profesională tehnica modernă pe care o are la dispoziție.

Această cerință este imperioasă pentru România, țară aflată în fața unor programe cutezătoare de dezvoltare economico-socială, adoptate de Congresul al XIII-lea al partidului, prin a căror înfăptuire va intra, pînă la finele actualului cincinal, într-un stadiu nou, superior, al progresului său multilateral. Pentru înfăptuirea acestor mărețe programe, cu adevărat cutezătoare, pentru realizarea obiectivului noii calități a muncii și a vieții este nevoie, înainte de toate, de ridicarea continuă a calificării tuturor oamenilor muncii. Așa cum sublinia, cu îndreptățire, secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, **„fără a asigura ridicarea continuă a gradului de pregătire profesională a tuturor cadrelor, nu se poate realiza obiectivul trecerii la o calitate nouă în întreaga economie și viață socială, nu se poate obține un nivel tehnic superior al producției“.**

Pentru a răspunde noilor cerințe, pe întregul cuprins al țării — în orașe, în sate —, numeroase întreprinderi industriale sau unități agricole, instituții de știință, de cultură, de ocrotire a sănătății sau din alte domenii s-au transformat în veritabile școli, în sensul că munca este continuu împletită cu învățătura. În toate aceste unități, o întrebare devine dominantă: cu ce fel de oameni se pornește la drum în realizarea planului, a programelor de activitate? Răspunsul la această întrebare nu ar putea să nu includă și o serie de factori cum sînt voința, hotărîrea în acțiune, tenacitatea, atașamentul față de colectiv. Toți acești factori sînt hotărîtori, dar deasupra tuturor se înscrie competența profesională. Pentru că numai prin înaltă competență profesională, la nivel mondial, vor putea fi realizate, așa cum se prevede în documentele Congresului al XIII-lea, produse la nivel mondial, colectivele de muncă vor avea funcționalitatea necesară, ridicîndu-se, prin realizările lor, la înălțimea actualelor răspunderi.

Azi, calificativul **competent** se acordă în temeiul unor criterii pe care le impune momentul de față. De aceea este necesar ca fiecare, în orice domeniu de activitate ar lucra, la orice vîrstă, să învețe continuu. De aceea, dincolo de rosturile lor fundamentale, pe linia producției, întreprinderile, instituțiile devin, pentru membrii colectivelor lor, și adevărate școli.

Este tot mai mare numărul „sălilor de clasă“ din uzine, din unități agricole, din institute de cercetări, din alte instituții. An de an se planifică riguros cîți oameni ai muncii dintr-un colectiv trebuie să urmeze cursuri de ridicare a calificării sau de policalificare, cîți trebuie să fie reciclați profesional. Astfel de planificări sînt realizate într-o mare măsură, cu precizie, pe unități, pe locuri de muncă, pe profesii, pentru ca toți oamenii muncii să fie cuprinși în acțiunile de perfecționare a calificării.

Acum, cînd în toate întreprinderile și instituțiile se învață la toate vîrstele, cu atît mai mari sînt răspunderile celor aflați la vîrsta anilor de școală, vîrstă la care învățătura este unica preocupare fundamentală. La aceste răspunderi s-a referit tovarășul Nicolae Ceaușescu, în cuvîntarea rostită în municipiul Cluj-Napoca, la mare adunare populară prilejuită de deschiderea noului an de învățămînt. Celor aflați la vîrsta anilor de școală, studenților și elevilor, conducătorul partidului și statului nostru le-a adresat vibranta chemare: **„Învățați, învățați și iar învățați! Nu pregetați pentru a vă însuși cele mai noi cuceriri ale științei, ale cunoașterii umane din toate domeniile de activitate. Numai așa veți putea deveni oameni cu o înaltă conștiință revoluționară și cu o înaltă capacitate de activitate în toate domeniile, numai așa veți putea deveni buni revoluționari, buni cetățeni ai României socialiste, constructori conștienți ai socialismului și comunismului“.**

Acest generos îndemn, această înflăcărată chemare se adresează și purtătorilor cravatei roșii cu tricolor. Pentru că voi, pionierii de azi, veți fi, mîine, muncitori destoinici, veți fi ingineri sau maiștri, economiști, profesori sau medici. Pe voi vă așteaptă marele șantier al muncii și creației pentru țară. Vă așteaptă să veniți cu o pregătire temeinică, cu noi cunoștințe, cu o nouă competență profesională, tot mai înaltă, pentru a fi demni continuatori a ceea ce s-a realizat pînă în prezent și făuritori de noi valori materiale și spirituale, prin care țara să meargă înainte, să se integreze între țările dezvoltate ale lumii, așa cum prevăd mărețele programe elaborate de partid pentru viitorul apropiat, pînă în anul 2000.

• Un atelier școlar devine... laborator de cercetări! • Săptămîna... de trei zile • Contract semnat de 200 de meșteri-pionieri

UZINA DIN... ȘCOALĂ

Propunerea

În zilele acelea, atelierul lor școlar începuse să semene tot mai mult cu un adevărat laborator de cercetări. Fete și băieți îmbrăcați în halate albastre studiau cu atenție schițe, făceau și refăceau nenumărate desene, discutau între ei cu aprindere. În cîteva zile urmau să dea un răspuns ferm Întreprinderii de reparat motoare grele și instalații petroliere. Propunerea plecase chiar de la ei. Colega lor, **Anca Constantinescu,** fiică de lăcătuș mecanic la secția „tractoare" a întreprinderii, îl auzise vorbind pe tatăl său despre urgența unei lucrări nu prea complicate, dar care lua timp de execuție. „N-am putea să încercăm noi, în atelier?"–sărise atunci, entuziasmată, Anca. „Ei, lucrurile nu sînt chiar atît de simple", o ponderase tatăl. A doua zi însă, fata le spuse colegilor, se sfătuiră cu maistrul instructor și, mai spre prînz, se înfățișară inginerului-șef al întreprinderii, **Constantin Ene,** cu care se cunoșteau foarte bine.

— Greutatea vine mai ales de la faptul că veți avea nevoie să lucrați cu scule și dispozitive speciale cu care voi încă nu sînteți deprinși. Așa că...

Tovarășul inginer se uită cu simpatie la copiii ce păreau dezamăgiți.

— Ne-a spus și tovarășul maistru lucrul acesta. Lăsați-ne un timp să facem încercări, mai insistară ei.

— Bine. Noi ne-am luat toate măsurile să începem producția acestui reper. Dar dacă veți putea voi, va fi foarte bine. O să așteptăm pînă săptămîna viitoare!

Încercarea...

Iată-i întorși la lucru, bucuroși de răgazul dat, convinși că o vor scoate la capăt. Doar și altă dată făcuseră piese pentru întreprinderea care-i patrona și care le utilase atît de bine atelierul. Numai că de data aceasta, trebuiau să recunoască, se ambiționaseră spre ceva mult mai complicat. Iar dacă va intra în producție noul angrenaj, nu vor trebui să neglijeze nici organizarea și planificarea muncii. Era vorba de construirea a nu mai puțin de **10 000 de piese!**

O parte dintre fete își luară sarcina să alcătuiască echipele, să le stabilească orele de lucru, astfel încît să nu se stingherească pregătirea pentru școală, apoi să urmărească respectarea cu strictețe a regulilor de protecția muncii și încă multe altele, aspecte pe care le cunoșteau de la părinții lor care lucrează în întreprindere.

Și de 10 000 de ori „Foarte bine!"

...Nu trecuseră încă nici trei zile cînd se află că năzdrăvanii sînt pe cale să rezolve mai toate problemele legate de intrarea în producție a angrenajului. „Ștuțul", „tija de culisare", „placa de susținere", ca și îmbinarea acestora, așa cum se cerea, nu se mai aflau, ca pînă acum, doar pe... planșetă. În atelierul **Școlii Poiana Cîmpina — Prahova** se produceau primele dintre cele 10 000 de piese. **Laurențiu Onea, Florentina Chițu, Alina Hațegan, Ciprian Pripoaie, Victorița Belciug,** ca de altfel toți cei aproape 200 de pionieri voiau să se numere printre cei ce vor merge la întreprindere să încheie contractul. Deci reușiseră! Hotărîseră să lucreze astfel încît Controlul Tehnic de Calitate — C.T.C. — să noteze fiecare piesă cu „Foarte bine".

Iată un calificativ des întîlnit nu numai în atelierul școlii, ci și la orele de curs, la munca de gospodărire, la activitățile culturale sau sportive. Aceasta pentru că în tot ceea ce pornesc să înfăptuiască copiii de aici se află multă dîrzenie, ambiție, hărnicie, entuziasm. Calități deosebite, deprinse în atmosfera muncitorească în care acești copii se pregătesc cu seriozitate și pasiune pentru viitor.

Fotoreportaj de ELENA MĂNESCU

Teleorman

COPIII ȘI TOAMNA

Și acum, ca-n fiecare toamnă, pionierii din județul Teleorman s-au aflat alături de oamenii satelor la strînsul roadelor. I-am întîlnit la cules de struguri, la recoltatul legumelor și zarzavaturilor, în lanurile nesfîrșite de porumb. Și pretutindeni, hărnicia lor se măsura în tone.

La **Brînceni,** la **Smîrdioasa,** la **Frumoasa** și **Zimnicea,** pe cîmpia aurită de soarele toamnei, pe mari întinderi se desfăceau, asemenea unor gingașe flori de nufăr, capsulele de bumbac. În nesfîrșitul orizontului, cîmpul cultivat cu bumbac oferea un tablou cu totul și cu totul deosebit. În fiecare dimineață, el se anima de glasuri vesele de copii ale căror mîini harnice s-au deprins să culeagă, cu mișcări îndemînatice, gingașii bulgări imaculați. Le plăcea să-i culeagă cu grijă, să-i încarce în camioane și să-i trimită spre întreprinderile de prelucrare. Și erau mulțumiți că, în bulgării albi se încorpora acum, alături de munca grijulie depusă, de-a lungul verii, de oameni pe ogorul cultivat cu bumbac și hărnicia lor, a pionierilor care l-au cules cu dragoste. Coperta noastră vi-i prezintă pe cîțiva dintre harnicii pionieri din Zimnicea la recoltatul bumbacului de pe ogoarele de la Frumoasa.

E.R.

Toamna pe malurile Nerei, județul Caraș Severin.

FOTO REPORTER

„Cutezătorii"

• Simțul gospodăresc al pionierilor, dorința acestora de a menține frumusețea locurilor unde trăiesc i-au inspirat și pe mulți dintre colegii lor fotoreporteri. Iată cîteva dintre instantaneele trimise la redacție: „În parcul din apropiere" **(Școala nr. 1, Rîmnicu Vîlcea,** foto 1).

• Doi pasionați membri ai cercului de carturi de la Casa pionierilor și șoimilor patriei, **Pitești — Victor Dumitru** și **Liviu Cîrje** — înainte de concurs (foto 2).

• „Bucuria toamnei" este explicația lapidară dată acestei frumoase imagini de către membrii cercului foto de la **Școala nr. 1** din **Jariștea,** județul **Vrancea** (foto 3).

Ritm

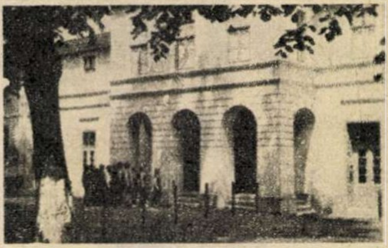

• **Pionierii școlii din Izvoare — Neamț** au contribuit la sporirea zestrei arheologice a județului lor printr-o valoroasă descoperire: un cuptor de olar, datînd, se pare, din prima jumătate a secolului al XV-lea, adică de pe vremea domniei lui Alexandru cel Bun. Subscriem la felicitările adresate lor de către membrii subredacției de la C.P.Ș.P. din **Piatra Neamț,** care ne-au transmis această știre • **Vizitele pionierilor din Oravița, județul Caraș-Severin,** la muzeul orașului au devenit o tradiție. Dar de o importantă tradiție se bucură clădirea care-l adăpostește: pe-aici a trecut Mihai Eminescu, în 1868, împreună cu trupa lui Pascali, și tot aici a văzut pentru prima oară luminile rampei opereta „Crai Nou" a lui Ciprian Porumbescu • **Pentru că tot sîntem în domeniul teatrului muzical** — iată și o premieră pionierească: artiștii Școlii nr. 19 din **Arad** au pus în scenă povestea muzicală „Blăniță cel Viteaz" (de compozitorul arădean Al. Diaconu) — un fel de minioperetă — soliști, cor și orchestră — cu care au obținut titlul de laureați ai „Cîntării României" • **Arta ceramicii** a devenit o mare pasiune pentru membrii cercului cu acest profil de la C.P.Ș.P., **Alba Iulia.** Numai că inspirația lor, depășind granițele tradiționalului, ajunge și la forme originale, de o infinită fantezie și de o apreciabilă modernitate • **Mai mulți corespondenți ai rubricii „Ritm"** ne-au rugat să le facem cunoștință cu cîștigătorul locului I la etapa republicană a concursului de matematică. Iată-l deci pe pionierul Florentin Șelaru, elev la Școala nr. 11, **Buzău.** Îi puteți scrie însă și pe adresa cercului de informatică de la C.P.Ș.P. • **Bunicul pionierului Cristian Dârmon** din clasa a VI-a, Școala nr. 1, **Tirgu Cărbunești — Gorj,** are și dînsul o rugăminte: să-l felicităm pe acest băiat de numai 11 ani, dar foarte curajos, care a salvat de la înec pe Ionuț Pavel, elev în clasa a II-a la o școală din Timișoara. Întîmplarea a avut loc într-o zi din vacanța de vară, pe care ei și-au petrecut-o în comuna Maglavit, județul Gorj. Așadar, felicitări, dragă Cristian, pentru această faptă de cutezanță, dar și pentru premiul I cîștigat la concursul nostru „Arena matematicienilor"! • **Și acum vă recomandăm** două povești pe disc... „Electrecord": „Taina crăiesei" de Dorina Rădulescu și „Pescărel împărat", de Viorica Nicoară.

Florentin

ILEANA PIȚA

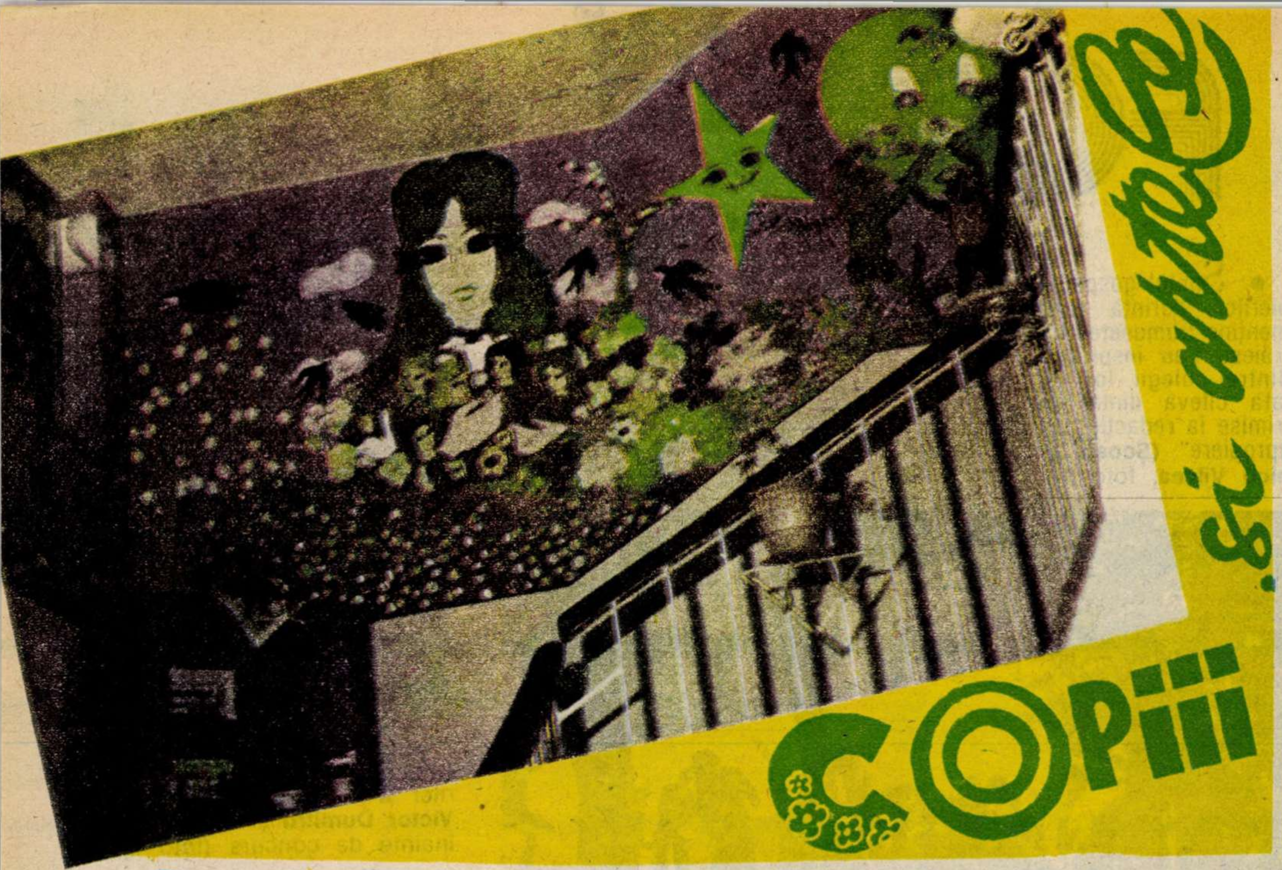

COPIII și artele

Bacău

MICII PICTORI ȘI MARILE LOR PREMII

Cu vreo cîțiva ani în urmă căutam un ilustrator pentru nuvela lui Vintilă Ornaru „Caii sălbatici", care urma să apară în Almanahul „Cutezătorii". Dintre atîtea nume prestigioase în grafica românească la cine credeți că ne-am oprit? La un copil de numai șase ani, pe nume Victor Popescu, dar care, la acea vîrstă dovedea niște virtuți de desenator cu totul ieșite din comun, realizînd pentru noi o friză lungă cît să se întindă pe o jumătate de almanah, cuprinzînd sute de cai care mai de care mai reușiți ca desen.

Acum Victoraș de atunci a crescut mare, este elev în clasa a VII-a la Școala nr 5 din Onești, membru al cercului de artă plastică „Ion Diaconescu" și se află la a doua expoziție personală de pictură și desen. Temele lui predilecte sînt bucuriile copilăriei, precum și noile înfăptuiri ce se realizează zi de zi sub ochii săi. Cu asemenea subiecte a participat într-unul din cele mai prestigioase concursuri internaționale de desen Shankar-India, obținînd anul trecut o tot atît de prestigioasă și rîvnită medalie de argint.

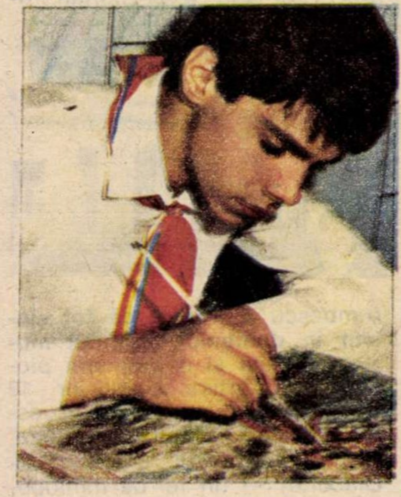

În cadrul aceluiași concurs, Iordache Miriță Bogdan, de numai 4 ani, membru al aceluiași cerc de artă plastică „Ion Diaconescu", a obținut, alături de pioniera Raluca Popescu (clasa a III-a, Școala nr. 5), premiul întîi. Aflăm că aceeași Raluca a obținut de curînd medalia de aur în concursul internațional de desen Atatürk de la Ankara.

Acești elevi din Onești se înscriu în Festivalul Național „Cîntarea României" cu o suită de fresce care împodobesc pereții școlilor nr. 5 și 7 din Onești, precum și ai Centrului de fabricații din Borzești. Cum ar putea fi interpretată această imagine, de exemplu, în afara elementelor care o compun: copii, porumbei, berze și rîndunici, copaci înfloriți? Că tema primăverii copilăriei fericite i-a cuprins într-o îmbrățișare pe copii între un cer luminos și un cîmp înflorit, ei, copiii, constituindu-se într-un fel de grup compact de protecție în jurul alegoriei primăverii, sugerată prin portretul de tînără care domină centrul compoziției. Cu ceea ce se aleg însă privitorii în fața unei astfel de lucrări este o stare de grație și bucurie care le luminează fețele și le insuflă un optimism tonifiant.

IOAN DONCA

ÎN GRĂDINA PRIMĂVERII

Sub acest generic a fost prezentat într-o zi de octombrie, în sala Victoria a Teatrului „C. Tănase" din București, un spectacol muzical-coregrafic și umoristic interpretat de membrii formației de estradă a Școlii din Domnești — Argeș.

Cei 77 de copii-artiști au demonstrat încă o dată, în fața unui public numeros, că cele patru titluri de laureat al Festivalului Național „Cîntarea României" obținute, consecutiv, la ultimele ediții au fost pe deplin meritate.

„Concert pentru doi căței de usturoi în Si-bemol și orchestră", o spumoasă parodie, într-o montare plină de vervă și umor, un spectacol pentru toate vîrstele.

Dintre interpreți s-au detașat: dirijorul Prazolini: Claudiu Pantazi, cl. a IX-a; pianista Fasolena: Irina Laura, cl. a VII-a; coropișnița: Elena Smada, cl. a IX-a; colorado-tatăl: Petruț Padureanu, cl. a VII-a; dăunătorul-șef: Ioan Iacob, cl. a VII-a; căţeii de usturoi: Ionuț Smandea, cl. a VIII-a, și Mihai Tița, cl. a VIII-a; realizatorul spectacolului: profesorul Marian Necu.

Toamnă

Aștept să vie toamna
Cu lungile ploi roditoare
Cînd semințele în cîmpuri
visează
Și încolțesc pe-nserare.

Pe cer, lumina mă-nflorește,
Pe după soare mă ascund,
Culeg livezile și vreau
Să vie toamna mai curînd.

Și luna-i plină de-așteptare,
Izvoarele se joacă-n ierbi,
Salcîmii dau a doua oară-n
floare
Iar prin păduri aleargă
cerbi...
E semn că toamna a venit.

Răzvan Vedeș, cl. a VIII-a,
Școala nr. 28, Galați

Limba noastră-i o comoară

Stilul lui Nicolae Iorga

E greu, din vasta operă a lui Nicolae Iorga, să izolăm un fragment cît de cît caracteristic pentru chipul său de a scrie. În orice caz el este un stilist abundent, cu fraza amplă de tot, însă bine strunită în articulațiile ei, marcată de gesturi retorice iuți, de întrebări (către sine, către auditoriu, către toată lumea ce-și închipuie că l-ar citi), de exclamații adesea mustrătoare (sîntem în fața unui moralist și a unui patriot ardent), de punctare a unor amănunte revelatoare în context etc. Nici istoria propriu-zisă Nicolae Iorga nu o scrie într-un stil rece, „științific“, riguros, detașat, ci „participativ“, exemplul ce-i stă mereu în față fiindu-i marii cronicari moldoveni, Ureche, Costin, Neculce. Cu atît mai personal, mai încărcat de afectivitate, este stilul lui Iorga în autobiografia **O viață de om așa cum a fost,** în numeroasele memorialuri de călătorie **(Drumuri și orașe din România),** în portretele-medalioane din **Oameni cari au fost** și din multe alte cărți. Portretul lui Alexandru Ioan Cuza, de exemplu, scris în 1920, cînd se împlineau o sută de ani de la nașterea domnitorului Unirii de la 1859, începe, ca și portretul făcut de Ureche lui Ștefan cel Mare, prin cîteva negații bine ritmate: Cuza **nu** s-a născut din neam mare, **n-a** purtat coroană, **n-a** dus războaie încununate de victorii etc. Odată însă curățat de buruieni și de zgură pămîntul pe care urma să se înalțe monumentul marelui domn, urmează partea afirmativă, cu atît mai emoționantă, în propoziții energice, dispuse în trepte suitoare, cu impresia **auzirii** vocii oratorului de la o tribună solemnă, o voce ce se adresează unui popor întreg:

„Dar Alexandru Ioan I a întrupat lupta de veacuri a săracului țăran român, veșnic obijduit și jignit, peste marginile suferinții omenești, contra acelor exploatatori, din toate neamurile și cu nici un suflet, pe care el i-a fixat cu numele de „ciocoi“ — ceea ce înseamnă (s-o știți bine), nu o clasă socială, ci o categorie economică și politică, o varietate morală degenerată a omenirii. I-a sfidat, în ciuda tuturor legăturilor pe care le avea cu dînșii, s-a bătut vitejește cu ei, și, a doua zi după împroprietărirea care a fost, de fapt, sămînța cea mai bună pentru viitor, a căzut prin răzbunarea lor.“

ION ROTARU

Istoria unui cuvînt:

STRUGURE

În limba noastră se află un stoc relativ mare de cuvinte a căror origine nu ne este încă bine cunoscută. Unii cercetători au numărat aproape cinci mii de cuvinte care figurează în dicționare cu etimologie necunoscută. Printre acestea se numără și **strugure,** cuvînt important pe care nu ezităm să-l includem în așa-numitul fond lexical de bază al limbii noastre. Pentru explicarea originii acestui cuvînt s-au propus diverse ipoteze, dar nici una nu e pe deplin convingătoare. S-a încercat derivarea lui din latină (evident, cu un etimon reconstruit), din vechea greacă ori din vechea germanică și, bineînțeles, din limba dacilor. Indiferent de etimologia propusă, toți cercetătorii sînt de acord că e vorba de un cuvînt străvechi. Ultima ipoteză, aceea care presupune raportarea lui **strugure** la un radical traco-dacic, pare să fie mai verosimilă, mai ales că intervine și un factor extern, care are în vedere cultura intensă a viței de vie la daci.

Termenii care constituie familia semantică a lui strugure sînt de origine latină: **viță** (lat. **vitis), vie** (lat. **vinea), bucium** (lat. **bucinum), vin** (lat. **vinum), must** (lat. **mustum).**

E posibil ca în prima fază de evoluție a limbii noastre, **strugure** să fi avut la singular forma **strug,** care se mai întîlnește și astăzi prin Moldova, într-o construcție ca **strug de vie,** însemnînd atît „fructul“ viei, cît și „tulpina“ ei, vița propriu-zisă. De la pluralul **struguri,** s-a refăcut singularul **strugure.**

Trebuie să arătăm că există și două sinonime a lui **strugure.** Unul este **auă,** urmașul latinescului **uva,** care însemna „strugure“; **auă** era cunoscut bine în limba textelor noastre vechi, dar se mai aude și astăzi prin unele plaiuri din sudul Munteniei.

Celălalt sinonim al lui **strugure** este **poamă,** tot de origine latină, care ne întîmpină cu acest sens numai în graiurile moldovenești, unde se zice **strugur de poamă,** însemnînd „ciorchine de struguri“ (ca și **strugur de coacăze).** În limba veche, strugure era folosit și cu înțelesul de „ciorchine“, așa cum rezultă din acest text: „Culege **strugurii** viei pămîntului, că s-au copt **aua“.** Cu vremea, **auă,** cuvînt latin, a cedat aproape cu totul concurenței lui **strugure.**

GR. BRÂNCUŞ

Cum vorbim?
Cum scriem?

DE-ALE ANALIZEI...

Am spus-o de multe ori: analiza gramaticală pe care o învățăm în școală nu este un scop în sine sau, cu alte cuvinte, nu o facem numai de dragul de a o face ori pentru a obține o notă mare la limba română. Ne este necesară pentru a înțelege bine sensul frazelor pe care le citim sau le auzim, ne este necesară pentru a da un sens precis frazelor pe care le scriem sau le rostim, pentru a ne exprima corect ideile.

Sigur, printre voi vor fi și unii care vor avea nevoie să stăpînească bine analiza gramaticală în vederea unor examene sau concursuri; nu mă îndoiesc de faptul că unii elevi și-au ales deja meseria de învățător sau profesor și atunci gramatica limbii române le va fi necesară pentru a reuși la liceele de specialitate ori la facultățile de profil.

Vă mărturisesc un secret: am întîlnit chiar în tezele de admitere la facultate unele greșeli de analiză de-a dreptul surprinzătoare!

Bunăoară, confuzia între formele de genitiv și dativ ale substantivului. Știm cu toții că ele sînt omonime: elevului *(dativ),* (al, a, ai, ale) elevului *(genitiv). Dar nimeni nu vă va cere vreodată să analizați pur și simplu cuvîntul* elevului *luat separat! El se va găsi în vecinătatea altor cuvinte, deci într-un „context“, iar această vecinătate este hotărîtoare la analiză pentru aflarea soluției corecte într-un caz de omonimie ca acesta.*

Este suficient să vedem cu ce fel de parte de vorbire intră în relație forma cuvîntului nostru. Dacă se leagă de un verb [Trimit (o scrisoare) elevului; Adresez (felicitări) colegei] *vom avea de-a face cu un dativ; dacă se leagă de un alt substantiv* (Cartea colegului; Rochia mamei *etc.) avem un genitiv. Niciodată nu se poate invers! Lucrurile sînt atît de precise încît uneori trebuie să impunem verbul, dacă el lipsește. Cînd scriem pe panoul de onoare „Cinste cîștigătorilor concursului...!“ ne dăm seama imediat că, deși cuvîntul* cîștigătorilor *se află în vecinătatea unui substantiv, trebuie să-l considerăm dativ și nu genitiv pentru că, de fapt, înțelegem:* „(Noi) spunem «cinste» cîștigătorilor...“. *De altfel, substantivul* cinste *este nearticulat hotărît și nu ar admite deci să fie urmat de un genitiv.*

Articularea hotărîtă a substantivului din vecinătatea formei noastre omonime ne dă posibilitatea să dăm soluția corectă în unele cazuri: Cos haine păpușilor *cuprinde un dativ* (păpușilor) *pentru că acțiunea este făcută în folosul lor;* Cos hainele păpușilor *cuprinde un genitiv* (păpușilor), *pentru că hainele sînt ale acestora, iar genitivul arată și posesiunea.*

CEZAR TABARCEA

Să descoperim împreună:

Lemnul E DE... AUR

De cînd se știe, românul a trăit înfrățit cu pădurea, care i-a oferit nu numai adăpost în vremuri de restriște, ci și lemnul din care și-a durat stîlpul casei, porțile monumentale, leagănul în care și-a crescut pruncii, fluierul doinitor, cofa pentru apa curată de izvor cu care și-a potolit setea ori și-a răcorit fruntea înfierbîntată de trudă.

În zilele noastre, lemnul pădurilor a căpătat alte rosturi, mult mai importante. Trecut prin retortele numeroaselor combinate și întreprinderi din diverse locuri din țară, el capătă astăzi valoarea și strălucirea aurului.

La Reghin, metamorfoza aceasta se petrece în secțiile și-n atelierele Întreprinderii de prelucrare a lemnului care, prin diversitatea și originalitatea produselor ei, prin calitatea deosebită a acestora, și-a cîștigat, de-a lungul anilor, multă faimă și mult prestigiu nu numai în țară, ci și peste hotare.

Aici molizii și paltinii sînt „învățați să cînte"

Sîntem în secția de instrumente muzicale. Împrejurul nostru — mașini și unelte speciale, mese de lucru și oameni în halate, bărbați și femei de toate vîrstele, unii foarte tineri, alții cu părul înspicat de ani. Și lemn. Scînduri, plăci, profiluri de diverse forme și dimensiuni, asupra cărora oamenii lucrează concentrați. Și zumzet potolit, ca într-un stup de albine, iar în aer, aroma inconfundabilă, atît de originală și de plăcută, a rășinei.

Aici, după cum le place lucrătorilor întreprinderii să spună, bătrînii și falnicii molizi și paltini de rezonanță, coborîți din munții lor — îndeosebi din cei ai Bucovinei și ai Maramureșului — sînt „învățați să cînte". Vorba vine că „sînt învățați". În realitate, cu ei se petrece aici cu totul și cu totul altceva: o transformare de-a dreptul uimitoare. Ajuns pe mîinile a numeroși meșteri lutieri*, lemnul lor e trasat și decupat în forme ciudate, sculptat, șlefuit, tratat, lipit și vopsit, din el născîndu-se în final viori, viole, violoncele, contrabasuri și chitare de diverse tipuri și dimensiuni.

Procesul de producție care se desfășoară sub ochii noștri e nu numai inedit, interesant în cel mai înalt grad, ci, cum aveam să aflăm din spusele inginerului Nicolae Bîzgan, șeful secției, și complex, și complicat, cerînd din partea fiecărui lucrător pricepere și pasiune, îndemînare și atenție, multă atenție, răbdare și calm desăvîrșit. Altfel nu se poate, altfel lemnul... nu mai „învață să cînte". Sau cîntă altfel decît trebuie, decît se cere de la el. Numai că așa ceva nu se întîmplă aici. Dimpotrivă, instrumentele produse la Reghin sînt printre cele mai bune din lume, căutate, solicitate și apreciate pentru calitățile lor deosebite în 31 de țări. Succesul acesta remarcabil își are izvorul și în calitățile lemnului românesc de rezonanță, dar mai ales în înalta calificare a tuturor celor care lucrează în această secție, în competența profesională deosebită de care dau dovadă zi de zi, clipă de clipă. Privind în jurul tău, nu-ți trebuie prea mult timp ca să-ți dai seama de aceste calități ale lucrătorilor de-aici. Iat-o, de pildă, pe tînăra muncitoare Mariana Truță. Cu cîtă atenție, cu cîtă concentrare și îndemînare lucrează la eclisa de vioară! Sau pe colegele ei, Otrös Klara, Kata Rodica și Florentina Oltean, cu cîtă migală și precizie șlefuiesc gîturile de viori, modelează fețele și spatele acestora!

Cum și-au cultivat, cum își cultivă în continuare lucrătorii din secția de instrumente muzicale asemenea alese calități? Învățînd permanent. Și din cărți, și în cadrul unor cursuri de perfecționare, dar mai ales în procesul muncii, unii de la alții: cei mai tineri de la cei mai vîrstnici și, cu toții, de la maistrul Romulus Boianciuc, Erou al Muncii Socialiste, la ora actuală unul dintre cei mai talentați, mai pricepuți și mai renumiți constructori de viori.

Un campion mai puțin obișnuit și elevii săi

Romulus Boianciuc s-a simțit atras de mic de prelucrarea artistică a lemnului. Drept care ajunge elev al cunoscutului sculptor în lemn Ioan Sîrghie, din Cîmpulung Moldovenesc, de la care a deprins acest meșteșug, aflîndu-i toate secretele. Apoi, într-o zi de august a anului 1951, a trecut munții și-a poposit aici, la Reghin, unde se întrevedea posibilitatea de a-și realiza visul vieții lui — acela de-a lucra într-un atelier de construit viori. În același an, atelierul respectiv — primul atelier de instrumente muzicale din țară — ia ființă, Romulus Boianciuc fiind „omul de bază" al acestuia, „sufletul" lui. De-atunci, zi de zi, cu iscusința unui inventator, cu răbdarea unui cercetător, cu ochiul unui artist autentic, cu auzul unui muzician, cu o nesecată putere de muncă și cu o nestinsă dorință de descoperire, de perfecționare, el a dăruit lemnului de rezonanță românesc suflet din sufletul său, reușind să-l facă să cînte atît de frumos încît i-a impresionat pe mulți dintre marii muzicieni contemporani. În 1967, David Oistrah spunea aceste cuvinte memorabile despre una dintre viorile construite de meșterul de la Reghin: **„Vioara făcută de maistrul Romulus Boianciuc a produs asupra mea o foarte frumoasă impresie, este executată artistic, are formă desăvîrșită și bună pentru interpretat, sună strălucitor, curat și suficient de dinamic".**

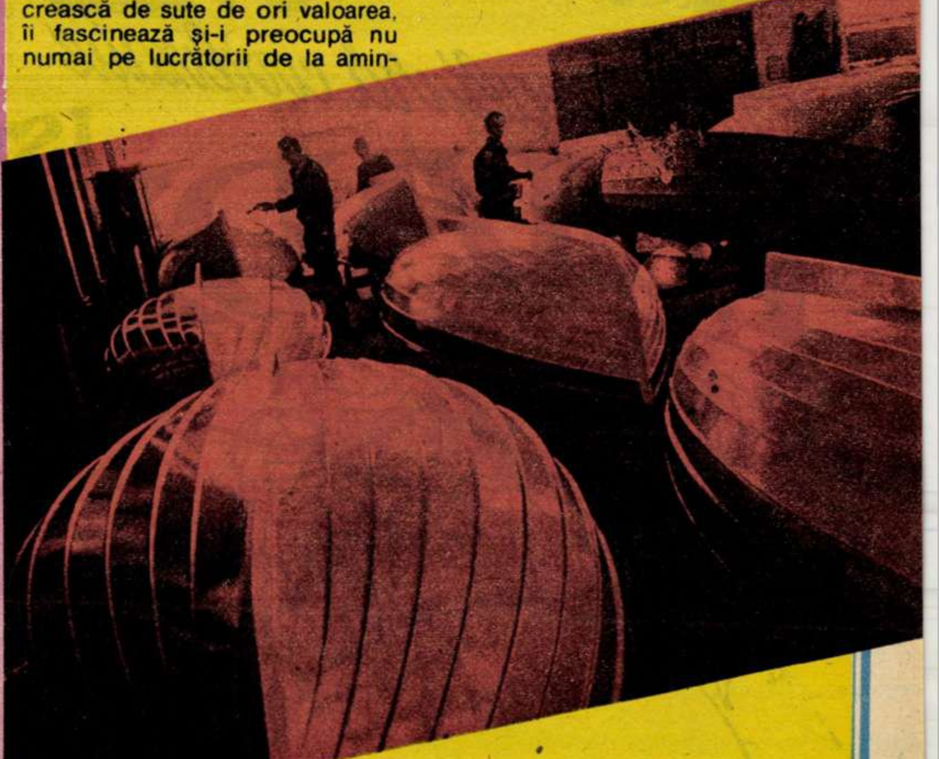

De-a lungul anilor, Romulus Boianciuc a participat, cu viorile lui, la numeroase concursuri internaționale — în Italia, Belgia, Polonia, Bulgaria —, obținînd prestigioase confirmări ale talentului lui de constructor de viori. În Bulgaria, de pildă, în 1983, a obținut medalia de bronz, vioara prezentată de el în concurs fiind considerată cea mai bună pentru sunet.

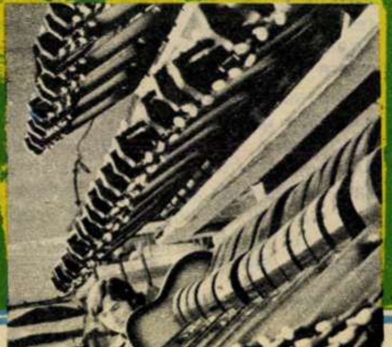

Un autentic mare campion în domeniul său de activitate, maistrul Boianciuc e, totodată, și profesorul la școala căruia s-au format și se formează meșteri lutieri de înaltă clasă. Cum sînt mai toți lucrătorii — oameni în vîrstă sau tineri — de la atelierul de performanță, precum maistrul Nicolae Ciurba, fiul său Sorin Ciurba, frații Vasile și Zaharia Mare, Florea Precup, Ioan Luca, Nagy Pavel și alții, din mîinile cărora ies adevărate minuni — viorile românești de performanță.

Zboară, sănluță, zboară!

De la vioară la... sanie?! Da, pentru că e destul să ieși din secția de instrumente muzicale și să treci pragul alteia, și numaidecît dai de... săniuțe. Și de schiuri, și de arcuri, și de rachete de tenis, și de ambarcații de agrement, și de caiace, și de canoie, și de schifuri. Pentru că la această întreprindere sînt fabricate, din cel mai bun lemn de diverse esențe adus din întreaga țară, și asemenea articole de sport. Săniuțele și schiurile cu care cei mai buni pionieri-sportivi se întrec, an de an, pe pîrtiile de la Vatra Dornei, în cadrul Festivalului pionieresc al sporturilor de iarnă, sînt produse aici, la Reghin. Ca și caiacele și canoele cu care elevii lui Ivan Patzaichin cuceresc aurul, argintul și bronzul în confruntările internaționale. Sînt concepute și făcute de către alți renumiți meșteri, adevărați artiști în meseriile lor, precum Sas Ludovic, Vasile Cotoi, Boris Francisc, ale căror produse sînt apreciate și solicitate în numeroase țări. În Olanda, de pildă, săniuțele românești de performanță sînt preferate tuturor celorlalte, produse de firme din alte țări.

Cei mici, pe urmele celor mari

„Miracolul" transformării lemnului în asemenea obiecte deosebite, care-l fac să-i crească de sute de ori valoarea, îi fascinează și-i preocupă nu numai pe lucrătorii de la amintita întreprindere, ci și pe mulți dintre copiii Reghinului. Cercul de prelucrări în lemn de la Casa pionierilor și șoimilor patriei din localitate, condus de maistrul Petre Pop, le oferă acestora posibilitatea să descifreze, încă de la vîrstă fragedă, primele taine ale meseriei de lutier sau de constructor de articole sportive. Și ei o folosesc din plin, cei mai mici învățînd să prelucreze lemnul și să confecționeze componente mai simple ale unor instrumente muzicale sau articole sportive, cei mai mari, de la secția de performanță (fiindcă și aici, ca și în Întreprinderea de prelucrare a lemnului Reghin, există o asemenea secție), îndrăznind mult mai mult. Gelu Gherasim și Levente Pereș, de pildă, în bună înțelegere cu Pian Florin Curtică de la cercul de electronică, lucrează în prezent la o chitară electrică ce va fi cu totul și cu totul deosebită, o chitară care va fi utilizată pentru testarea auzului muzical al copiilor. Și cu toate că proiectul lor e unul dintre cele mai dificile, cu siguranță că vor reuși să-l realizeze. Pentru că și ei, ca și părinții și frații lor mai mari care lucrează la I.P.L. — Reghin, sînt la fel de ambițioși, nu se dau bătuți pînă nu înving.

*

Prin diversitatea și originalitatea produselor, prin calitatea deosebită a acestora, Întreprinderea de prelucrare a lemnului Reghin e unul dintre numeroasele obiective industriale din țară în care lemnul pădurilor — una dintre cele mai mari bogății ale noastre — e valorificat în cel mai înalt grad de către oameni pricepuți și harnici, căpătînd strălucirea și valoarea aurului.

CONSTANTIN DIACONU,
în colaborare cu membrii
Subredacției „Cutezătorii",
de la Casa pionierilor
și șoimilor patriei, Reghin

Micii silvicultori

Pentru conservarea și dezvoltarea pădurilor care furnizează industriei această prețioasă materie primă care-i lemnul, la noi în țară se întreprind ample și constante acțiuni. Între acestea, plantarea de puieți de arbori se situează pe prim plan în preocupările silvicultorilor. La această lucrare, alături de gospodarii pădurilor, participă, an de an, mii și mii de pionieri și școlari din întreaga țară.

Și colegii lor din județul Mureș, pe teritoriul căruia se află Reghinul, cu renumita să Întreprindere de prelucrare a lemnului, se înscriu în eșalonul cultivatorilor de păduri cu rezultate meritorii. Astfel, din 1984 și pînă în prezent, cei aflați în raza ocoalelor silvice de pe aceste meleaguri au plantat peste 150 000 de puieți de conifere și foioase, remarcîndu-se în mod deosebit cei din școlile din Lunca Bradului, Deda, Gurghiu, Hodoc, Ibănești, Clăjerie, Răstolița, Stînceni, Daneș și Archita. În plus, cei din Voivodeni și Glodeni contribuie din plin, pe tot parcursul anului, alături de colegii lor mai mari, la întreținerea pepinierei Liceului silvic din Gurghiu.

---

*) Lutier — constructor de viori.

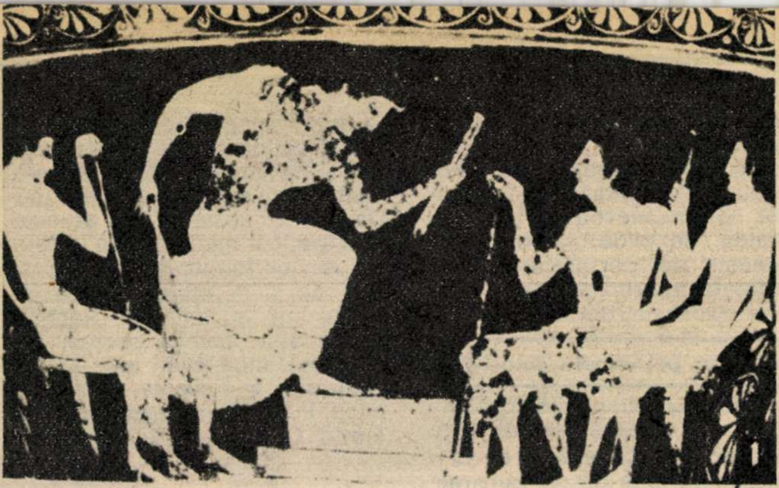

Istorie, cultură, civilizație

ISTORICUL ILIADEI

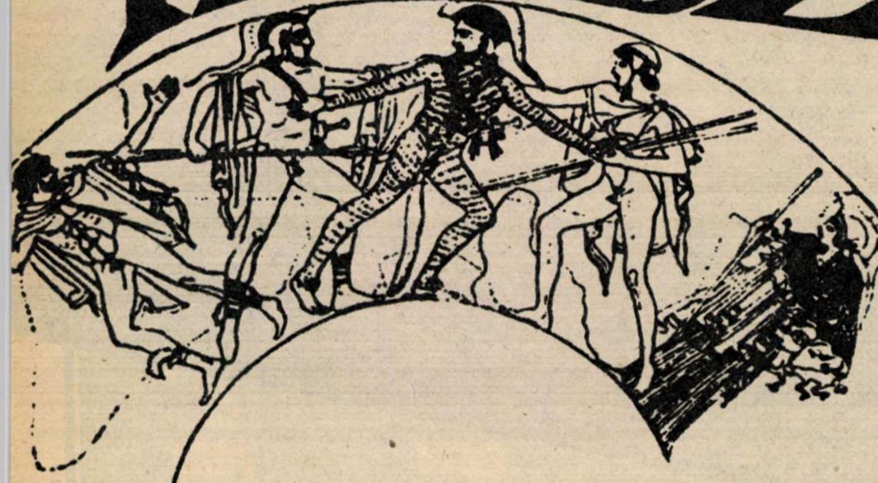

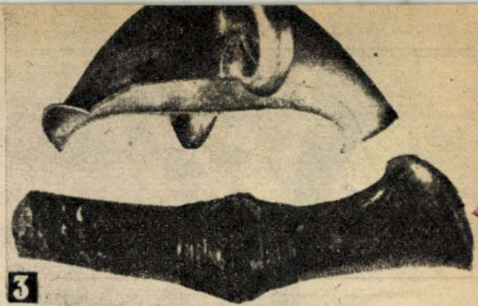

În constelația de poeme epice cu caracter eroic, „Iliada" lui Homer rămîne în conștiința umanității ca una dintre cele mai desăvîrșite creații ale genului din literatura universală. Atît „Iliada", cît și „Odiseea" au luat naștere din cîntecele populare ale vechilor greci din timpuri foarte îndepărtate. Un rapsod genial, Homer, a adunat și prelucrat mulțimea de cîntece populare, dîndu-le acel fir epic unitar și caracterul dramatic.

CE ESTE „ILIADA"?

Sîmburele real, dovedit arheologic, al poemului îl constituie expediția unei coaliții de cetăți a grecilor ahei, într-unul din ultimele secole ale mileniului II î.e.n., contra cetății Troia (numită și Ilion, de unde și numele „Iliadei"), faimoasă prin bogățiile sale. Urmează un asediu al Troiei care durează 10 ani (probabil 1193—1183 î.e.n.).

„Iliada" este un adevărat roman în versuri, care narează evenimentele prin trimiteri de-a lungul a 10 ani, deși acțiunea propriu-zisă se petrece în ultimul an al asediului Troiei. În timpul acestui îndelungat asediu, conducătorul suprem al grecilor intră în conflict cu Ahile, cel mai viteaz dintre greci, „meterez al armatei", pe care îl jignește în demnitatea sa de erou. Acesta se retrage din luptă. Fără Ahile aheii suferă înfrîngeri după înfrîngeri, iar troienii, coduși de viteazul Hector, fiu al lui Priam, ajung pînă la corăbiile grecilor pe care sînt gata să le incendieze. În acel moment de cumpănă, Ahile îngăduie celui mai bun prieten al său, Patrocle, să îmbrace armura sa și să apere corăbiile. În vîrtejul luptei, Patrocle este ucis de Hector. Îndurerat de această pierdere, Ahile reintră în luptă.

Troia va fi cucerită de ahei prin viclenia lui Odiseu (Ulise), care a construit un uriaș cal de lemn, abandonat în fața cetății, în care erau ascunși cei mai viteji ahei. Introdus de troieni în cetate, grecii ahei au ieșit din ascunzătoarea provizorie, în timpul nopții, au deschis porțile cetății celor de afară și au distrus Troia.

O VALOARE LITERAR-ARTISTICĂ INEGALABILĂ

Acțiunea imensului poem este condusă cu măiestrie de un poet genial, un prolific creator de personaje foarte diferite între ele. Multe dintre acestea sînt caracterizate printr-un singur cuvînt sau gest.

Aiax este un om falnic cu umeri lați, poetul îl numește „un turn", „un zid". El știe că nu trebuie să dea niciodată înapoi. Tînărul Diomede are avîntul și curajul tinereții, este înflăcărat, îi place să-și facă mai mult datoria. Ahile este eroul și motorul „Iliadei", alături de Hector. Are 27 de ani și este întruchiparea forței și a tinereții, alegînd între o viață tihnită la bătrînețe, și gloria care, știa bine, îi va aduce pieirea. Ulise este isteț, el cunoaște toate meandrele sufletului omenesc și pe acelea ale unei vorbiri meșteșugite.

Admirabilul Hector, apărătorul Troiei lui Priam, față de care Homer nu-și poate ascunde simpatia, este viteaz și puternic. El detestă războiul și o spune cu toată simplitatea soției sale, Andromaca. În schimb, fratele său, frumosul Paris, care a dus la dezlănțuirea conflictului, este un laș, se eschivează de la luptă, trage cu arcul stînd ascuns. De altfel, el va ucide pe Ahile, nimerindu-l în locul său vulnerabil, în călcîi.

„Iliada" a fost și va continua să fie un monument artistic și literar. Citirea „Iliadei" va îndemna la reflecții, în timp ce imaginația capătă aripi prinsă de suflul povestirii

CĂRȚI DE ÎNVĂȚĂTURĂ

Prin subordonarea bunului suprem al omului, viața, apărării patriei, „Iliada" și autorul ei au căpătat în ochii grecilor, și nu numai ai lor, o valoare educativă și pilduitoare de primă mărime. Epopeile homerice au jucat un rol excepțional în educarea copiilor și tinerilor, devenind cărți de învățătură. Referindu-se la marele Homer — Aristofan se întreabă — „Pentru ce oare e el cinstit și slăvit, dacă nu pentru bunele-i povețe?" E semnificativ că primul monument al literaturii latine culte e o traducere din Homer, ca să nu mai vorbim de influența sa asupra poeziei latine originale.

În evul mediu, faima operei lui Homer e întreținută de autorii latini. Treptat, opera sa ocupă locul binemeritat și în școlile medievale, fiind un autor care trebuia citit și studiat. În epoca Renașterii umanității de pretutindeni se vor încerca primele traduceri după originalul grecesc.

O valoroasă traducere în versuri, realizată după 20 de ani de trudă, în limba română a „Iliadei" aparține academicianului George Murnu, fiind tipărită în anul 1916 și reeditată ulterior. Pentru a reda bogăția neobișnu-

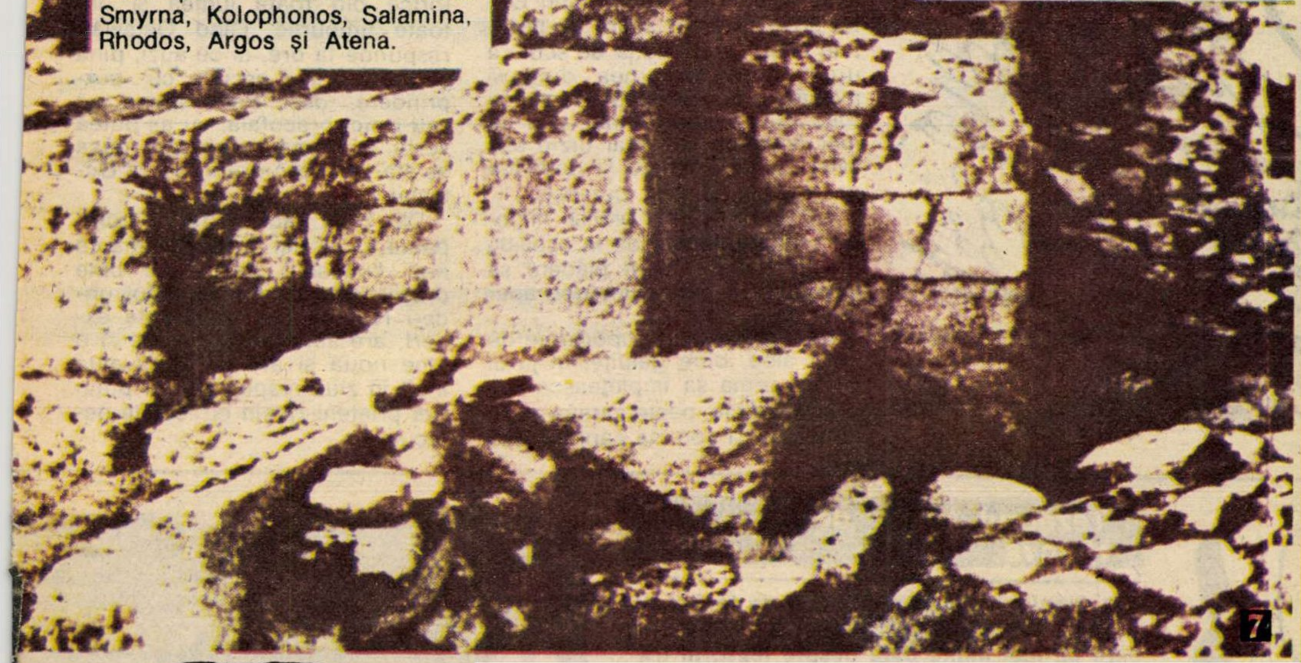

7

CINE A FOST HOMER?

Personalitatea celui mai mare poet al Eladei (Grecia antică), pe care tradiția unanimă îl desemnează ca autor al celebrelor epopei „Iliada" și „Odiseea", a provocat dispute mari încă din antichitate. Se socotea în limite destul de largi de timp că ar fi trăit între sec. XII—VIII î.e.n. Majoritatea istoricilor sînt de acord totuși cu Herodot, că Homer, poetul orb, ar fi trăit în sec. IX î.e.n., într-un oraș de pe coasta Asiei Mici. Încredințați de existența sa istorică, grecii au disputat și locul nașterii. Șapte orașe-cetăți își adjudecau cinstea de a fi dat naștere celui mai mare poet al Greciei antice: Smyrna, Kolophonos, Salamina, Rhodos, Argos și Atena.

9

8

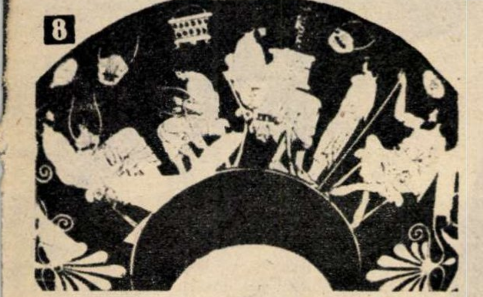

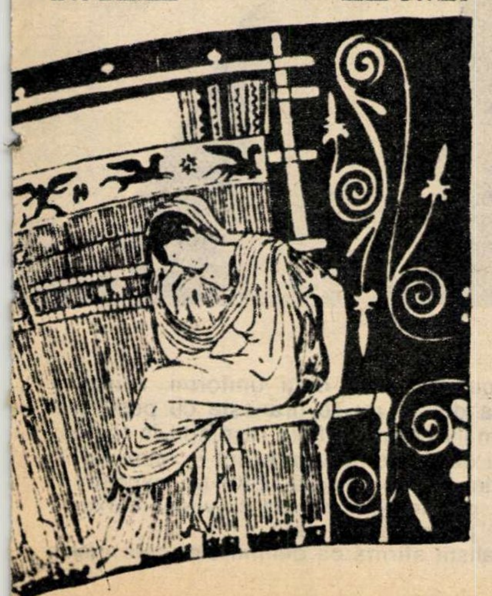

- **Scene din viața și activitatea vechilor greci, ilustrînd nivelul ridicat al meșteșugurilor, comerțului, educației și preocupărilor casnice (imaginile 1, 2, 4, 5, 6, 8).**
- **Obiecte dintr-un tezaur de la Troia (3).**
- **Troia, orașul VI, poarta de sud a zidului de incintă (7).**
- **Portretul lui Homer (9).**

ită de situații și vocabular, profesorul Murnu a folosit limba românească din toate ținuturile, pentru a oferi posibilități cît mai variate de exprimare și redare a sensurilor și a valorii stilistice.

O LEGENDĂ DEVINE REALITATE

Mulți oameni de cultură considerau „Iliada" doar o minunată legendă. Cel care a dovedit că Troia a existat aievea a fost celebrul arheolog Heinrich Schliemann (1822—1890). Autodidact, înarmat cu cunoașterea profundă a operei lui Homer, cunoscînd perfect 13 limbi, printre care latina și greaca modernă pe care a învățat-o perfect după numai șase săptămîni de studiu intens, el începe uluitoarea aventură a redescoperirii Troiei, faimosul Ilion, în interiorul și în jurul căreia s-au desfășurat pasionantele evenimente descrise de Homer.

În 1869—1870, studiază terenul și începe o vastă campanie de săpături în nord-vestul Asiei Mici, în Turcia de astăzi, la Hissarlîk, situat la 5—6 km de litoralul Mării Egee și la egală distanță de strîmtoarea Dardanele. Schliemann descoperă ceea ce avea să uimească o lume întreagă: dedesubtul ruinelor Noului Ilion se aflau ruinele altui oraș, sub acestea din nou altele, în final nouă orașe acoperite, nouă straturi de locuire. Care dintre cele nouă orașe Troia să fi fost Troia lui Homer? O muncă asiduă, perseverentă, plină de optimism, îl duce și la descoperirea unui uriaș tezaur pe care îl consideră a fi al lui Priam (topoare din aramă și bronz, vase de aur și argint, bijuterii felurite, cercei, brățări și salbe etc.). H. Schliemann atinsese astfel punctul culminant al vieții lui! Ceea ce nu știa el atunci a aflat însă spre sfîrșitul vieții, anume că s-a înșelat asupra datării Troiei lui Homer, care nu se afla nici în al doilea, nici în al treilea strat de locuire (2 400—2 300 î.e.n.), pornind de jos, ci în al șaselea sau al șaptelea strat. Troia VII A (c. 1 240 î.e.n.—c. 1 200 î.e.n.) și-a încetat existența în urma unui incendiu pustiitor.

Deci Troia (Ilion) a existat, Homer și Schliemann au triumfat. Ceea ce fusese socotit legendă devenise o realitate.

Prof. TEODOR AXIOTI

CURIOZITĂȚI

- **În epopeea „Iliadei" narațiunea se desfășoară pe parcursul a nu mai puțin de 15 310 versuri puse in hexametru. Ea a fost mai tirziu divizată de grămăticii atenieni in 24 de cinturi sau rapsodii.**
- **Acțiunea poemului se desfășoară in numai 49 de zile.**
- **Deși „Iliada" are o viață respectabilă, de peste trei milenii, intilnim in cintul al XVIII-lea primii roboți in atelierul lui Hefaistos. Sint „fete făcute din aur, dar vii", care au „minte și glas și putere/ Și-nvățătură de lucru la mină". Ele își ajută stăpinul la muncă.**
- **Compuse intr-o vreme cind scrisul nu era cunoscut, cele două epopei „Iliada" și „Odiseea" au circulat veacuri de-a rindul pe calea tradiției orale. Fixarea lor in scris s-a făcut mult mai tirziu, in sec. al VI-lea i.e.n., la Atena, din ordinul lui Pisistrate.**
- **La virsta de 6 ani, Heinrich Schliemann a văzut in „Istoria universală ilustrată" imaginea fantezistă a cetății Troia. Fascinat de legendele auzite sau citite despre cetate i-a spus intr-o zi tatălui său: „Cind am să mă fac mare, mă voi duce in Grecia și voi descoperi Troia și comoara regelui"! Cine putea crede că, 39 de ani mai tirziu, visul din copilărie, care nu l-a părăsit nici o clipă, se va realiza?**

DICȚIONARUL PAGINII

Epopee = specie a genului epic, amplă narațiune în versuri, mult mai mare ca un poem, care se caracterizează printr-un mare număr de personaje, în cuprinsul căreia se povestesc întîmplări eroice, legendare sau istorice.

Hexametru = vers folosit în poezia antică și alcătuit din șase unități metrice. A fost folosit la greci de Homer și Hesiod.

Cînt = subdiviziune (ca un capitol) în operele literare epice în versuri (poeme, epopei), comparabilă cu o baladă eroică. La o sărbătoare, un rapsod sau aed putea recita cel mult două cînturi.

Ahei = primul dintre cele patru valuri ale triburilor grecești (urmat de ionieni, eolieni și dorieni), care au pătruns în vechea Eladă la începutul mil. II î.e.n. Aheii au creat cultura miceniană (sec. XVII–XII î.e.n.). Principalul lor centru, cetatea Micene, situată în nordul Argolidei, în Pelopones, de unde era originar Agamemnon, a fost descoperită tot de H. Schliemann în anul 1874.

SEMAFOR

S-A ÎNTÎMPLAT ÎNTR-O TOAMNĂ

POMPILIU
Coe

Frunzele merilor abia începuseră să bată în arămiu cînd Octavian a rezemat scara de peretele casei și cu lădița de scule a urcat spre marginea dinspre miazăzi a acoperișului. Tănăsică Paiu nu i-a spus nimic, știa că mai devreme sau mai tîrziu așa avea să se întîmple și degeaba ar fi încercat să-l oprească.

Octavian nu mai privise niciodată împrejurimile de la această înălțime și i-a făcut plăcere să constate cît de geometrice apar străzile și casele.

Mai întîi a fixat suporturile de șipci albe, bine geluite, în jurul cărora urma să împletească nuiele de salcie, peste care avea să aplice lut și apoi să căptușească interiorul cu un strat gros de ierburi mătăsoase. Pe olanele roșii, porumbeii țopăiau foarte aproape de el, privindu-l curioși, cînd cu un ochi, cînd cu altul.

După vreun ceas a reapărut Tănăsică, desprins cu greu din sfera de atracție a lui Paul Chiristigiu. Așa se întîmplă întotdeauna. Tănăsică duce în timpul liber o viață dublă, circulînd mereu între Octavian și Paul.

La Octavian e liniștea și sînt albumele în care zilnic se așază articole și fotografii decupate cu mare grijă din reviste și ziare. Un album e numai pentru păsări și altul numai pentru vapoare. Lîngă albumul în care Octavian colecționează tot ce se scrie despre invenții și inventatori, se află cel cu întîmplări istorice din toată lumea și din toate timpurile. Cînd Octavian răspunde la ore, ai ce auzi, pînă și profesorii îl ascultă cu surprindere, deși Paul spune că „nu-i nici o scofală, eu aș putea vorbi mult mai interesant dacă aș sta să citesc ore în șir ca Octavian!".

Dar și cu Paul e bine. În compania lui îți dai mereu seama că n-ai cunoscut destul de bine orașul. Știe ca nimeni altul unde-i rost de distracție, este expert, are aproape în fiecare zi o idee nouă și atît de captivantă încît în ziua respectivă cel puțin trei prieteni rămîn cu lecțiile nefăcute.

? Ați întrebat? Vă răspundem! !

Tezaurul tracic de la Hinova

• Pionierul DANIEL MATEI, de la Școala nr. 65, DROBETA-TURNU SEVERIN, ne cere cît mai multe date despre tezaurul tracic de aur descoperit la Hinova.

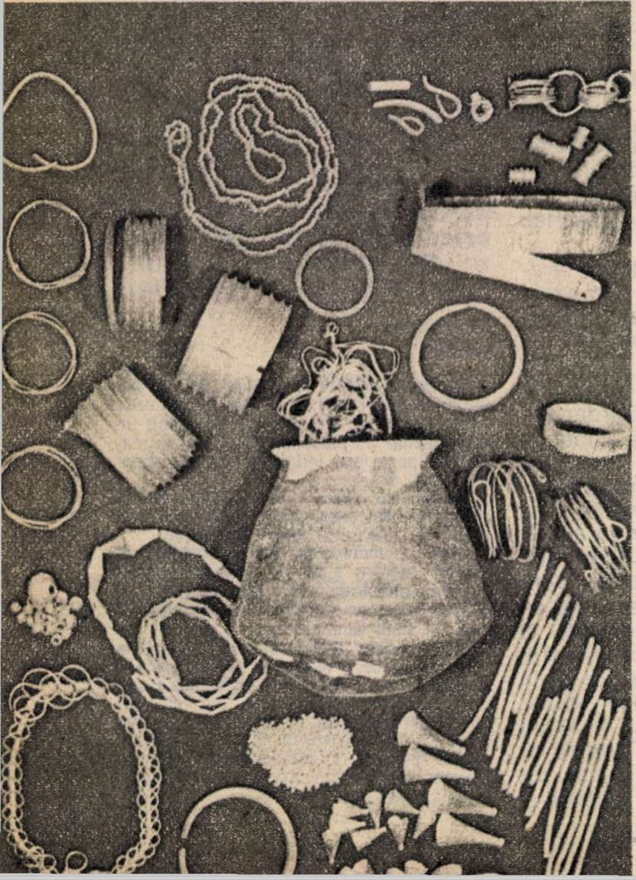

În ultimii ani, cercetările arheologilor și istoricilor au adus la lumină noi și noi mărturii despre existența pe teritoriul țării noastre a unei puternice civilizații materiale, ce stă mărturie a continuității noastre, de peste două milenii, pe aceste meleaguri. Tezaurul tracic descoperit la Hinova, în apropiere de municipiul Drobeta-Turnu Severin, reprezintă una din cele mai importante mărturii în acest sens. El este alcătuit din obiecte de podoabă, lucrate din aur, cu o greutate de 4 919,96 grame, ce cuprinde un număr de 449 de piese de forme și mărimi diferite. Pe lîngă piesele finisate — brățări, diademe, piese de colier, mărgele și altele —, tezaurul conține fragmente de sîrmă și bare, piese rămase neterminate din timpul prelucrării, ceea ce demonstrează că realizarea sa se datora unui meșter autohton. Tezaurul a fost descoperit la 30 iulie 1980 și se păstrează la Muzeul de istorie a R.S.R.

Omul și delfinii

• „De ce se spune despre delfini că sînt inteligenți?", ne întreabă MARGARETA ZĂVĂLAȘ din GALAȚI.

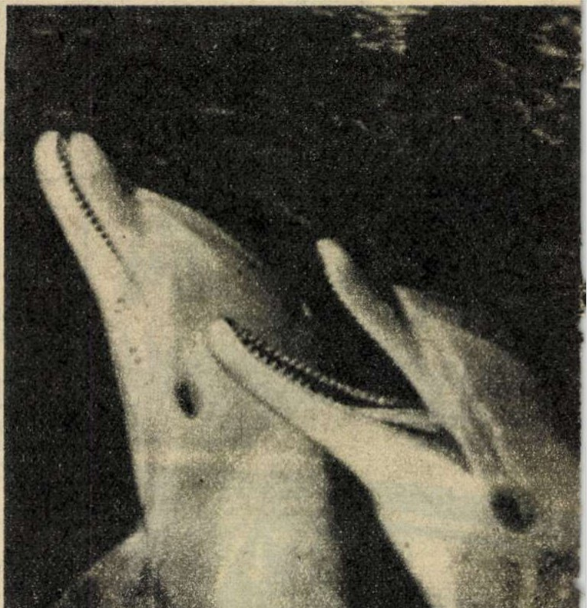

Delfinul este o specie de mamifer din ordinul cetaceelor. Corpul lui este fusiform, posedă fălci alungite, în formă de cioc, prevăzute cu numeroși dinți uniformi. Atinge lungimea de 2,5 m; se hrănește cu pești și alte animale acvatice. Este răspîndit în toate mările și oceanele, fiind prezent în mare număr și în Marea Neagră. Este un excelent înotător, putîndu-se deplasa cu viteză considerabilă pe distanțe mari.

Specialiștii afirmă că delfinii sînt cele mai

Tănăsică trebuie să fie mereu cu ochii la ceas spre a reuși să aibă timp pentru amîndoi. O oră cu unul, o oră cu altul. E mereu pe picior de plecare. Ar sta mai mult cu Paul pe corabia veseliei, dar nu vrea să-l trădeze nici pe Octavian, care n-are alt prieten. Numai pe Tănăsică îl are.

Uneori Octavian e cam plictisitor, merge atît de departe cu sîcîiala încît are pretenția să-l asculte la lecții, dar, în același timp, este singurul care nu se poartă trufaș, îl respectă pe Tănăsică de parcă ar fi cel mai de vază elev al școlii, îi ascultă atent părerile și, chiar dacă uneori îl contrazice, nu pronunță absolut niciodată vreun cuvînt urît. În prezența lui Octavian, Tănăsică se simte cineva și nu poate renunța la acest lucru.

— Octaviane, tu crezi că pasărea aceea într-adevăr există?!

— Sînt sigur. Am citit eu. Nu ți-am spus?

Tănăsică a ascultat povestea asta de vreo sută de ori, dar e gata s-o mai asculte o dată. Octavian a aflat o ipoteză potrivit căreia, toamna, fiecare stol de păsări migratoare stabilește ca una dintre ele să renunțe la călătorie, devenind Comandorul zăpezii, de fapt o pasăre dispecer. O rîndunică, un cocor, o rață sălbatică și așa mai departe. Pasărea Comandor urmează să se ocupe de acele păsări care fie din pricină că sînt prea slabe, fie că au fost rănite în cine știe ce situație, nu mai pot decola, rămînînd prin păpurișul bălților, prin păduri sau pe cîmp. Mai există și păsări pur și simplu zăpăcite, cărora nu le-a stat capul la învățarea zborului de mare altitudine. Comandorul zăpezii, spune Octavian, trebuie să le găsească pe toate și să le îndrume spre un adăpost convenabil, cît mai ferit de vînturi, de zăpadă și de ger, urmînd să se ocupe și de procurarea hranei. S-a constatat, precizează Octavian, că Pasărea Comandor nu este atît robustă cît mai ales extrem de inteligentă, reușind să comunice cu toate celelalte viețuitoare. Se citează cazuri în care au fost văzute aducîndu-și protejații în sălașul unor căprioare și foarte des chiar în curțile sau balcoanele oamenilor, alegîndu-i fără greș pe cei mai gospodari și mai primitori. Octavian dă ca sigur faptul că Pasărea Comandor al zăpezii s-a înțeles perfect cu aceștia, a „stat de vorbă" cu ei prin gesturi lesne de priceput. Mai mult: se spune că acolo unde poposește Comandorul zăpezii, oamenii devin mai voioși, iar copiii mai deștepți.

— Comandorul zăpezii nu există, e o invenție a lui Octavian! a spus Paul Chiristigiu, privind cu binoclul tocmai din fața cinematografului spre construcția lui Octavian. Nu vă luați după el. E un caraghios.

Paul avea mulți prieteni și-n acest fel cuvîntul lui căpăta multă greutate. Octavian nu avea decît un singur prieten, Tănăsică, sau mai precis o jumătate de prieten, întrucît cealaltă jumătate îi aparținea tot lui Paul. Dar de partea lui Octavian se mai afla un prieten, și anume povestea. O poveste bună este un prieten neprețuit. Povestea ta circulă și te reprezintă.

Așadar, Octavian nu s-a descurajat. El a continuat să-și vadă de terminarea „stației" pentru Pasărea Comandor și de celelalte treburi ale lui: albumele, lecțiile, lucrările pentru cercul de istorie și pentru cercul de matematică de la care e nelipsit. Nu vorbește mult la ședințele de cerc, dar întotdeauna spune lucruri la care nu te aștepți și profesorii discută cu el de la egal la egal.

Primul care a început să-și facă acasă o „stație" pentru Comandorul zăpezii a fost Tănăsică. A plasat-o cît mai discret și a lucrat pe furiș, astfel încît să nu observe Paul. Dar e greu să faci ceva și Paul să nu afle. Paul l-a ironizat în toate felurile, dar a doua zi s-a auzit că alți trei colegi construiesc „stații" pentru Comandorul zăpezii. O săptămînă mai tîrziu, acoperișurile erau pline de astfel de adăposturi, care mai de care mai atractiv. În mod întîmplător, s-a constatat dublarea numărului de înscriși la cercul de istorie și la cel de matematică.

Într-o frumoasă după-amiază de toamnă, Paul le spunea colegilor pentru a mia oară că s-a interesat peste tot și că n-a găsit nici o dovadă că Pasărea Comandor ar exista.

— Dumneavoastră ce părere aveți? l-a chemat el în ajutor pe profesorul de științele naturii.

— Ai dreptate, nu cunoaștem dovezi în legătură cu existența ei. Dar nici dovezi că nu există! a spus gînditor profesorul.

...Din servieta lui Paul ieșea capătul unui mănunchi de nuiele de salcie.

OVIDIU ZOTTA

inteligente viețuitoare ale faunei acvatice. De pildă, ei dau dovadă de umor, știu să... rîdă, sînt capabili să deprindă lesne îndeletniciri care să fie utile oamenilor. Experiențe făcute de specialiști în psihologia animală au dovedit că delfinii pot învăța cuvinte, dar mai ales știu să comunice între ei printr-un sistem de sunete și printr-un sistem perfecționat de „radar", folosind ultrasunetele. Delfinii au gîndire proprie și posedă capacitatea de a executa misiuni logice, putînd fi un aliat demn de încredere și un bun ajutor al omului în cunoașterea și folosirea adîncurilor oceanului planetar.

Picup în miniatură

• „Știu că în domeniul aparatelor audiovizuale apar multe noutăți. V-aș ruga — ne scrie ALEXANDRU ILIESCU din BUZĂU — să prezentați una dintre ele".

Pentru a satisface dorința cititorului nostru, am apelat la... picupul în miniatură, realizare, într-adevăr, deosebită în acest domeniu. Lungimea lui este de 126—127 mm, lățimea de 32—37 mm, iar greutatea nu depășește 650 g. Este vorba de picupul „de buzunar", așa cum se observă și în imaginea alăturată, alimentat cu baterii ce se pot reîncărca și care pot asigura o autonomie de funcționare de trei ore. Miniaturizarea aparatului a fost obținută, în primul rînd, datorită folosirii laserului pentru redarea melodiilor de pe plăci. Datele necesare funcționării apar la bordul aparatului prin intermediul cristalelor lichide. Cel ce folosește aparatul alege, după dorință, bucățile muzicale de pe disc și poate programa, cu ajutorul unui microprocesor, ordinea lor de redare. Melodiile pot fi ascultate și la cască.

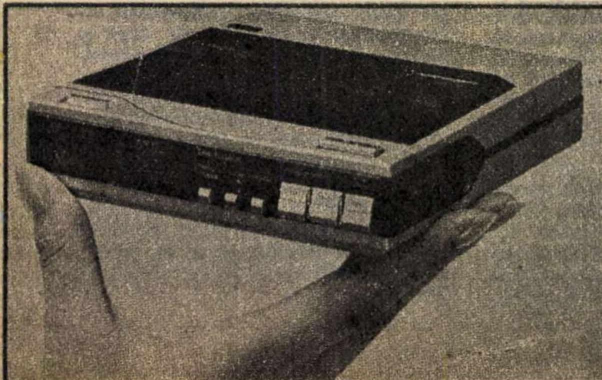

Pe scurt

● **Vintilă Răducu, Arad:** Canalul Dunăre—Marea Neagră, care scurtează cu aproape 400 km drumul vapoarelor spre mare, a fost inaugurat la 26 mai 1984. Are o lungime de 64,2 km, cuprinde două ecluze — la Agigea și Cernavodă, trei porturi fluviale — Cernavodă, Medgidia, Basarabi — și un port fluvial-maritim — Constanța-Sud ● **Doina Avasiloae, Bucecea,** județul **Botoșani:** Frigoriferul pentru uz casnic (frigiderul) a fost inventat în anul 1803 de Thomas Moore ● **Daniela Școlaru, Alexandria:** Ne întrebi dacă obiectele pierdute de Ticuță se regăsesc cumva în revistă. Bineînțeles, dar descoperirea lor depinde de spiritul de observație și de... perspicacitatea fiecăruia. Dacă nu te descurci, cere ajutorul colegilor ● **Ion Iancu, Vedea,** județul **Giurgiu:** Magnetofonul, aparat care înregistrează și redă sunetul, a fost lansat în mod public în 1940, în S.U.A., iar 23 de ani mai tîrziu, în 1963, în Olanda începe fabricarea magnetofonului cu casetă.

SURPRIZA rubricii

O simpatică fetiță din zona Năsăudului (Sîngeorz-Băi) a pozat – la solicitarea pionierilor fotoreporteri **Laura Pui** și **Lucian Costea** — pentru rubrica noastră. Cu o anumită condiție: să-și îmbrace frumosul costum popular țesut de bunica.

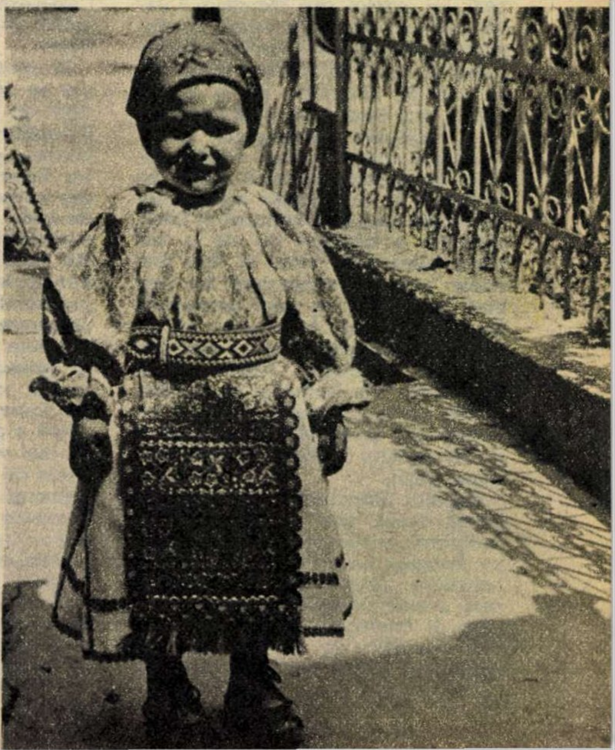

MERIDIANELE COPILĂRIEI

COPIII ŞI PACEA

Într-una dintre vitrinele Cercului păcii, prieteniei, solidarităţii internaţionale şi UNICEF de la Palatul pionierilor şi şoimilor patriei a poposit, de curînd, o diplomă ce poartă pe frontispiciu două embleme cunoscute: emblema Organizaţiei Naţiunilor Unite şi cea a Anului Internaţional al Păcii.

Purtînd semnătura secretarului general al O.N.U., Javier Perez de Cuellar, diploma „Mesagerul păcii" a fost decernată Organizaţiei Pionierilor din România la 15 septembrie 1987, cu prilejul Zilei Mondiale a Păcii, pentru contribuţia adusă la programul şi obiectivele Anului Internaţional al Păcii. Străbătînd distanţele de mii de kilometri, de la sediul O.N.U. din New York pînă la Bucureşti, diploma „Mesagerul păcii" apreciază modul în care copiii, pionierii de pe tot cuprinsul patriei au participat la numeroase acţiuni prilejuite de Anul Internaţional al Păcii, expresie a dorinţei lor de a trăi într-o lume fără arme şi fără războaie, expresie a adeziunii lor fierbinţi la politica de pace promovată de ţara noastră. În aceeaşi zi, diploma „Mesagerul păcii" a mai fost atribuită Asociaţiei Tineretului şi Studenţilor din România pentru Naţiunile Unite, Asociaţiei de Drept Internaţional şi Relaţii Internaţionale şi Comitetului Naţional pentru Apărarea Păcii.

Copiilor României, care cresc şi învaţă într-o ţară ce militează cu neabătută consecvenţă pentru pace pe întreaga noastră planetă, pentru realizarea dezarmării şi în primul rînd a celei nucleare, idealurile de pace şi înţelegere între popoare le sînt deosebit de scumpe. Ei sînt mîndri că patria noastră, România, în care s-au născut şi se pregătesc pentru muncă şi viaţă, pentru viitor, este recunoscută astăzi în întreaga lume ca „Ţara păcii", iar preşedintele ei, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, este numit, cu cea mai înaltă stimă şi consideraţie, „Eroul Păcii".

În această epocă, în care omenirea se confruntă cu probleme deosebit de complexe, în care cheltuielile militare au atins proporţii astronomice, pentru poporul nostru, pentru încercatul său conducător, pacea constituie bunul cel mai de preţ de care are nevoie umanitatea. Numeroasele propuneri constructive ale României făcute prin glasul tovarăşului Nicolae Ceauşescu, preşedintele Republicii, cu privire la asigurarea unei păci trainice pe „Planeta albastră" şi la dezarmare, în primul rînd la dezarmarea nucleară, sînt cunoscute şi apreciate pe toate meridianele globului. Ca „Ţară a păcii", pentru care nu există ţel mai nobil al acestor timpuri decît acela de a milita cu neabătută consecvenţă pentru asigurarea păcii, România a dat cel mai elocvent exemplu, reducînd armamentele, efectivele şi cheltuielile militare cu 5 la sută.

„Întotdeauna gîndul meu e la copii, la tineretul, la poporul meu. Doresc ca tinerii, copiii, poporul meu să trăiască în pace. Dar, deopotrivă, gîndurile mele sînt îndreptate spre copiii tuturor popoarelor. Am fost în multe ţări, am întîlnit acolo copii, şi tineri, şi oameni mai în vîrstă, şi chiar foarte bătrîni. Trebuie să mărturisesc că aceeaşi căldură pe care o simt îmbrăţişînd copiii patriei mele am simţit-o îmbrăţişînd copiii altor ţări. Peste tot am simţit dorinţa popoarelor de a trăi în pace, de a colabora, de a fi libere şi independente". Aceste cuvinte, rostite de tovarăşul Nicolae Ceauşescu la Forumul tineretului, sînt pătrunse de cele mai alese simţăminte, exprimînd, în gradul cel mai înalt, dorinţa ca toţi copiii României, alături de copiii tuturor popoarelor lumii, să trăiască sub un cer senin.

Bucurîndu-se de minunate condiţii de învăţătură şi muncă, pionierii patriei se pregătesc să devină constructori pricepuţi şi destoinici ai României de mîine. Conştienţi că acest măreţ ţel poate fi împlinit numai în condiţii de pace, ei acţionează în toate împrejurările pentru dezvoltarea prieteniei cu toţi copiii lumii, pentru cauza păcii şi progresului pe întreaga planetă.

A devenit o tradiţie ca în fiecare primăvară, în şcolile satelor şi oraşelor noastre, copiii să participe la ştafeta „Porumbelul păcii". Prin creaţii literare pătrunse de sensibilitate, prin desene şi prin imagini ce surprind viaţa de zi cu zi, ei îşi exprimă dorinţa de pace şi sentimentele de prietenie faţă de cei de-o vîrstă cu ei din întreaga lume. Apoteoza acestei frumoase acţiuni este trăită în timpul verii de mii şi mii de copii, în oraşul copilăriei fericite de la Năvodari. Ea are loc în ziua ce marchează începutul marii manifestări cultural-artistice „Copiii lumii doresc pacea", la care participă, alături de pionierii români, copii din Asia, Africa, America şi Europa, aflaţi în tabăra internaţională de la Eforie. La această manifestare cu participare internaţională, pionieri din toate judeţele ţării, participanţi la ştafeta „Porumbelul păcii", aduc la Năvodari mesaje prin care ei şi colegii lor îşi exprimă dorinţa de pace. Timp de mai multe zile, pe scena teatrului de vară de la Năvodari răsună apoi cîntece şi jocuri ale copiilor de pretutindeni. Prietenia, dorinţa de a trăi sub un cer senin îi reuneşte pe toţi, chiar dacă vorbesc limbi diferite.

Cunoscute de mai mulţi ani, atît în ţară cît şi peste hotare, manifestările cultural-artistice desfăşurate sub genericul „Copiii lumii doresc pacea" au menirea de a contribui la educarea tinerei generaţii în spiritul prieteniei dintre toţi copiii lumii, constituind un minunat cadru de exprimare a voinţei şi hotărîrii de a milita, încă de la vîrste fragede, pentru pace, pentru asigurarea dezvoltării libere şi independente a fiecărei naţiuni.

La aceste ample manifestări, copiii din ţara noastră îşi exprimă de fiecare dată, prin vers şi cîntec, cu adîncă emoţie, dragostea şi recunoştinţa fierbinte faţă de tovarăşul Nicolae Ceauşescu, faţă de tovarăşa Elena Ceauşescu, pentru minunatele condiţii de viaţă şi învăţătură create, pentru consecvenţa cu care militează pentru pace. În acelaşi timp, ei exprimă dorinţa celei mai tinere generaţii din România de a trăi într-o lume a păcii şi înţelegerii între popoare.

Alături de bogatele activităţi dedicate păcii, prieteniei, solidarităţii şi apropierii dintre copiii de pretutindeni, ce au loc în cercurile şi cluburile păcii, prieteniei, solidarităţii internaţionale şi UNICEF din şcoli şi casele pionierilor şi şoimilor patriei, ştafeta „Porumbelul păcii", ca şi manifestările „Copiii lumii doresc pacea", împreună cu alte activităţi specifice desfăşurate în detaşamente şi unităţi exprimă preocuparea deosebită a Organizaţiei Pionierilor din România pentru promovarea şi cultivarea cu consecvenţă în rîndurile copiilor a idealurilor de pace, a prieteniei şi solidarităţii cu toţi copiii lumii.

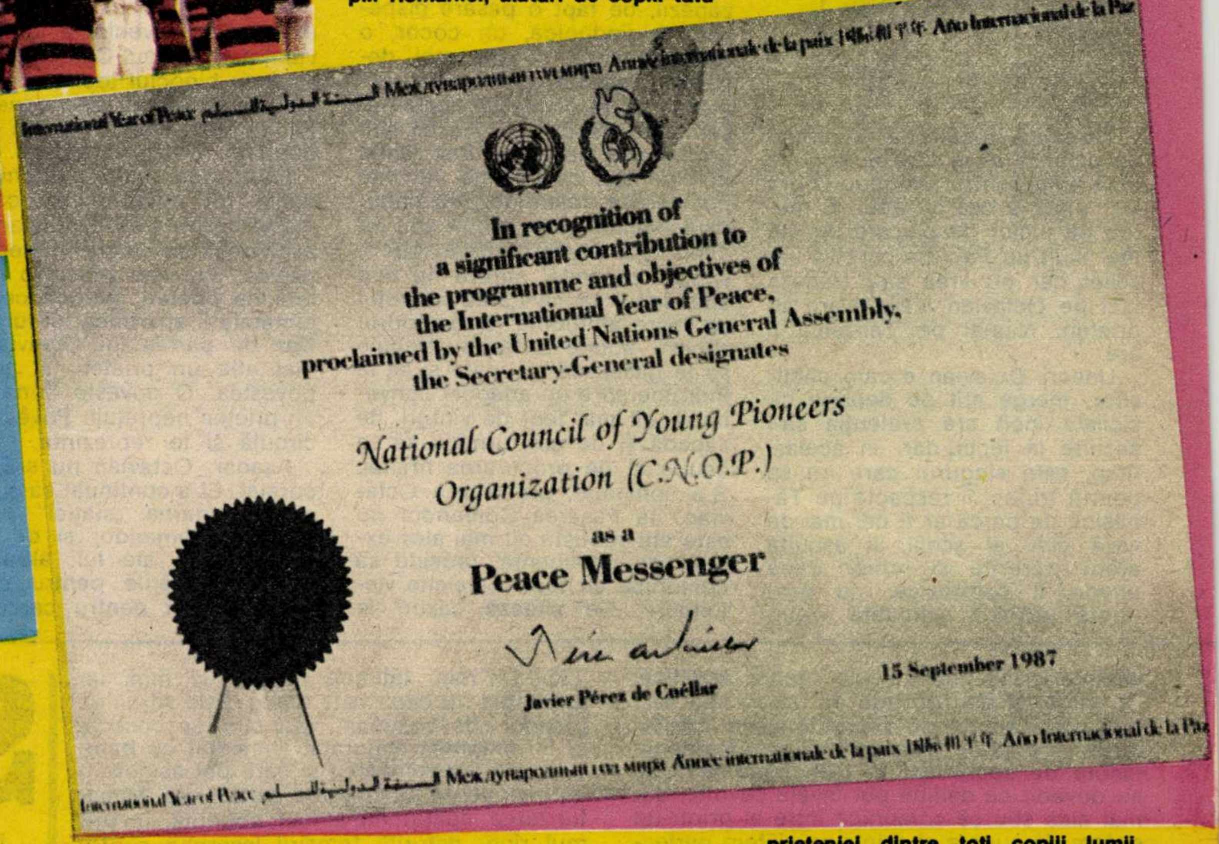

International Year of Peace السنة الدولية للسلام Международный год мира Année internationale de la paix Año Internacional de la Paz

In recognition of
a significant contribution to
the programme and objectives of
the International Year of Peace,
proclaimed by the United Nations General Assembly,
the Secretary-General designates

National Council of Young Pioneers
Organization (C.N.O.P.)

as a

Peace Messenger

Javier Pérez de Cuéllar

15 September 1987

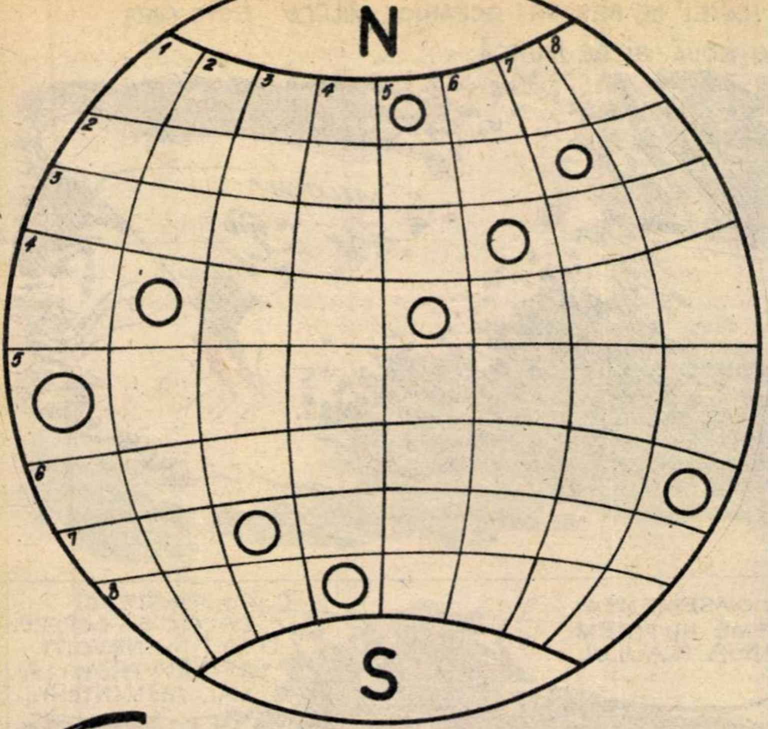

Geografică

ORIZONTAL: 1) Lacul supranumit și mare. Republica Socialistă România. 2) Una din perlele Prahovei. 3) Țară pe valea Gangelui. Gest comprimat. 4) Din Bolognia! Stat african... fără vocale! 5) Peninsulă în Marea Neagră. 6) Oraș în Spania, lîngă Sevilla. 7) Din Trinidad! Patria lui Ulise. 8) Statele Unite ale Americii. Capitala Iordaniei.

VERTICAL: 1) Cel mai mare continent. Arhipelag în Indonezia. 2) Fluviu care se varsă în Marea Nordului. Rîuri în țara noastră. 3) Unul din cele mai mici state ale lumii. 4) Trecătoare pe Valea Jiului. 5) La granița Italiei! Afluent al fluviului Orinoco din America de Sud. 6) Strălucitor în Arabia! Rîu care străbate Thailanda. 7) Localitate și centru viticol în sudul țării noastre. 8) ...Montană, centru minier din județul Caraș-Severin. În Liban!

Ing. Dan Ștefănescu
Piatra-Neamț

Concursul
ARENA MATEMATICIENILOR
ETAPA A IV-A
3

După apariția în numerele trecute a primelor șapte probleme din concurs, publicăm astăzi ultimele trei. Dezlegările se vor trimite odată cu toate cele zece probleme ale concursului. Tuturora — succes!

UN TABLOU CELEBRU

În anul 1514, cunoscutul pictor german Albrecht Dürer a pictat un tablou devenit ulterior celebru. Se pare că Dürer era și un mare amator de pătrate numite pe atunci „magice", întrucît pictura menționată cuprinde și un astfel de pătrat, cu proprietăți foarte interesante. Pătratul este alcătuit din 16 pătrățele în care sînt înscrise numere de la 1 la 16, toate cîte o singură dată.

Constanta pătratului este 34, număr ce rezultă nu numai din adunarea numerelor de pe fiecare orizontală, de pe fiecare verticală și de pe fiecare din cele două diagonale, ci și efectuînd suma numerelor din cele patru vîrfuri ale pătratului, precum și suma celor patru numere care alcătuiesc pătratul central, format din cele patru pătrățele din mijlocul pătratului mare. În plus, suma celor două numere de la mijlocul șirului orizontal superior, cu cele două numere de la mijlocul șirului orizontal inferior este, de asemenea, egală cu 34 și, tot așa, suma celor două numere de la mijlocul șirului vertical din stînga cu cele două numere de la mijlocul șirului vertical din dreapta este egală cu 34. În sfîrșit, cele două numere de la mijlocul ultimului șir orizontal, alăturate, indică anul în care a fost pictat tabloul.

Ținînd seama de toate aceste detalii, ați putea reconstitui pătratul „magic" al lui Dürer?

MARINICĂ ȘI OILE

Învățătorul unui sat îl intîlni într-o zi de sărbătoare, pe șosea, pe Marinică, unul dintre elevii săi.

Învățătorul știa că Marinică își ajuta părinții, ducîndu-se ori de cîte ori avea posibilitatea fie cu vaca, fie cu oile sau cu gîștele la păscut. În ziua aceea, îl întrebă:

— Ce ai dus la păscut astăzi?

— Ia, niște oi.

— Și cu cîte oi ai fost?

Marinică știa că învățătorul este amator de probleme matematice și, ca să-i fie pe plac, îi răspunde astfel:

— Una dinte oi mergea înaintea altora două, alta mergea între două oi, iar una după alte două oi.

Învățătorul se gîndi o clipă, își dădu seama cu cîte oi plecase la păscut Marinică, apoi îl felicită, zîmbind, pentru răspunsul lui. Cîte oi au fost deci în total?

MINGILE

Vă plac jocurile cu mingea? Răspundeți atunci la următoarea întrebare: cîte mingi avem în total dacă în interiorul a 6 mingi albe se află cîte 6 mingi albastre, fiecare minge albastră conține cîte 6 mingi roșii, iar în fiecare minge roșie se ascund cîte 6 mingi verzi?

Șah

Această problemă a fost distinsă în 1907 cu premiul I de către „Academia Schachistica de Viareggio".

Diagrama:

Alb: **Rh8, Dd1, Te2, Tg4, Ne3, Nh5, pion h2.**

Negru: **Rf3, Ta2, f7, Ng8, Na1, Cd5, Ch3, pioni c4, d3, e5, f2, h7.**

Albul începe și dă mat în două mutări.

Fizică
(Monoverb: 6—11)

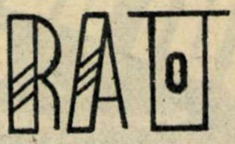

DEZLEGĂRILE JOCURILOR DIN NUMĂRUL TRECUT

CA LA CARTE: **1) Cătălin. Citi. 2) Abecedar. Con. 3) Popa. Erată. 4) On. Da. Apărea. 5) Date. Um. Rt. 6) Amicis. Lua. 7) Pagina. Ea. Dt. 8) Eroi. Na. Puiu. 9) Rar. Atlas. Tr. 10) Alecsandri.**

LITERA: **Gina citește o carte.**

CARTE DE VIZITĂ: Tipograf — Covasna.

TICUȚĂ CEL UITUC

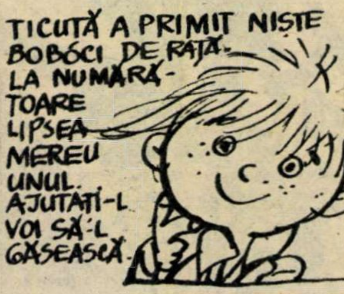
TICUȚĂ A PRIMIT NIȘTE BOBOCI DE RAȚĂ. LA NUMĂRĂTOARE LIPSEA MEREU UNUL. AJUTAȚI-L VOI SĂ-L GĂSEASCĂ.

Coperta noastră

Pionieri din Zimnicea, la recoltatul bumbacului.

Foto: MIHAI NIEDL

Ce v-a plăcut
din acest număr?
Ce mai doriți
să publicăm?

CUTEZĂTORII 43 **Redacția revistelor pentru copii — București**

REDACTOR ȘEF: **ION IONAȘCU**
SECRETAR RESPONSABIL DE REDACȚIE: **OVIDIU ZOTTA**

RESPONSABIL DE NUMĂR: **CONSTANTIN DIACONU;** *PREZENTAREA ARTISTICĂ:* **POMPILIU DUMITRESCU;** *PREZENTAREA TEHNICĂ:* **IOAN MIHĂESCU**

Redacția Piața Scînteii nr. 1, București 33. Telefon 17 60 10. ADMINISTRAȚIA Editura „Scînteia" TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA" – Sector export-import presă P.O.Box 12-201, telex 10376 prsfir București, Calea Griviței nr. 64–66.

Materialele nepublicate nu se înapoiază. **Index 41836 16 pagini 1,50 lei**

jurnal de bord

Scenariu: **MIRCEA NOVAC**
Desene: **PUIU MANU**

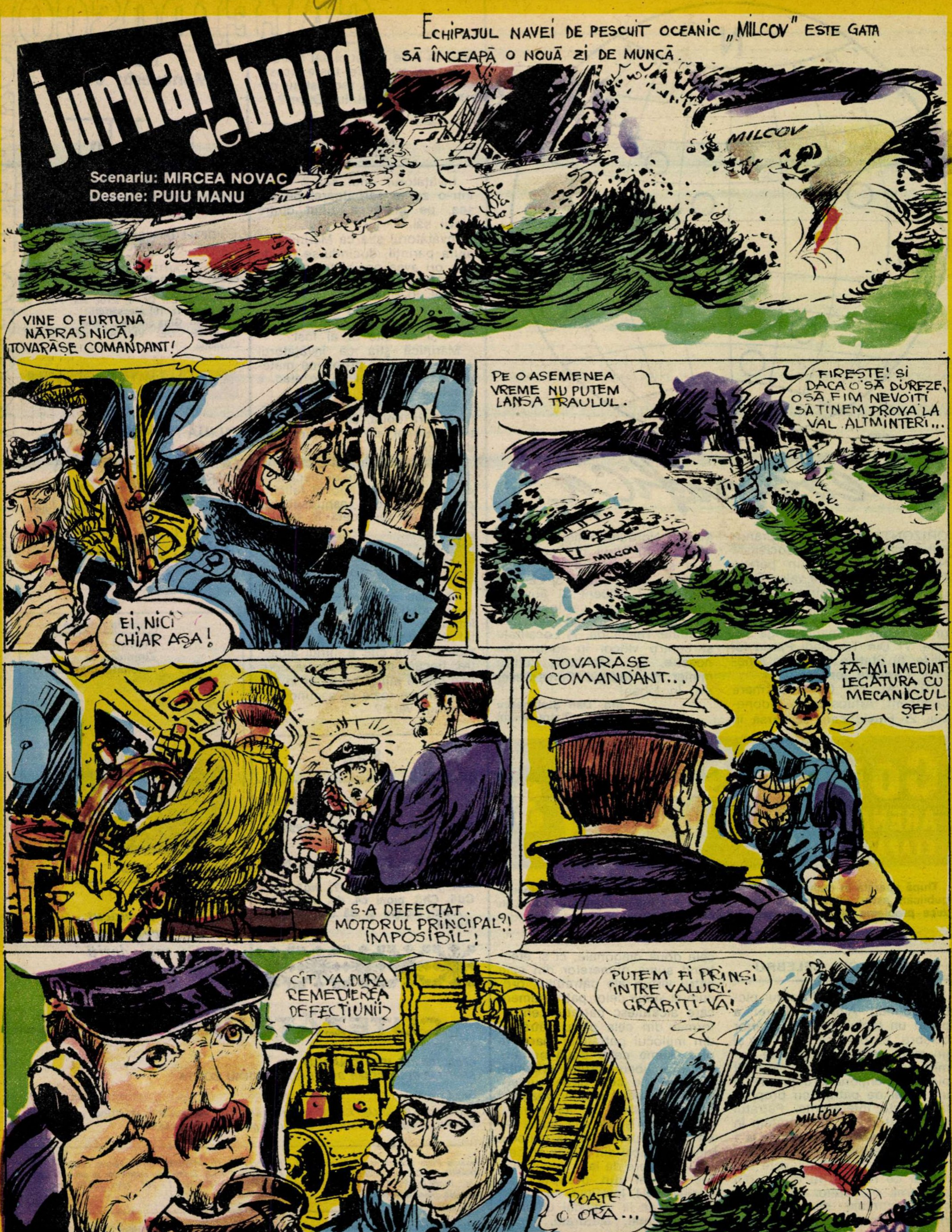
ECHIPAJUL NAVEI DE PESCUIT OCEANIC „MILCOV" ESTE GATA SĂ ÎNCEAPĂ O NOUĂ ZI DE MUNCĂ.
MILCOV
VINE O FURTUNĂ NĂPRASNICĂ, TOVARĂȘE COMANDANT!
EI, NICI CHIAR AȘA!
PE O ASEMENEA VREME NU PUTEM LANSA TRAULUL.
FIREȘTE! ȘI DACĂ O SĂ DUREZE, O SĂ FIM NEVOIȚI SĂ ȚINEM PROVA LA VAL. ALTMINTERI...
MILCOV
TOVARĂȘE COMANDANT...
FĂ-MI IMEDIAT LEGĂTURA CU MECANICUL ȘEF!
S-A DEFECTAT MOTORUL PRINCIPAL?! IMPOSIBIL!
CÎT VA DURA REMEDIEREA DEFECȚIUNII?
POATE O ORĂ...
PUTEM FI PRINȘI ÎNTRE VALURI. GRĂBIȚI-VĂ!
MILCOV

(Va urma)

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

TIB'87
tib
TIRGUL
INTERNATIONAL
BUCURESTI

În acest număr: • Alegerile pionierești • Reporterii noștri la TIB '87 • O echipă de... aur! • Meridianele copilăriei • Caleidoscop

44

JOI, 5 NOIEMBRIE 1987,
ANUL XXI (NR. 1047)

CADRAN POLITIC

În întîmpinarea Conferinței Naționale a partidului, puternic mobilizați de hotărîrile stabilite de recenta Plenară a C.C. al P.C.R., de orientările și indicațiile date cu acest prilej de tovarășul Nicolae Ceaușescu, conducătorul partidului și statului nostru, oamenii muncii din întreaga țară acționează cu înaltă răspundere revoluționară pentru îndeplinirea exemplară a sarcinilor economice, pentru realizarea planului de producție pe trimestrul al patrulea și pe întregul an.

În paralel cu activitatea desfășurată pentru îndeplinirea indicatorilor de plan, în special la producția fizică și la export, la cel mai înalt nivel calitativ, colectivele muncitorești din întreprinderi manifestă o susținută preocupare pentru pregătirea corespunzătoare a producției pe anul viitor, prin rezolvarea tuturor problemelor de aprovizionare tehnico-materială și desfacere a producției, astfel încît, încă din primele zile ale anului 1988, să se poată lucra cu intensitate maximă, la nivelul sarcinilor de plan.

Efortul creator al tuturor producătorilor de bunuri materiale din industrie, agricultură, construcții, al oamenilor muncii din celelalte sectoare de activitate ale economiei noastre naționale se concretizează, zi de zi, în remarcabile succese.

Între aceste luminoase realizări dedicate Conferinței Naționale a partidului, un loc deosebit îl ocupă importantele succese ale constructorilor metroului bucureștean, care au încheiat lucrările la magistrala a II-a, dînd în exploatare linia de metrou cuprinsă între Piața Unirii și platforma industrială Pipera.

Acest moment de înaltă semnificație pentru dezvoltarea multilaterală a patriei în epoca de aur pe care o trăim s-a desfășurat în prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, și a tovarășei Elena Ceaușescu.

Prin darea în folosință a noii linii de metrou s-au încheiat lucrările la magistrala a II-a, ce se desfășoară pe axul Nord-Sud al Capitalei, în lungime totală de 18,7 km, făcînd legătură între două puternice zone industriale – Pipera și I.M.G.B. –, și partea centrală a orașului.

Construcția metroului bucureștean, obiectiv edilitar de larg interes cetățenesc, a început la inițiativa secretarului general al partidului și se înfăptuiește sub directa și permanenta sa îndrumare, înscriindu-se printre mărețele ctitorii ale epocii inaugurate de Congresul al IX-lea al P.C.R., epoca celor mai de seamă împliniri din întreaga istorie a patriei.

Realizarea acestei lucrări de proporții ilustrează cu pregnanță atenția deosebită pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu o acordă dezvoltării și modernizării Capitalei, tuturor localităților țării, îmbunătățirii permanente a condițiilor de muncă și de viață ale locuitorilor Bucureștiului, ale întregului popor.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a adresat calde felicitări proiectanților și constructorilor care au contribuit la înfăptuirea acestui remarcabil obiectiv tehnic și arhitectonic al Capitalei patriei și le-a cerut să facă totul pentru realizarea, în condiții de înaltă calitate, a viitoarelor linii ale metroului, pentru darea acestora în exploatare la termenele prevăzute.

Specialiștii prezenți l-au asigurat pe tovarășul Nicolae Ceaușescu că vor acționa cu dăruire și abnegație, în spirit revoluționar, pentru înfăptuirea orientărilor și indicațiilor date, pentru realizarea înainte de termen a magistralei a III-a de metrou, Gara de Nord–Obor–Dristor.

La invitația tovarășului Nicolae Ceaușescu, președintele Republicii Socialiste România, și a tovarășei Elena Ceaușescu, în perioada 23–27 octombrie 1987, președintele Republicii Socialiste a Uniunii Birmane și președinte al Consiliului de Stat, San Yu, împreună cu doamna San Yu, a efectuat o vizită oficială de prietenie în Republica Socialistă România.

Președintele Republicii Socialiste România și președintele Republicii Socialiste a Uniunii Birmane și-au exprimat profunda lor satisfacție față de noua întîlnire la nivel înalt româno-birmană, apreciind că aceasta reprezintă o valoroasă contribuție la dezvoltarea și aprofundarea raporturilor de prietenie dintre cele două țări și popoare.

La invitația tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, s-a aflat în țara noastră, într-o vizită oficială de prietenie, în perioada 28–29 octombrie 1987, tovarășul Erich Honecker, secretar general al Comitetului Central al Partidului Socialist Unit din Germania, președintele Consiliului de Stat al Republicii Democrate Germane.

Noul dialog dintre tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășul Erich Honecker contribuie, asemenea celorlalte întîlniri la nivel înalt de la București și Berlin, la extinderea și adîncirea colaborării dintre Partidul Comunist Român și Partidul Socialist Unit din Germania, dintre Republica Socialistă România și Republica Democrată Germană, dintre popoarele noastre, spre binele reciproc al edificării noii orînduiri în țările noastre, al creșterii forței și prestigiului socialismului în lume, al cauzei păcii, înțelegerii și colaborării între națiuni.

„În întreaga noastră activitate de făurire a omului nou, de educare a tineretului patriei, de formare a sa pentru viață, pentru muncă, trebuie să avem permanent în vedere necesitatea de a sădi în conștiința și în inima tinerelor generații dragostea față de patrie, față de popor. Fiecare trebuie să știe că datorează totul poporului, că, în orice împrejurări, trebuie să servească poporul, patria, socialismul!“

NICOLAE CEAUȘESCU

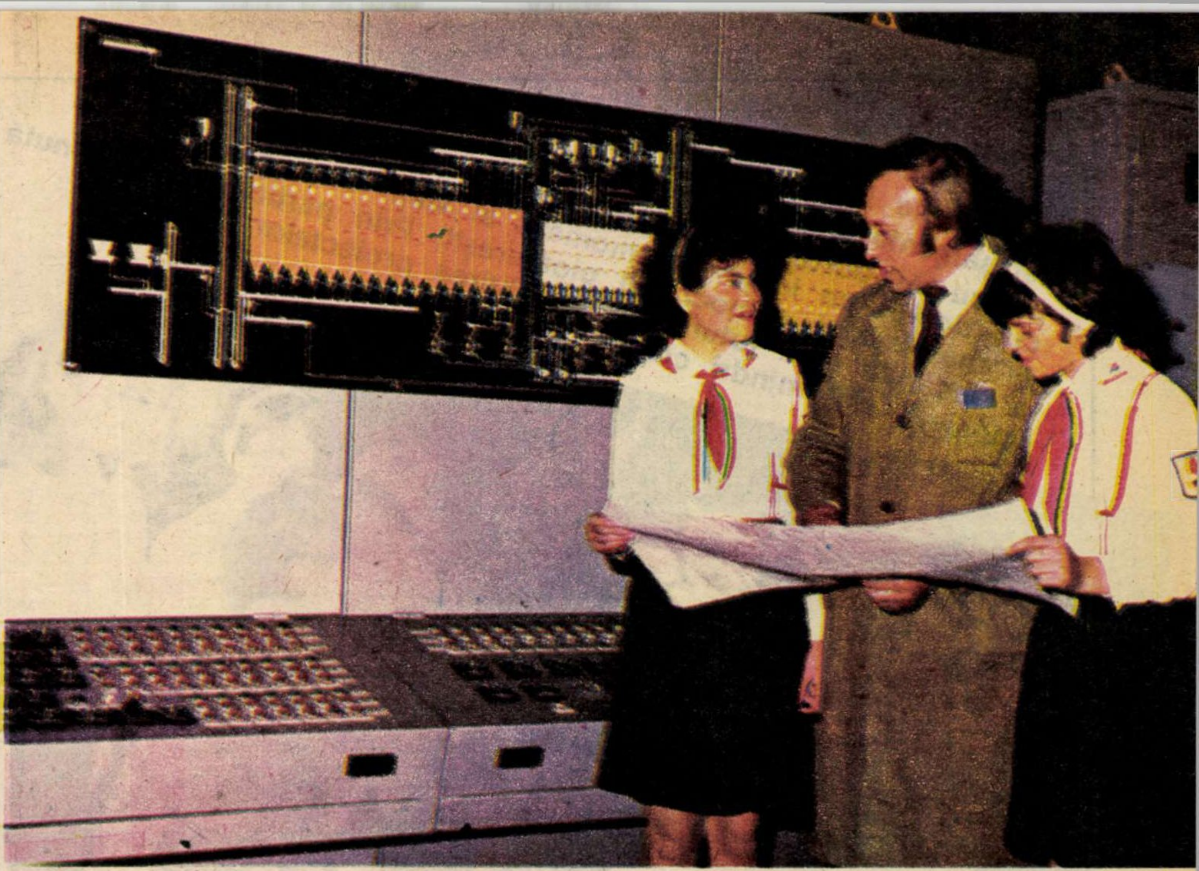

IUBIREA DE PATRIE

NUCLEU AL CONȘTIINȚEI NOI, REVOLUȚIONARE

Din adîncuri de vreme, istoria poporului român stă mărturie că oamenii pămîntului românesc au muncit și au trăit însuflețiți de un puternic simțămînt al iubirii de țară, de glia strămoșească, de limba noastră „cea mult dulce și frumoasă“, de obiceiurile și datinile moștenite de la înaintași. Acest viu și trainic sentiment a fost un nesecat izvor de tărie pentru români, dîndu-le puterea ca ei să rămînă mereu statornici și neîngenuncheați, în ciuda oricăror vitregii cu care i-au încercat vremurile. Trecutul românesc oferă, așadar, generațiilor de azi și de mîine o mare lecție, o nepieritoare învățătură: aceea că dragostea de țară este dătătoare de forță și energie, de mari resurse de tărie, chezășuind izbînzile noastre viitoare.

De la un asemenea adevăr fundamental al istoriei românești pornesc documentele partidului nostru atunci cînd subliniază că în centrul întregii activități de formare a conștiinței noi, revoluționare, trebuie să stea formarea unor profunde simțăminte de iubire față de patria socialistă, de nestrămutat atașament față de partid și popor, față de cauza socialismului.

În concepția partidului, a secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, patriotismul revoluționar socialist include ca pe o componentă fundamentală înalta cinstire și respectul profund față de munca și lupta înaintașilor, față de pilduitoarea lor statornicie în vatra strămoșească, pentru profundul lor atașament față de măreţele idealuri ale dreptății și libertății sociale, ale independenței și unității naționale. Documentele partidului nostru, cuvîntările tovarășului Nicolae Ceaușescu cuprind, în acest sens, vibrante îndemnuri la cunoașterea aprofundată a trecutului românesc, a eroicei lupte a înaintașilor pentru apărarea ființei de neam și a libertății țării, la prețuirea corespunzătoare a tuturor celor care prin vremuri grele ne-au păstrat țara liberă și unită. O asemenea cunoaștere a trecutului este concepută, deopotrivă, ca o modalitate de înțelegere a marilor îndatoriri pe care generațiile de astăzi le au de a duce mai departe ștafeta luptei înaintașilor.

În concepția partidului nostru, a secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a-ți iubi patria înseamnă, înainte de toate, a munci cu hărnicie și însuflețire pentru realizarea programelor de dezvoltare economico-socială a țării, a pune toate forțele și energiile creatoare în slujba țelului înalt al ridicării patriei socialiste pe noi culmi de progres și civilizație. Aceasta înseamnă ca fiecare dintre fiii țării să-și îndeplinească exemplar datoria, la locul său de muncă, să facă totul pentru ca roadele minții și brațelor sale să fie mereu mai bogate, mai bune, mai frumoase. Cu alte cuvinte, iubirea de patrie este acel resort interior care determină angajarea, zi de zi și ceas de ceas, a fiecăruia dintre noi în bătălia pentru calitate, pentru eficiență, pentru productivitate, pentru valorificarea cu maximum de randament a vastei baze tehnico-materiale de care dispune acum societatea noastră, a marilor resurse materiale angajate în procesul de producție din economia românească actuală. Iubirea de patrie este acel resort interior care îndeamnă necontenit la perfecționarea pregătirii de specialitate, la ridicarea priceperii, măiestriei și competenței profesionale a oamenilor, la permanenta îmbogățire a orizontului de cultură, de cunoaștere, pentru a putea răspunde întotdeauna prompt și eficient necesităților și nevoilor societății. Deopotrivă, iubirea de patrie trebuie să fie acel sentiment profund care determină implicarea activă a fiecărui fiu al patriei în viața social-politică, în activitatea obștească, participarea activă și înalt responsabilă la soluționarea tuturor problemelor pe care le ridică opera de edificare a noii orînduiri.

Patriotismul socialist revoluționar implică, în același timp, respectul adînc față de istoria, munca creatoare și valorile materiale și spirituale făurite de alte popoare, este temelia pe care se clădesc trainice sentimente de prietenie și voința de înțelegere și colaborare cu acestea, în numele cauzei supreme a păcii.

Concepția partidului nostru, a secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, cu privire la esența patriotismului revoluționar socialist deschide larg cîmp de lucru școlii și organizațiilor revoluționare de tineret, avînd în vedere că pe băncile școlii, la vîrstă tînără se însușesc cunoștințe, se acumulează informații, dar se și plămădesc sentimente, se formează convingeri și deprinderi pentru întreaga viață. Tocmai în virtutea unor asemenea adevăruri, școala, familia, Organizația Pionierilor sînt chemate să-și intensifice activitatea formativă, să determine cristalizarea și dezvoltarea unor profunde sentimente patriotice, înțelegerea înaltelor răspunderi pe care fiecare dintre fiii țării le are față de patria noastră scumpă, România socialistă.

S. ARIEȘANU

Alegerile pionierești, desfășurate în această perioadă în grupe, detașamente și unități, constituie — pentru toți purtătorii cravatei roșii cu tricolor un important moment al vieții de organizație, al manifestării democrației pionierești. Prin participarea susținută a fiecăruia și a tuturor la înfăptuirea proiectelor de viitor, pionierii sînt mîndri că pot spune:

NOI hotărîm, NOI realizăm!

O FLOARE PENTRU SILVANA

În clasa împodobită sărbătorește, toți membrii grupei a patra erau pregătiți pentru începerea adunării de alegeri. Fiecare avea de spus ceva despre activitatea desfășurată împreuna de-a lungul unui an. Pentru că rezultatele obținute de ei și de ceilalți colegi din detașament au adus clasei a **IV-a A,** de la **Școala nr. 2, Alexandria,** unul dintre locurile fruntașe pe unitate.

Așa cum hotărîseră, fiecare dintre membrii grupei a avut numai medii de la 7 în sus. Cu toții s-au comportat frumos, fapt care le-a adus în catalog numai note de 10 la purtare. Mediile de 9,70 la matematică și 9,40 la limba română, obținute de clasă la sfîrșitul anului școlar trecut, încorporează și eforturile celor opt pionieri din grupa a patra care s-au străduit să țină permanent pasul cu întregul detașament.

Alături de ceilalți pionieri din detașament și ei au avut multe împliniri. Cînd **Ana Marcu,** comandanta grupei, a vorbit despre ele, cu toții și-au amintit de întîlnirile săptămînale la cercul de matematică, de acțiunile prin care și-au dovedit calitățile de buni gospodari, de excursiile și drumețiile pe parcursul cărora prietenia dintre ei s-a întărit mereu. Întreprinderea de rulmenți Alexandria, Muzeul de istorie a R.S.R. din București, Muzeul de istorie și Cetatea de la Giurgiu sînt doar cîteva puncte de pe bogatele itinerare străbătute împreună. Gîndindu-se la viitor, **Oana Lăzărescu, Ovidiu Corneliac** și **Ana Maria Stoica,** cunoscuți ca pasionați de istorie, au propus o excursie la Tîrgoviște. Și fiindcă în clasă sînt mulți copii care cîntă la instrumente, s-a propus, tot pentru viitor, alcătuirea unei formații de violoniști care să reprezinte detașamentul la noua ediție a Festivalului Național „Cîntarea României".

Iată doar cîteva dintre propunerile care dovedesc interesul pionierilor din grupa a patra pentru alcătuirea unui program de activități pe detașament, cît mai bogat, cît mai instructiv. Toate aceste propuneri sînt realizabile și membrii grupei sînt de acord cu ele. Împreună cu noul comandant, vor participa și ei la înfăptuirea lor.

Pe cine vor alege în fruntea grupei? **Octavian Bănescu** s-a gîndit la colega lor **Silvana Vochineci.** E o fetiță harnică și vine întotdeauna cu idei noi. **Ana Slobozeanu** susține propunerea și reamintește că Silvana este deosebit de punctuală. Deși locuiește departe de școală, tocmai pe Strada Dunării, ea n-a întîrziat niciodată. Cu toții sînt de aceeași părere și cînd propunerea este supusă la vot, toata lumea ridică mîna.

Silvana, împreună cu ceilalți colegi din grupă au pornit într-un nou an de activități pionierești, hotărîți să contribuie cu toată priceperea lor la bunul mers al activității întregului detașament.

La clasa a VIII-a A, in prim plan — autodepășirea

Înca din primele zile de școală, pentru pionierii clasei a **VIII-a A,** de la **Școala nr. 1, Zimnicea,** autodepășirea a devenit un obiectiv esențial. Cu toții vor să încheie anul școlar cu rezultate cît mai bune și să se prezinte la liceele industriale astfel încît să aducă laudă școlii. Așa se explică faptul că, atît în adunarea de detașament pe luna octombrie, cît și cu prilejul alegerilor pionierești, autodepășirea la învățătură a ocupat un loc deosebit.

Valentin Udrea, Mariana Soare și **Cristina Nicolae** sînt de părere că trimestrul I a fost început cu rezultate mult mai bune față de cel din anul trecut. Toată clasa se dovedește mai activă la ore, temele sînt pregătite cu mai multă atenție, iar disciplina a cunoscut și ea un salt calitativ. Există deci toate condițiile pentru ca rezultatele să fie superioare anului trecut. Răspunsurile pe care le dă **Carmen Grasu** la ore dovedesc că ea a învățat să se concentreze mai mult la masa de lucru de acasă și să-și pregătească toate temele. **Mihaela Sandu** a făcut un salt vizibil la matematică, iar **Manuela Ogica, Cristina Firu, Marian Constanda** și **Carol Ștefan** se situează și ei printre cei care dovedesc că pot să se autodepășească.

Ca să nu existe la sfîrșitul trimestrului nici o... „surpriză", comandamentul detașamentului a alcătuit și cîteva grupe de întrajutorare.

Pionierii clasei a VIII-a A sînt bucuroși că în efortul de autodepășire îi au alături, chiar de la sosire, și pe cei doi colegi noi: **Alina Ion** și **Nelu Baltag.** Ei s-au evidențiat prin hărnicie și în timpul practicii agricole la C.A.P. „Partizanul", unde întregul detașament a participat la recoltat struguri, tomate și morcovi, dar și la ore, dovedind că sînt preocupați să contribuie la îndeplinirea hotărîrii luate de colectiv cu privire la autodepășire.

Putem spune deci că toți cei 33 de pionieri din detașamentul clasei a VIII-a A sînt tot atîția prieteni buni, care-și unesc eforturile spre îndeplinirea unui țel comun: numai note bune și foarte bune. Ei sînt convinși că împreună cu noul comandament al detașamentului, din care fac parte **Mariana Soare, Corina Pătrănescu, Valentin Udrea, Cristina Nicolae** și **Ingrid Mihăilescu,** acest țel va fi îndeplinit cu succes.

R. ECATERINA

În întîmpinarea
CONFERINȚEI NAȚIONALE A P.C.R.

De curind, membrii cercului de artă plastică de la C.P.Ș.P., **Salonta — Bihor,** au vernisat o expoziție cu sugestive desene pe tema „O faptă de muncă pentru înflorirea patriei" — dedicată Conferinței Naționale a partidului • **În cadrul unor excursii** organizate la monumente și locuri cu semnificație istorică din București, Tîrgoviște, Valea Prahovei și Constanța, cei mai merituoși școlari din clasele a II-a de la scolile nr. 9, 10, 11, **Călărași,** și din localitățile **Chirnogi, Tămădău** și **Perișoru** vor trai momentul emoționant al primirii cravatei roșii cu tricolor • **Sub semnul marilor evenimente din viața poporului nostru — Conferința Națională a partidului și cea de-a 40-a aniversare a Republicii** — a avut loc și primirea în rîndurile membrilor Organizației Pionierilor a elevilor clasei a II-a C de la Școala nr. 169 din **București.** Iata numele proaspeților pionieri care fac parte din această promoție: Corina Dumitrescu, Carmen Bălașa, Cristian Stan, Ruxandra Ilie, Teodora Simion, Andra Godeanu, Cosmin Marius, Bogdan Alexa, Andreea Peicui, Iuliana Zramazu, Alina Nicolae și Florentina Teodorescu • **„Recuperare, recondiționare, refolosire."** Sub acest generic s-a desfășurat recenta acțiune-record de colectare a fierului vechi la care au participat pionierii Școlii **Straja — Suceava** • **Pădurea Pustnicul** a oferit cadrul foarte pitoresc, dar și foarte adecvat desfășurării ediției de toamnă a Festivalului pionieresc al sporturilor tehnico-aplicative. Această amplă acțiune tradițională i-a reunit la startul unor antrenante concursuri de educație rutieră și sanitară, dar și de orientare turistică și tir, pe pionierii din municipiul **București** • **Știți** cine o secondează pe vestita naistă Dalila Cernătescu de la C.P.Ș.P., **Rm. Vîlcea?** Chiar sora ei, Octavia, cu care Dalila susține adeseori recitaluri de mare succes pe scenele vîlcene • **Toamna** s-a instalat de mult afară, dar în serele Copou ale Casei pionierilor și șoimilor patriei din **Iași** e primăvară perpetuă — par să ne spună cele două harnice fete, membre ale cercului de floricultură • **Vreți să călătoriți** din era preistorică pînă în era cosmică prin intermediul... desenului animat? Veți avea în curînd prilejul, vizionînd filmul serial „Drumul spre stele", pe care vi-l pregătește regizorul Virgil Mocanu.

ILEANA PIȚA

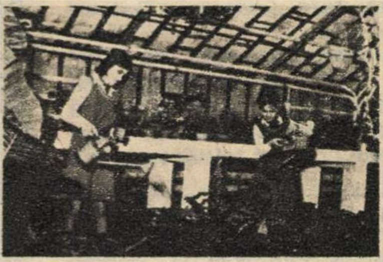

EMBLEME ALE HĂRNICIEI PIONIEREȘTI

Un cartier nou înseamnă, întotdeauna, tinerețe, numeroși copii. Dar iată că cel denumit „cartierul școlii" **(Școala nr. 6, Slobozia — Ialomița)** întrece obișnuitul: aici nu există familie în care să nu întîlnești trei, patru și chiar mai mulți frați. Și cu toate acestea, de la mic la mare, tinerii locuitori ai acestui cartier muncitoresc se cunosc foarte bine între ei. Deși numai la școală și la grădiniță merg peste 2 000! În fiecare dimineață, pe aleile dintre blocurile numite cu toate literele alfabetului, te întîmpină o atmosferă familiară, optimistă.

O prietenie frumoasă îi leagă pe toți copiii cartierului. **Georgeta Pascu,** Getuța, cum i se spune de către toată lumea, o inimoasă pionieră din clasa a VII-a A, susține cu argumente că absolut toți micii locuitori ai cartierului, împreună — încă de pe cînd schelele constructorilor nu fuseseră demontate — au început să-și gospodărească tot ceea ce acum le aparține. Mai întîi au hotărît cu toții să se numească membri ai asociației micilor locatari. L-au ales președinte pe un băiat energic, serios și... bun gospodar: **Claudiu Toma.** Apoi și-au numit responsabilii pe blocuri și „șefii de scară". Fiecare avînd atribuții și responsabilități foarte concrete. Îngrijirea și înfrumusețarea fiecărui bloc, atenție la ordine și disciplină, respectarea orelor de liniște pentru odihnă și lecții, organizarea jocului în timpul liber și, bineînțeles, îndrumarea celor mici pentru o comportare cît mai corectă.

În scurt timp, cartierul a devenit o adevărată grădină. De la sădirea celor mai frumoase flori, a puieților de tot felul și pînă la cultivarea plantelor medicinale (din care au predat în această toamnă 300 kg!), harnicii copii n-au pierdut nimic din vedere. Zilnic, o grupă de control face o mică plimbare „de inspecție" pe toate aleile, își aruncă cîte o privire prin locurile de joacă. Pentru că, trebuie să recunoaștem, mai sînt și dintre aceia care uită să intre în casă, la lecții sau treburi gospodărești. Dar nu-i nimic, are cine să le amintească...

Și uite așa, în „cartierul-școlii", fiii muncitorilor constructori au reușit să imprime o evidentă și impresionantă emblemă care le face cinste — **emblema hărniciei pionierești.**

Fotoreportaj de
ELENA MĂNESCU

Să descoperim împreună:

PERFORMANȚE ALE INDUSTRIEI ROMÂNEȘTI

An de an, de aproape un deceniu și jumătate, Bucureștiul devine un punct de atracție în comerțul mondial. Aici, în Capitala țării noastre, își dau întîlnire cutezanța și priceperea, spiritul inventiv din întreaga lume. A demonstrat-o încă o dată ediția din acest an a Tîrgului Internațional București — T.I.B. '87, unde mii, zeci de mii de produse industriale din 37 de țări au înfățișat imaginea grăitoare a preocupărilor pe care țara noastră le manifestă pentru statornicirea unor relații noi de comerț și cooperare, în interesul dezvoltării tuturor statelor lumii.

Sub această deviză, Comerț — Cooperare — Dezvoltare, T.I.B. '87 a oferit un minunat prilej de a cunoaște înaltul potențial tehnic, performanțele industriei românești, ale cărei produse s-au bucurat și în acest an de o atenție deosebită din partea vizitatorilor, a specialiștilor din țară și străinătate.

Cîțiva pionieri și un... imaginar program pentru calculatoare

Cum să cuprinzi în numai cîteva ore „oceanul" de informații din zecile de standuri și platforme de expunere în aer liber fără să apelezi la calculatorul electronic? Așadar, să ni-i imaginăm pe doi dintre pionierii-informaticieni de la Școala nr. 178, Cătălina Maxim și Florin Nițu, în fața display-ului unui T.I.M.-S. Alte cîteva echipe „mobile" de pionieri-reporteri utilizează un „program", intitulat de noi Selectdate — T.I.B. '87. Cu ajutorul lor vom prezenta în paginile revistei cîteva dintre momentele semnificative ale prezenței românești la Tîrgul Internațional București.

— Trebuie să precizăm mai întîi cititorilor noștri, ne spune pionierul Eugen Șenchea, că industria noastră de calculatoare și produse informatice a prezentat la Tîrg multe, foarte multe noutăți, rod al muncii specialiștilor de la întreprinderile de calculatoare din București, Cluj-Napoca, Timișoara...

— ...și că la numeroasele demonstrații practice pe calculatoare profesionale sau personale au asistat, alături de ceilalți vizitatori, mii de pionieri din întreaga țară, adaugă Raluca Albu.

Cu acest „supliment" de informații primit de la colegii săi, Florin apasă pe „Start" și începe derularea programului. În dreptunghiul color al televizorului ne apare...

Un gigant al adîncurilor

De la fața locului, echipa „mobilă" de reporteri, alcătuită din Dragoș Niță și Maria Daragiu, ne dă detalii:

— Este una dintre cele mai înalte instalații aflate la T.I.B. '87. Măsoară aproape 50 de metri. Dar nu aceasta este principala ei performanță, ci aceea de a căuta în adîncuri „aurul negru" al pămîntului.

Dar mai bine să-l invităm pe inginerul Constantin Dîlcu, de la Întreprinderea "1 Mai" Ploiești, să ne prezinte acest gigant. Aflăm astfel că F. 320. E.C.-U este una dintre cele mai mari instalații de foraj terestru din lume. Ea reușește să sape pînă la 6 000 de metri, fiind adaptată să funcționeze la temperaturi de minus 40°C. Recordurile absolute de adîncime le dețin alte două instalații românești, care n-au fost întrecute pînă acum nici pe continentul nostru, nici în America de Sud, de nici un alt utilaj din lume.

— Sînt într-adevăr performanțe cu totul deosebite!

— Nu pentru mult timp, ne spune inginerul Dîlcu, pentru că în curînd aceste recorduri vor fi „doborîte" de cel al unei alte instalații românești care va putea fora pînă la 10 000 de metri.

...și al marilor șantiere

— Florin, te rugăm, programează acum pe monitor platforma de vehicule rutiere...

— Poftiți, aveți cuvîntul...

— Vrem să vă invităm la un raliu al mașinilor grele.

— Dar bine, la T.I.B. sînt expuse peste 50 de vehicule auto.

— Noi l-am ales pe cel mai greu. Este vorba de una dintre cele mai mari autobasculante. Nu ne-am fi încumetat să vă facem invitația dacă nu l-am fi avut alături pe mecanicul și pilotul Ioan Munteanu, de la Întreprinderea mecanică Mîrșa, de acolo unde se fabrică această mașină. El a reușit și o performanță: a atins viteza de 70 km pe oră pe pista de încercări.

— Cu un asemenea colos?

— Așa este, un colos ce duce în spate o încărcătură de 55 de tone. Și, iată, am mai aflat că aceste mașini-gigant, care au o înălțime de aproape 5 metri, susținute de roți cu diametrul de 2 metri, sînt propulsate de motoare ca de... locomotivă diesel. Din familia acestor vehicule face parte și autobasculanta de 110 tone care are un motor de 1 200 C.P.

— Și unde se întîlnesc asemenea mașini?

— Pe marile șantiere ale patriei, de exemplu la Moldova-Nouă, la Roșia-Poeni, la Anina, dar și în Australia și Egipt și în alte țări.

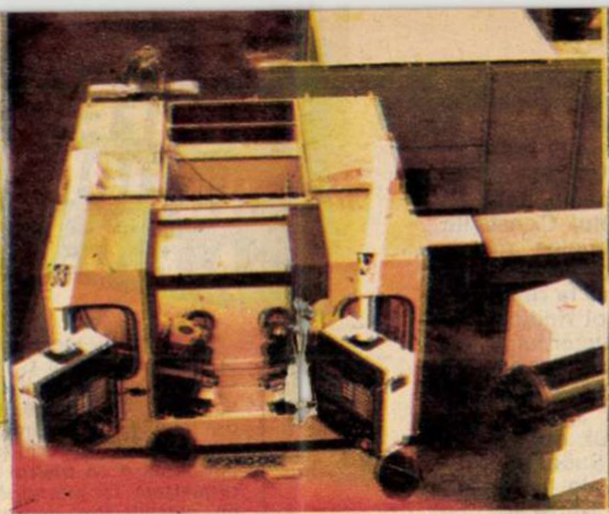

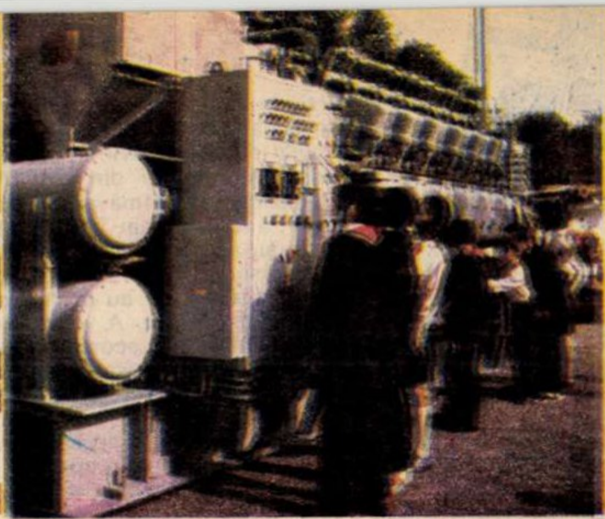

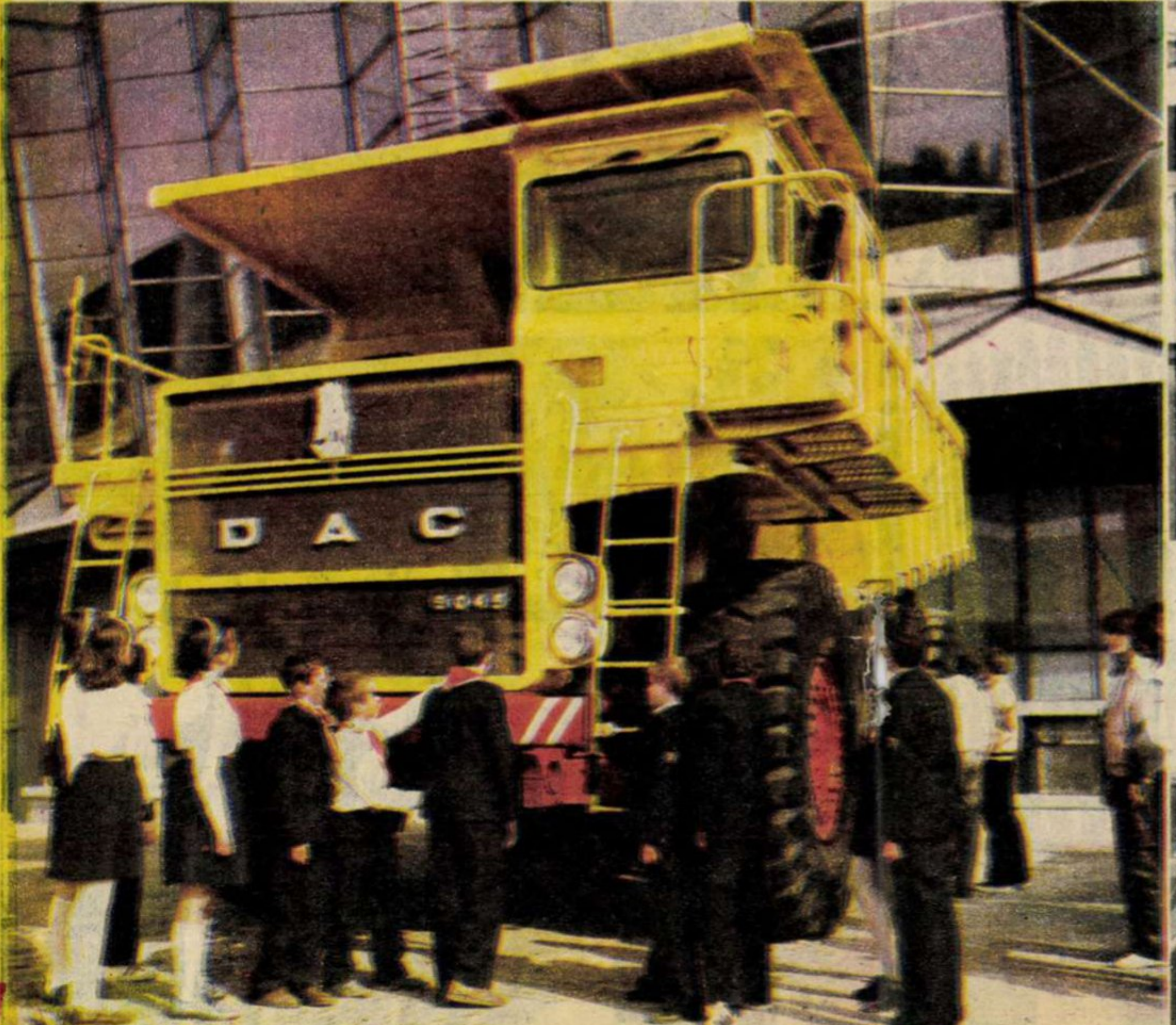

Stop-cadru

Și acum să privim pe ecranul cutezanței și priceperii alte fapte și realizări ale industriei românești. Ne vom folosi pentru aceasta de noile aparate de proiecție cinematografică, prezente și ele la Tîrg sub emblema Întreprinderii optice române. Așadar:

• **Secvența 1.** Salonul Internațional al chimiei a prezentat, și în acest an, imaginea puternicului potențial al acestei ramuri a industriei românești. Vitrinele chimiei organice și anorganice, ale petrochimiei, standul rezervat cauciucului sintetic dețin multe, foarte multe noutăți. Între acestea, un stand „în premieră": cel al produselor fotosensibile, unde sînt prezentate, printre altele, filmul radiografic medical rapid, filmul negativ în culori, materiale de laborator și altele.

• **Secvența 2.** Aeronautica constituie pentru orice vîrstă un prilej de avînt al imaginației și curajului. De această dată însă nu este nevoie de astfel de calități, pentru că standul Centrului Național Aeronautic oferă vizitatorului posibilitatea de a cunoaște cele mai diverse realizări ale domeniului. Economistul Petru Grigoriev ne spune că, astăzi, industria noastră de profil, ridicînd pe o treaptă nouă tradițiile românești în acest domeniu, fabrică o gamă largă de minunate mașini zburătoare de la planoare, motoplanoare, avioane ușoare pentru pasageri, agricultură și sanitare, elicoptere pînă la marea aeronavă ROMBAC. Vizitatorii au făcut cunoștință și cu un vehicul inedit: electromobilul, destinat transportului de mărfuri și persoane pe aeroporturi. El poate dezvolta o viteză de peste 50 km pe oră și are o capacitate de 9 locuri.

• **Secvența 3.** Multe noutăți și în sectorul mașinilor-unelte pentru prelucrarea metalelor. Pe una dintre acestea, și anume centrul de prelucrare cu ax orizontal, ne-a prezentat-o muncitorul electronist Gabriel Pascariu, de la Întreprinderea de mașini-unelte din Bacău: „Așa cum arată și denumirea, este vorba de un complex de mașini într-una singură. Agregatul poate să execute mai multe operații, printre care cele de frezare, găurire, filetare, trecerea de la o operație la alta făcîndu-se automat. Tot astfel este și accesul la magazia de scule și montarea acestora pe mașină. Deși este un complex de prelucrare, servirea se face doar de către un operator și un programator. Explicația este simplă: mașina este dotată cu comandă numerică programată, fiind destinată să funcționeze în linii flexibile automate".

• **Secvența 4.** Iată și o informație în exclusivitate pentru voi, copiii: la T.I.B.'87 sînt prezentate mai multe jocuri de agrement. De pildă... Dar întîi să vă întrebăm: sînteți amatori de o cursă de cai? Dacă răspunsul este afirmativ, totul va fi pe placul vostru. Jocul cu afișaj optic vă cere doar îndemînare și... perseverență. Sau poate doriți o întrecere pe biciclete... staționare sau preferați practicarea unuia dintre jocurile electronice. Toate acestea sînt realizări recente ale unor specialiști din București pentru ca timpul vostru de recreere și distracție să fie folosit cît mai plăcut.

Electrotehnica, la ea acasă

— Sîntem pe platforma electrotehnicii românești. Îi rugăm pe colegii de la Selectdate să ne dea prioritate...

— Da, vă avem în imagine. Vedem puternicele transformatoare electrice de la „Electroputere" Craiova.

— Nu pentru asta v-am solicitat de urgență, ci pentru că ne aflăm pe recepție chiar cu marea întreprindere craioveană, unde, chiar în zilele deschiderii T.I.B. '87, s-a realizat o nouă performanță a electrotehnicii românești. Aici, colectivul condus de Eroul Muncii Socialiste Paul Dinu a reușit să finalizeze cel mai puternic transformator din țară: cel de 440 MVA, cu 40 milioane de volți-amperi mai mult decît cele fabricate pînă acum. Acest nou produs este destinat centralei nuclearoelectrice de la Cernavodă. Iată cîteva detalii ale acestei performanțe: are asigurată o funcționare neîntreruptă pe timp de 30 de ani, o greutate ce însumează tot atît cît două locomotive electrice și se va deplasa pînă la beneficiar pe propriile-i... roți, pentru aceasta fiind executată o construcție specială, cu boghiuri de cale ferată. Așadar, zecile de produse electrotehnice prezentate aici, la T.I.B. '87, sînt completate cu cel mai puternic aparat electric ce încununează eforturile de gîndire și creație tehnică proprie.

De altfel, sub acest semn al performanțelor industriei românești s-a desfășurat întreaga ediție T.I.B. '87.

CONSTANTIN RĂDUȚ
Foto: **TUDOR CRISTEA**

SPORT

DE LA rugbiul pitic LA „CUPA MONDIALĂ“, DOAR UN... PAS!

Cu 35 de ani în urmă, cînd a fost inițiat la noi primul turneu fulger de minirugbi, opinia publică a privit această acțiune mai mult ca pe-o curiozitate. Dar în anii care au urmat, practicarea de către copii a sportului cu balonul oval a cunoscut în țara noastră o dezvoltare atît de mare, încît pe mulți i-a uimit. Așa se face că dacă prin 1955 existau doar 5—6 echipe de copii, în prezent numai în București numărul acestora este de cîteva zeci, iar la scara întregii țări cifra se ridică la cîteva sute.

Acum, rugbiul e practicat de către mii de copii din numeroase localități, micii rugbiști avînd posibilitatea să se întreacă între ei atît în competiții locale, cît și în altele de mai mare anvergură. Cea mai importantă dintre ele e „Primăvara rugbiului bucureștean“. E o acțiune de mari proporții, care angajează, de fiecare dată, zeci de formații de copii nu numai din București, ci și din alte orașe ale țării, ba chiar și din mediul sătesc.

Replica la „Primăvara rugbiului bucureștean“ a dat-o, mai întîi, județul Constanța, unde au apărut numeroase „nuclee“ rugbistice în școli și în case ale pionierilor și șoimilor patriei care au organizat, la rîndul lor, competiții reușite. A venit apoi rîndul Bîrladului, unde, la „școala“ „Rulmentului“, au crescut an de an tot mai mulți rugbiști. Și Iașul s-a înscris relativ repede în rîndul centrelor rugbistice de copii cu sute de mici sportivi pasionați ai sportului cu balonul oval, urmat îndeaproape de Suceava și de Pașcani, apoi de alte centre ale țării — de Cluj-Napoca, Oradea, Arad, Timișoara, Sibiu, Brașov. Dar și mai concludent pentru atractivitatea deosebită pe care rugbiul o exercită asupra copiilor noștri sînt „rădăcinile“ puternice pe care acesta le-a prins în mediul rural. Cu aceeași pasiune și pricepere practică rugbiul și copiii din Firtănești (Galați), și cei din Bucșani (Dîmbovița), și cei din Daneți (Dolj).

Care vor fi jucătorii noștri de mîine în „Cupa Mondială“ de rugbi? De bună seamă, piticii de astăzi, selecționați dintre sutele de îndrăgostiți de mingea ovală, cei care vor fi modelați, printr-o suită de „examene“ (de

---

Olguța VĂ SFĂTUIEȘTE

Cum se întocmește o colecție de ilustrate și cărți poștale

Nicolae Tonitza: Flori; Rășinari: Căminul cultural cu bustul lui Octavian Goga; Amara: Vedere din stațiune etc., etc. De-a lungul vacanțelor s-au strîns, de-a valma, o mulțime de ilustrate, cărți poștale, broșuri turistice. Cum să le ordonăm? Cum să le păstrăm? Foarte simplu, alcătuind o frumoasă și interesantă colecție, care să ne fie cel mai bun ghid ori de cîte ori dorim să călătorim imaginar sau aievea.

Strîngeți toate ilustratele din casă și pe cele primite în schimb sau cumpărate. Starea lor este importantă; dacă sînt îndoite sau murdare își pierd din valoare. Marca și ștampila măresc valoarea ilustratelor, deoarece acestea constituie singurul mijloc de determinare a „vîrstei“ lor.

Puteți întocmi colecții generale, care să cuprindă tot felul de ilustrate, sau colecții speciale, care sînt de mai mare interes, constituind un mod plăcut și instructiv de a învăța o serie de lucruri folositoare pentru cultura voastră generală - din istorie, știință, artă și arhitectură. Astfel colecția poate întruni ilustrate care reproduc imagini ale construcțiilor vechi și moderne; portul nostru popular, locuri istorice, lucrări de artă ale unor pictori și sculptori renumiți, flori, păsări etc.

Aranjați ilustratele, în cutii de carton sau lemn, în ordine alfabetică, geografică ori după denumirea județului în care sînt situate, și le despărțiți prin cartoane albe.

Cînd vreți să începeți specializarea colecției, aranjați ilustratele, pe subiecte, în albume sau clasoare, păstrînd dublete pentru schimb. Astfel, puteți ilustra foarte frumos itinerarele turistice (la început ale județului vostru), însoțindu-le și de o hartă geografică. În dreptul fiecărei localități scrieți pe hartă numărul paginii din album unde sînt ilustratele corespunzătoare.

CARTE POSTALA

Sfaturi practice

● Nu lipiți niciodată ilustratele în album, ci fixați-le în colțuri de lipit; nu se deteriorează și se manevrează ușor ● Cînd este necesar, însoțiți fiecare ilustrată de o explicație, o legendă sau o hartă geografică ● Broșurile turistice, grupate alfabetic, după orașe, județe, se păstrează bine în dosare; intercalați foi pe care să fixați fotografii, ilustrate și alte amintiri din locurile pe care le-ați vizitat ● Cînd expediați, pentru schimb, prin poștă, cărți poștale și ilustrate rare, prețioase, înfășurați-le într-o bucată de carton.

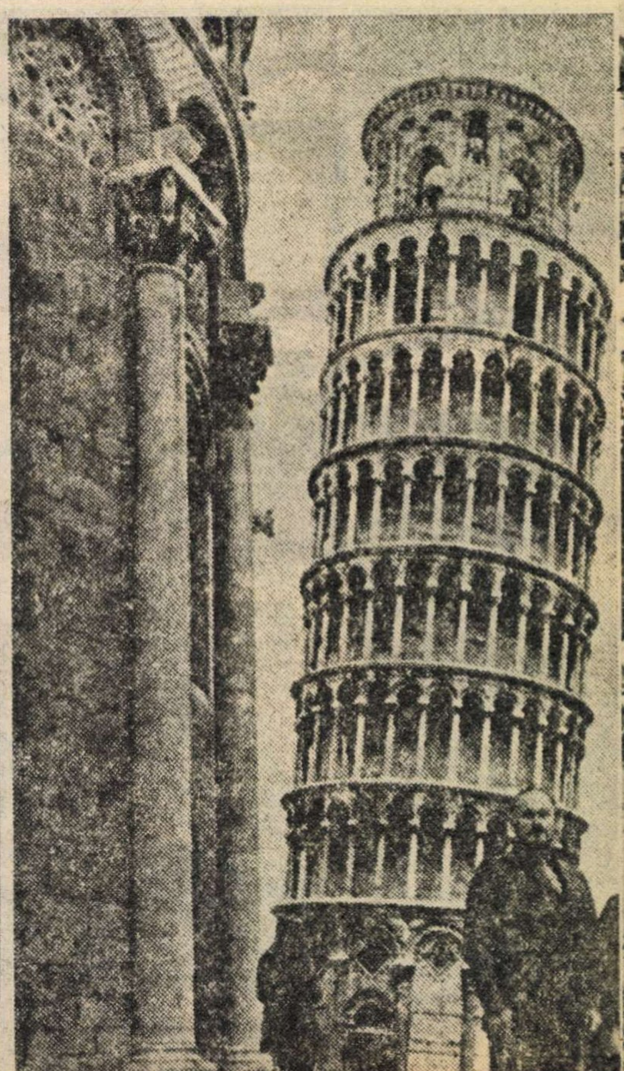

concursuri și competiții) pentru a ajunge „cei mai buni dintre cei buni". Cum stă în firea lucrurilor, am îndrăzni să avansăm — de pe acum — cîteva nume: Bratu, Moscovici, Pavelescu, Postelnicu (București), Wiener (Brașov), Heghe (Cluj-Napoca), Stoica (Bucșani, Dîmbovița), Bahnei (Galați), Diaconu (Năvodari), Vîrlan, Pricop și Aelenei (Iași).

Oricum, miile de copii-rugbiști din întreaga țară trăiesc de pe acum emoțiile și speranțele marilor împliniri!

TIBERIU STAMA

SURPRIZA rubricii

Iată „echipa de aur" a gimnasticii românești, care la cea de-a XXIV-a ediție a Campionatelor mondiale, recent desfășurate la Rotterdam (Olanda), a reușit cea mai răsunătoare performanță — cucerirea titlului de campioană mondială pe echipe, obținînd 10 medalii (5 de aur, 1 de argint și 4 de bronz). Au făcut parte din echipă: **Aurelia Dobre** — cu mai puțin de un an în urmă încă pionieră —, campioană mondială absolută, titlu obținut pentru prima oară în istoria gimnasticii românești; **Daniela Silivaș**, campioană europeană absolută (Moscova, 1987) și campioană mondială la sol și paralele; **Ecaterina Szabo**, campioană olimpică în 1984; **Eugenia Golea, Celestina Popa** și **Camelia Voinea.**

O performanță strălucită, pentru care gimnastele noastre merită felicitări din toată inima, odată cu urarea „tot înainte!"

? Ați întrebat? Vă răspundem! !

Turnul din Pisa

● „Știu că cea mai înclinată construcție din lume este turnul din Pisa, ne scrie FLORENTINA SUCEVIANU din orașul ONEȘTI-BACĂU. Aș vrea însă să-mi dați cît mai multe detalii despre acest edificiu".

Într-adevăr, cel mai înclinat turn din lume, devenit celebru, este Campanilla din Pisa (oraș din Italia, situat pe rîul Arno), a cărui construcție datează din anul 1174, fiind o capodoperă a lui Bonanno Bonaci. Fundamentul edificiului se află pe un amestec de nisip, argilă, nămol și apă, astfel încît turnul se înclină continuu de peste opt secole, constituind o curiozitate mondială și un subiect de dispute științifice. Pictorul și istoricul de artă Giorgio Vassari (1511—1574) scria că turnul s-a înclinat mai înainte de a fi fost înălțat pînă la jumătate din înălțimea proiectată. În 1185, construcția lui a fost oprită și reluată abia în 1275 de Giovanni di Simone, care a ridicat alte trei etaje de-a lungul a nouă ani. Din 1284 pînă în 1350 lucrarea a fost din nou abandonată. Apoi, în sfîrșit, terminată abia în 1355. Înclinarea turnului este azi de peste 4 metri, dar turnul rezistă încă. Pentru cunoașterea permanentă a procesului de înclinare, într-una din încăperile sale s-au instalate instrumente care-i urmăresc necontenit starea „sănătății" precare. De-a lungul vremii și, îndeosebi, în ultimele decenii s-au făcut numeroase studii și s-au întocmit proiecte menite să salveze de la prăbușire celebrul turn ce face parte din patrimoniul cultural al omenirii.

Pînza de păianjen

● „Cum își construiește păianjenul pînza?" ne întreabă RĂZVAN BULARCA, de la Școala ÎNTORSURA BUZĂULUI.

Pînza de păianjen reprezintă o realizare de excepție în lumea insectelor. Cu ajutorul ei, păianjenul capturează hrana fără a se deplasa prea mult, fără a lupta sau a consuma energie.

Construcția pînzei începe de obicei în zorii zilei și se continuă pînă seara, iar dacă nu e gata se termină a doua zi. Păianjenii lucrează numai pe lumină, căci în realizarea pînzei, în construcția ei simetrică se folosesc de văz. Mai întîi se trage un cadru în formă de stea, ancorat de ramurile unui tufiș, ferit de vedere, și mai apoi, pe acesta, păianjenul începe țesătura propriu-zisă. Forma și mărimea pînzei variază în raport cu anumiți factori: specia, locul în care se construiește pînza, vîrsta păianjenului, starea lui fiziologică. Un păianjen bine hrănit termina o pînză de circa 300 cm pătrați cel mult într-o zi. Cum se realizează aceasta? Sub abdomenul păianjenului se deschid porii glandelor sericigene, cele care produc mătasea, asemănătoare firului de mătase pe care îl produce viermele de mătase. Dar la păianjeni există mai multe glande care participă la secreția firului — peste 15 la unele specii —, fiecare din ele contribuind cu un anumit produs la alcătuirea firului. În contact cu aerul, produsul de secreție pierde apa și se întărește. Astfel apare firul de mătase, care la păianjeni este mult mai fin decît la viermele de mătase.

Pe scurt

● **Ionel Țunea, Craiova:** Creionul a fost inventat în 1790 de chimistul francez Nicolas Conté ● **Florin Pantea, Arad:** Cea mai veche fabrică de sticlă din țara noastră este cea de la Pădurea Neagră, județul Bihor, care datează din 1840 ● **Liliana Hagman, Oradea:** Soarele a apărut, împreună cu întregul sistem solar, cu cîteva miliarde de ani în urmă. Pe atunci el era mult mai mare și se rotea în jurul axei sale mult mai repede. Dimensiunile actuale ale sistemului solar — a cărui evoluție este neîntreruptă — s-au stabilizat acum aproape un miliard de ani.

● **Marin Brîndușoiu, Drobeta-Turnu Severin:** Pînă la editorul și tipograful venețian Aldo Manuzio se cunoșteau și se foloseau drept semne de punctuație doar punctul și cele două puncte. Acesta, la cumpăna dintre secolele al XV-lea și al XVI-lea, a introdus pentru prima dată virgula într-o carte tipărită de el la Veneția.

Meridianele copilăriei

PRINTRE PIONIERII SOVIETICI

Inelul verde al Moscovei

În fiecare dimineață, pe poarta Palatului pionierilor din Moscova pășesc cîteva mii de copii. În ateliere, cabinete, laboratoare, în grădina botanică, găzduită sub imense cupole de sticlă, în sălile muzeului de științele naturii și ale colțului zoologic, ei vin să-și cultive pasiunile, să efectueze cercetări și să dea aripi spiritului lor de creativitate. Ca mari iubitori ai naturii, foarte mulți dintre ei își petrec ceasurile libere în parcurile și grădinile orașului, pe malurile cursurilor de apă, efectuînd cercetări cu privire la viața plantelor, a păsărilor și viețuitoarelor acvatice, de-a lungul celor patru anotimpuri, și la debitul rîurilor, în diferitele luni ale anului.

Primăvara, de cum încep să înmugurească pomii, acești iubitori ai naturii se organizează în grupuri de „patrule verzi" și pornesc spre marele „inel verde" al Capitalei. Așa numesc ei imensul brîu de verdeață format din păduri de mesteceni, stejari și conifere, parcuri și pajiști răcoroase destinate recreerii locuitorilor, și pe care copiii îl îmbogățesc în fiecare primăvară cu pomi tineri, cu arbuști și cu mii de flori. Îndrumați de cadrele specializate ale Palatului, ei urmăresc cu atenție ce s-a întîmplat în timpul iernii cu copacii, dacă n-au fost atinși de ger sau de vreo boală. Apoi încep să se ocupe de viitoarele plantații. Pentru ca fiecare specie de copac să poată crește în voie, ei iau probe de sol pe care le studiază cu atenție în laborator. Astfel ei stabilesc cu exactitate ce arbori se potrivesc mai bine fiecărei zone din marele „inel". Abia apoi încep operațiunile de plantare. Mii, zeci de mii de pomi tineri și arbuști de tot felul părăsesc atunci pepinierele pentru a îmbogăți și înfrumuseța împrejurimile Capitalei. Timp de cîteva săptămîni, „patrulele verzi", împreună cu alți pionieri din școlile orașului, participă cu dragoste la marea operațiune a plantărilor, sporind în fiecare primăvară bogăția de frumusețe a marelui oraș.

Operațiunea „Aurul alb"

Intre bogățiile vegetale ale Uzbekistanului, bumbacul ocupă unul dintre locurile de frunte. De-a lungul timpului, oamenii s-au obișnuit să-l numească „aurul alb" al ogoarelor. Cultivarea acestei plante, căreia îi place atît de mult soarele, cere mare pricepere și de aceea în orice familie copiii se deprind să-l îngrijească încă de la vîrste fragede. Și cînd, primăvara, pe întinderile nesfîrșite semănate cu bumbac, plantele tinere încep să crească, în jurul lor pot fi văzuți întotdeauna și copii. Le prășesc și le urmăresc dezvoltarea pînă cînd cîmpul se albește cu imaculați bulgări albi, semn că marea campanie a recoltatului poate începe.

Pionierii tuturor satelor și orașelor din însorita republică sovietică din Asia Centrală, chiar și cei din clasele mai mici, participă în fiecare an la Operațiunea „Aurul alb", organizată de revista „Pionier Vostok" a pionierilor din Uzbekistan. E o întrecere plină de însuflețire, care cuprinde toate unitățile de pionieri. Fiind inițiată cu scopul de a cultiva la copii dragostea pentru această plantă și pentru a-i stimula în însușirea unor deprinderi cît mai temeinice în domeniul culturii bumbacului, ea este sprijinită de unitățile agricole, care pun la dispoziția școlilor terenuri cît și semințe selecționate și utilajele necesare diferitelor etape de lucru.

Revista „Pionier Vostok" își ține la curent cititorii cu rezultatele Operațiunii „Aurul alb" în diferitele ei etape. Celor care în momentul recoltării obțin cele mai mari producții, munca le este încununată de către revistă cu marele premiu al acțiunii. Într-una dintre edițiile trecute ale Operațiunii „Aurul alb", marele premiu — o combină pentru recoltat bumbacul — a revenit pionierilor de la Școala nr. 4 din Sîrdaria. De pe cele 20 hectare cultivate de ei în acel an, aceștia obținuseră o producție record.

La festivitatea decernării, care a avut loc la Palatul pionierilor din Tașkent, cu toții au trăit marea bucurie a succesului, alături de cîteva sute de copii din oraș care veniseră să-i felicite și să le cunoască experiența.

ECATERINA ROȘCA

Album

O frumoasă imagine care ne vorbește despre minunatele zile petrecute în tabăra de la Artek, U.R.S.S.: pioniera Victorița Mogoș, din București, cunoscută cititorilor noștri pentru rezultatele deosebite obținute la învățătură și în activitățile pionierești, împreună cu prietena ei sovietică, Nastea Dudnikova. Fotografia a apărut, de curînd, pe prima pagină a gazetei „Pionerskaia pravda".

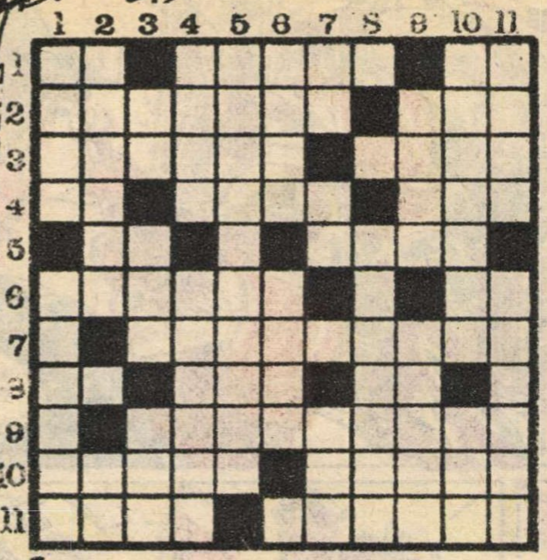

Arbori

ORIZONTAL: 1) Adina Brad – Autorul ciclului de versuri „Rapsodia pădurii" (Nicolae) ● Ramuri de voniceriu! 2) A scris evocarea istorică „Stejarul din Borzești" (Eusebiu) ● Pom fructifer ale cărui ramuri înflorite sînt imortalizate de pictorul Viorel Mărginean. 3) „Poetul florilor", care a văzut și „Zîna codrilor de brad" (Dimitrie) ● Alunelul, de exemplu. 4) Trunchiuri de goruni! ● În Focșani ● Orășel în India. 5) Dumneata ● Referitor la Africa. 6) Poet de mare rafinament, autorul volumului „Madona din dud" (Cezar) ● Ramuri de gorun! 7) Autorul poeziei „Un pom îngreunat de roade" (Petre). 8) La ieșirea din crîng! ● Țară europeană ● Ștefan Ulmu. 9) Protagonistul filmului „Stejar – extremă urgență!" (Ion). 10) Umanitari ● Ion negativ. 11) Chiuitură ● A înstrăina.

VERTICAL: 1) Ceferist ● A scris poemul programatic „Mărul de lîngă drum" (Mihai). 2) Și-a intitulat unul din volumele de versuri „Panoramă-n dor de sălcii plîngătoare" (Ion) ● Mehedinți. 3) Marin Gorun ● „.... din parc", volum de Anatole France (neart.) ● Drumuri. 4) Soi de rapiță ● Autorul cantatei „Stejarul lui Horia". 5) „Acel rege-al poeziei" inegalabil creator de pasteluri (Vasile). 6) Poet contemporan ● Poetul care-a scris „La noi sînt codri verzi de brad/ și cîmpuri de mătasă" (Octavian). 7) Ion Radu ● Adriana Arbore ● Unde cresc sălciile. 8) Poezie strict tematică din creația lui Virgil Teodorescu. 9) Arab ● Tip de ambalaj. 10) Pictor de geniu, printre ale cărui ultime lucrări se numără și „Cîmp cu grîu cu chiparoși" (Vincent) ● Fluviu european. 11) Autorul volumului de versuri „Salcîm uituc" (G.G.) ● „Pădurea...", roman de Zaharia Stancu.

DICȚIONAR: OCSA, UGU, AFRO, CHIU, LIHO.

Radu Stoianov,
Fundulea — Călărași

CUNOAȘTEȚI CAPODOPERELE MUZICII UNIVERSALE?

Pentru a vă ajuta să dați răspunsul, vă prezentăm două liste: prima cuprinde zece titluri ale unora dintre cele mai cunoscute opere muzicale, iar a doua numele compozitorilor care le-au creat. Atît unele cît și celelalte au fost înșiruite la întîmplare, tocmai pentru a vă da prilejul „să faceți ordine" și să vă verificați cunoștințele. Vă rugăm deci să scrieți în dreptul fiecărui titlu numărul din dreptul numelui compozitorului pe care-l socotiți autorul operei respective.

A. Simfonia a VI-a „Pastorala".
B. Opera „Bărbierul din Sevilla".
C. Opera „Nunta lui Figaro".
D. Oratoriul „Tudor Vladimirescu".
E. „Balada".
F. Suită „Impresii din copilărie"
G. Baletul „Lacul lebedelor".
H. „Rapsodia albastră".
I. Suita simfonică „Peer Gynt".
J. Opera „O noapte furtunoasă".

1. Gioacchino Rossini.
2. Gheorghe Dumitrescu.
3. Ludwig van Beethoven.
4. Ciprian Porumbescu.
5. George Enescu.
6. Wolfgang Amadeus Mozart.
7. Piotr Ilici Ceaikovski.
8. Edvard Grieg.
9. Paul Constantinescu.
10. George Gershwin.

MONTANĂ
(Criptografie: 2, 6, 4, 5)

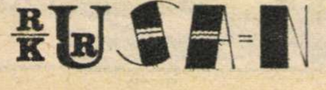

CALEIDOSCOP

ȘCOLĂREASCĂ
(Biverb 5, 2, 5)

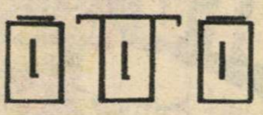

Ana Moga

Arena Matematicienilor

Care este numărul ce poate fi citit fie în poziție normală, fie răsturnat (cum ar fi, de pildă, 38 și răsturnatul său 83), diferența dintre valorile celor două numere fiind egală cu 21, întrucît cel de-al doilea, citit răsturnat, are o valoare mai mare decît a primului?

ȘAH

Herland Sigmund s-a născut la Viena în 1865 și a decedat la București în 1954. Este invitat la celebrul festival șahist din Mannheim, grupa Marilor maeștri. După zece runde, turneul se întrerupe, datorită izbucnirii primului război mondial. Devine campionul Bucureștiului în anii 1925, 1930, 1935, obține 40 de premii I în concursurile de compoziții șahiste, fiind considerat un valoros problemist al timpului. Redăm mai jos una dintre creațiile sale (1913):

Diagrama:
Alb: Rh5, Nf8, Ce4, pion a6;
Negru: Ra2, Tb3, pion b4.

Albul începe și, după patru mutări, negrul cedează.

Soluția în numărul următor!

TICUȚĂ CEL UITUC

TICUȚĂ ȘI-A UITAT MĂNUȘILE UNDEVA ÎN PAGINILE REVISTEI. ÎNCERCAȚI SĂ-L AJUTAȚI SĂ LE GĂSEASCĂ!

ARITMOGRIF

Înlocuind cifrele prin litere, veți descoperi, pe orizontale, noțiuni în legătură cu tema, iar de la A la B, numele omului a cărui invenție a creat posibilitatea tipăririi cărților (c. 1400—1468).

Venera Popescu

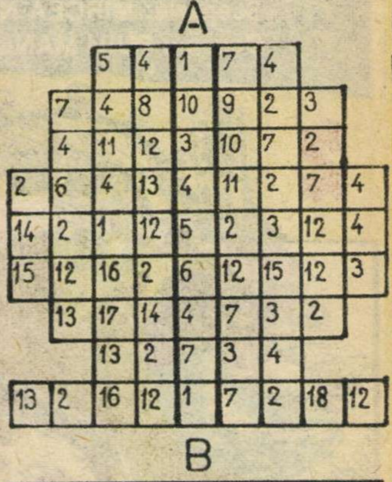

				A				
		5	4	1	7	4		
	7	4	8	10	9	2	3	
	4	11	12	3	10	7	2	
2	6	4	13	4	11	2	7	4
14	2	1	12	5	2	3	12	4
15	12	16	2	6	12	15	12	3
	13	17	14	4	7	3	2	
		13	2	7	3	4		
13	2	16	12	1	7	2	18	12
				B				

DEZLEGĂRILE JOCURILOR DIN NUMĂRUL TRECUT:

GEOGRAFICĂ: **1) Aral. R.S.R. 2) Sinaia. 3) India. Gs. 4) On. Mrc. 5) Crimeea. 6) Aracena. 7) Ri. Itaca. 8) USA. Aman.**

FIZICĂ: **Generatoare**

ȘAH: **Soluția problemei — 1, Nf4 e5: f4 2. Tg7 + și mat.**

Coperta noastră

La TIB '87.

Foto: TUDOR CRISTEA

Ce v-a plăcut din acest număr? Ce mai doriți să publicăm?

CUTEZĂTORII 44
Redacția revistelor pentru copii — București

REDACTOR ȘEF: ION IONAȘCU
SECRETAR RESPONSABIL DE REDACȚIE: OVIDIU ZOTTA

RESPONSABIL DE NUMĂR: ILEANA PIȚA; *PREZENTAREA ARTISTICĂ:* POMPILIU DUMITRESCU; *PREZENTAREA TEHNICĂ:* IOAN MIHAESCU

Redacția Piața Scînteii nr. 1, București 33. Telefon 17 60 10. ADMINISTRAȚIA Editura „Scînteia TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA" – Sector export-import presă P.O.Box 12-201, telex 10376 prsfr București, Calea Griviței nr. 64-66.

Materialele nepublicate nu se înapoiază. Index: 41836 12 pagini 1.50 lei

jurnal de bord

Scenariu: **MIRCEA NOVAC**
Desene: **PUIU MANU**

2

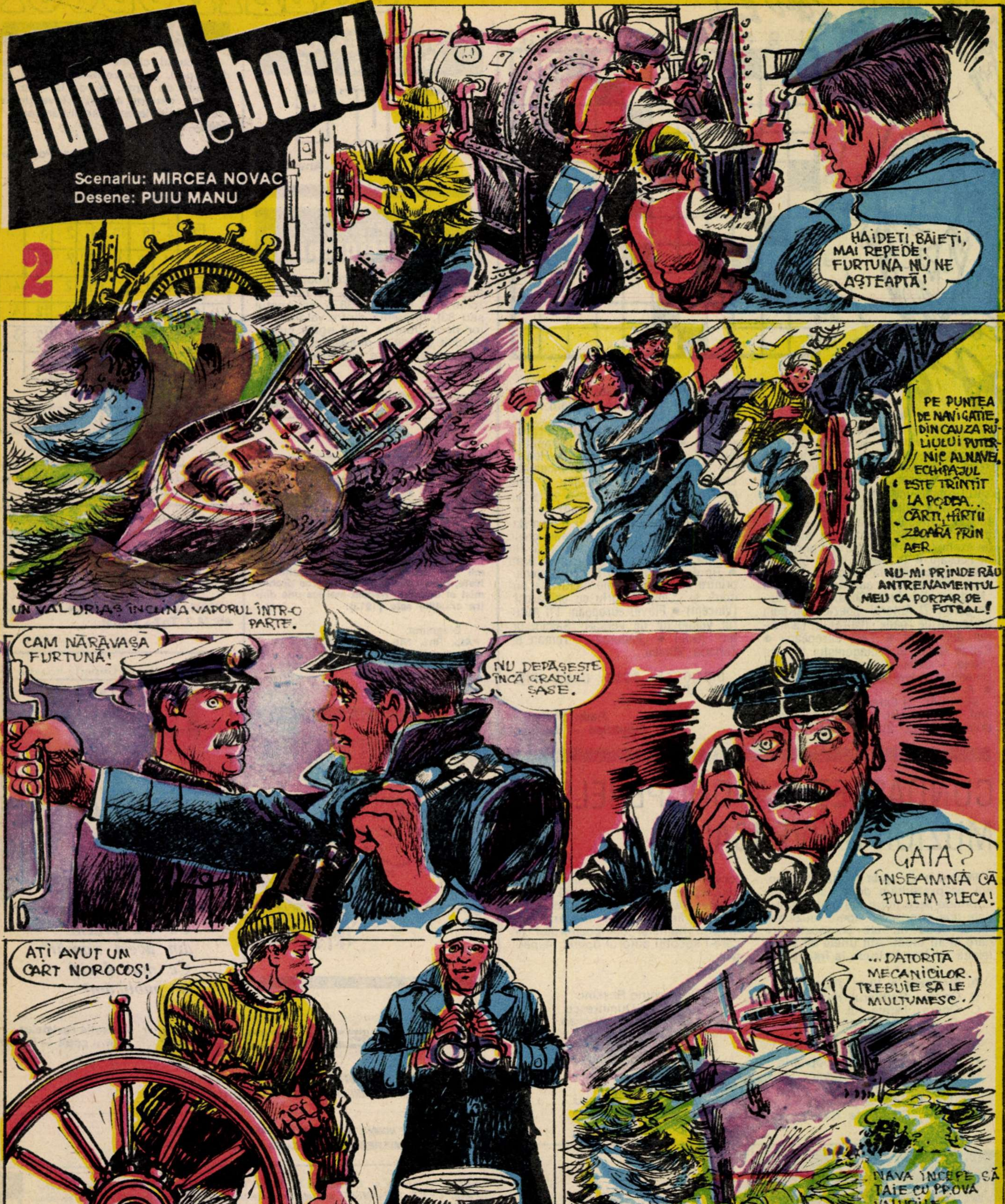
HAIDEȚI BĂIEȚI, MAI REPEDE! FURTUNA NU NE AȘTEAPTĂ!
UN VAL URIAȘ ÎNCLINĂ VAPORUL ÎNTR-O PARTE.
PE PUNTEA DE NAVIGAȚIE, DIN CAUZA RULIULUI PUTERNIC AL NAVEI, ECHIPAJUL ESTE TRÎNTIT LA PODEA... CĂRȚI, HÎRTII ZBOARĂ PRIN AER.
NU-MI PRINDE RĂU ANTRENAMENTUL MEU CA PORTAR DE FOTBAL!
CAM NĂRĂVAȘĂ FURTUNĂ!
NU DEPĂȘEȘTE ÎNCĂ GRADUL ȘASE.
GATA? ÎNSEAMNĂ CĂ PUTEM PLECA!
AȚI AVUT UN CART NOROCOS!
...DATORITĂ MECANICILOR. TREBUIE SĂ LE MULȚUMESC.
NAVA ÎNCEPE SĂ TAIE CU PROVA VALURILE AMENINȚĂTOARE.

(Va urma)

În acest număr:

• „Academia"... de acasă! • Recorduri și pasiuni • Copiii și artele • Cum se naște un vapor! • Istorie, cultură, civilizație • Semafor • Agenda pionierului comandant • Aurorele polare • O nouă anchetă printre cititori

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILO

45

JOI, 12 NOIEMBRIE 1987,
ANUL XXI (NR. 1048)

NAVOMODELE
EXPERT
DINAMIC

CADRAN POLITIC

Întîmpinarea Conferinței Naționale a partidului de către intregul nostru popor a generat, în intreaga țară, o efervescentă atmosferă de muncă, desfășurată in spirit revoluționar, patriotic, avînd ca obiectiv prioritar realizarea Planului național unic de dezvoltare a României pe 1987, îndeplinirea integrală a prevederilor de plan pe trimestrul al IV-lea, incheierea anului cu rezultate cît mai bune în toate sectoarele.

Acționînd pentru traducerea în viață a măsurilor stabilite de ședința Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., care a avut loc în ziua de 30 octombrie a.c., a indicațiilor date cu acest prilej de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, colectivele de oameni ai muncii din economia noastră națională își concentrează eforturile în direcția îndeplinirii în cît mai bune condiții a sarcinilor de plan la producția fizică și în primul rînd la export, realizării în întregime a planului de investiții pe trimestrul IV, realizării sarcinilor privind creșterea productivității muncii, incadrarea în consumurile materiale, reducerea cheltuielilor și a costurilor de producție, întăririi autoconducerii și autogestiunii și creșterii eficienței în toate sectoarele de activitate.

Aceste direcții ale activității economice, conținutul însuși al activității concrete desfășurate de fiecare colectiv de muncă sînt dezbătute, în aceste zile, cu înaltă răspundere comunistă de adunările generale ale oamenilor muncii, foruri supreme ale democrației muncitorești, care oferă cadrul deosebit pentru manifestarea deplină a capacității de decizie și acțiune a oamenilor muncii, producători, proprietari și beneficiari ai bunurilor materiale.

Remarcabilele fapte de muncă obținute de oamenii muncii exprimă adeziunea fierbinte a întregului nostru popor la politica internă și externă a partidului și statului nostru, hotărîrea întregii noastre națiuni de a nu precupeți nici un efort pentru înfăptuirea neabătută a hotărîrilor celui de-al XIII-lea Congres al partidului.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, a participat, la Moscova, în cursul săptămînii trecute, la festivitățile prilejuite de cea de-a 70-a aniversare a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie.

În cursul ședinței solemne consacrată celei de-a 70-a aniversări a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, tovarășul Nicolae Ceaușescu a rostit o cuvîntare.

Aducînd un vibrant omagiu revoluționar comuniștilor care au înfăptuit Marea Revoluție Socialistă din Octombrie, tuturor acelora care, în perioada celor 70 de ani, au asigurat construcția viguroasă a socialismului, dezvoltarea puternică a Uniunii Sovietice, tovarășul Nicolae Ceaușescu a arătat că Partidul Comunist Român și poporul român dau o înaltă apreciere activității multilaterale desfășurate de popoarele sovietice pentru înfăptuirea hotărîrilor și obiectivelor stabilite de cel de-al XXVII-lea Congres al P.C.U.S.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a arătat că în anii construcției socialiste, relațiile tradiționale dintre partidele și popoarele noastre au cunoscut o puternică dezvoltare, întemeindu-se trainic pe principiile socialismului științific, ale deplinei egalități în drepturi, respectului independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc, ale solidarității și întrajutorării tovărășești.

Prezentînd realizările de însemnătate istorică pe calea transformării revoluționare a societății românești obținute de poporul nostru sub conducerea partidului, dezvoltarea intensivă și modernizarea forțelor de producție, măsurile adoptate de partidul nostru cu privire la perfecționarea conducerii și planificării, promovarea susținută a autoconducerii și autogestiunii, aplicarea noului mecanism economico-financiar, tovarășul Nicolae Ceaușescu a arătat că „partidul nostru a pornit și pornește de la faptul că socialismul se realizează în mod diferit de la țară la țară, că în această privință, nu există un model unic – și că trebuie să se aplice creator principiile socialismului științific, legile obiective generale la condițiile și realitățile concrete din fiecare țară".

În continuare, tovarășul Nicolae Ceaușescu s-a referit la situația internațională, subliniind că problema fundamentală a epocii noastre o constituie oprirea cursei înarmărilor, trecerea la dezarmare și înlăturarea tuturor armelor nucleare, a însuși războiului din viața omenirii. Înțelegerea recentă dintre Uniunea Sovietică și Statele Unite ale Americii cu privire la semnarea în acest an a acordului pentru eliminarea rachetelor cu rază medie de acțiune și a celor operativ-tactice din Europa și Asia reprezintă un eveniment de însemnătate istorică.

În contextul sublinierii imperativelor dezarmării, tovarășul Nicolae Ceaușescu a prezentat inițiativa României care a trecut din anul 1986 la reducerea cu 5 la sută a armamentelor, efectivelor și cheltuielilor militare.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a subliniat necesitatea rezolvării tuturor problemelor litigioase dintre state numai prin tratative, a lichidării subdezvoltării, a instaurării noii ordini economice mondiale.

Cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu a fost urmărită cu deosebită atenție și interes, participanții la ședința solemnă salutînd indelung, cu căldură, în picioare, prezența la tribună a conducătorului partidului și statului nostru.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, a participat, tot în cursul săptămînii trecute, la întîlnirea de la Moscova a conducătorilor și reprezentanților partidelor comuniste și muncitorești, socialiste, social-democrate, ai altor forțe politice progresiste, ai mișcărilor de eliberare națională, în cadrul căreia a luat cuvîntul.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a expus în cuvîntarea rostită concepția Partidului Comunist Român asupra problemelor fundamentale ale epocii contemporane, asupra necesității unirii tuturor forțelor politice realiste, indiferent de convingerile filozofice, pentru realizarea dezarmării, în primul rînd nucleare, pentru soluționarea problemelor grave și complexe ale lumii de astăzi, în interesul progresului, al afirmării libere, independente a popoarelor, al păcii, asupra rolului istoric al socialismului în asigurarea unei perspective noi dezvoltării omenirii.

Participanții la intîlnire au urmărit cu atenție și interes analiza și tezele secretarului general al partidului nostru.

Patrie

Numele tău, țară,
Este numele muncii,
Este pace și primăvară.
Ca o coloană fără sfîrșit
Îți ridici rodnicia în tărie,
Patrie a ctitoriilor,
Românie!
Numele tău, patrie roditoare,
Luminează gîndul
Celor care făuresc oțel,
Și griu și cărți.
Prin tot ce construim,
În pace și-n bucurie
Noi te rostim din prezent
Spre viitor,
Harnică și roditoare Românie!

Luiza Tomescu
clasa a VI-a,
Ploiești

SOCIALISMUL — OPERĂ FĂURITĂ DE POPOR, PENTRU POPOR

Apropiatele alegeri de deputați pentru consiliile populare comunale, orășenești și municipale, pentru sectoarele municipiului București, ce se vor desfășura la jumătatea lunii noiembrie, se înscriu ca un eveniment de mare însemnătate în viața politico-socială a țării. Cu acest prilej, prin votul cetățenilor patriei începînd cu tinerii care au împlinit 18 ani — vîrsta majoratului — vor fi aleși deputații în organele puterii de stat de la nivelul tuturor localităților. Vor fi deci aleși, pentru a face parte din consiliile populare, de la comune pînă la municipii, oameni destoinici, cu dragoste de muncă, cu simțul responsabilității sociale, cu spirit gospodăresc, cu inițiativă și cu o aleasă conduită civică.

Alegerile pentru organele locale ale puterii de stat constituie o vie expresie a democrației noastre socialiste, revoluționare. Acum, cînd au trecut aproape două decenii de la noua organizare administrativ-teritorială pe județe, municipii și comune, moment care, așa cum sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu, **„a deschis calea dezvoltării echilibrate și înfloririi economico-sociale a tuturor localităților și județelor patriei noastre“**, actualele alegeri pentru consiliile populare vin să împlinească, o dată mai mult, una dintre realitățile esențiale proprii societății noastre socialiste, aceea potrivit căreia rolul conducător al Partidului Comunist Român este exercitat împreună cu poporul și pentru popor.

A devenit un fapt firesc în societatea noastră socialistă ca întregul popor să participe la conducerea statului, la soluționarea tuturor problemelor țării. Au fost instituite, în acest sens, consilii ale oamenilor muncii în întreprinderi, organe de conducere colectivă în toate unitățile economice, de știință, de învățămînt și de cultură. A crescut rolul adunărilor generale ale oamenilor muncii, în calitatea lor de proprietari, de producători și beneficiari. La nivel național, se organizează periodic, de regulă o dată la cinci ani, congrese și consfătuiri pe domenii de activitate, cum sînt Congresul oamenilor muncii, Congresul țărănimii, Congresul consiliilor populare, Congresul științei și învățămîntului, Congresul educației politice și culturii socialiste.

În concepția secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, nu se poate vorbi despre socialism fără o largă democrație. Pentru că socialismul și democrația sînt inseparabile. Numai în societatea socialistă poporul poate avea, cu adevărat, puterea. Adică puterea politică și puterea economică. Numai într-o astfel de societate se poate asigura egalitatea reală în drepturi pentru toți cetățenii. În societatea noastră socialistă, puterea politică se exercită prin participarea întregului popor la conducerea statului. Rolul politic conducător revine Partidului Comunist Român — centrul vital al întregii noastre societăți. Așa cum sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu, **„sîntem astăzi întru totul îndreptățiți să afirmăm: partidul este poporul, reprezentat prin cei mai buni fii ai săi“**. El acționează din rîndurile poporului, prin oamenii cei mai devotați poporului, cei mai harnici, care sînt cel mai bine pregătiți politic și profesional și care, prin conduita lor, oferă frumoase exemple de muncă și de viață.

Partidul se integrează firesc în sistemul democrației noastre socialiste revoluționare împreună cu organele statului: Marea Adunare Națională, ca organ legislativ, Consiliul de Stat, în fruntea căruia se află președintele Republicii Socialiste România, consiliile populare, ca organe locale ale puterii de stat, organismele executive ale statului, în primul rînd Guvernul Republicii Socialiste România. Cît privește puterea economică, ea este garantată de proprietatea socialistă, de stat și cooperatistă. În condițiile proprietății socialiste, dezvoltarea echilibrată și armonioasă a forțelor de producție pe întregul cuprins al țării, progresul economiei, științei, învățămîntului și culturii au făcut efectivă egalitatea în drepturi pentru toți cetățenii patriei noastre, fără deosebire de naționalitate și fără nici un fel de alte deosebiri. Fiecărui cetățean al României socialiste i se asigură dreptul la muncă, la pregătirea pentru muncă, precum și condiții de afirmare profesională și socială.

Perfecționarea continuă a democrației socialiste revoluționare contribuie în mod fundamental la întărirea unității dintre toate categoriile sociale, dintre toate generațiile. Pentru că nu pot fi cu adevărat uniți decît cei ce sînt cu adevărat egali în drepturi și îndatoriri. Pe această bază, a lărgirii continue a democrației socialiste revoluționare, întregul nostru popor, strîns unit în jurul partidului, al secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, este hotărît să muncească fără preget pentru a transpune exemplar în viață istoricele hotărîri ale Congresului al XIII-lea, cutezătoarele programe pentru prezentul și viitorul patriei. Faptul că în întreaga țară alegerile pentru consiliile populare comunale, orășenești și municipale sînt întîmpinate prin muncă rodnică, prin rezultate tot mai bune în toate domeniile de activitate, constituie o elocventă dovadă a deplinei unități dintre partid și popor.

ANDREI BUZOIANU

„ACADEMIA...“ de ...ACASĂ!

Ziua se stingea în amurgul tomnatic, cînd am bătut la poarta, atît de măiestrit sculptată de un meșter de demult, pe care ne-a deschis-o îndată o fetiță înăltuță, cu păr blond și ochi căprui. Venise cu... pixul în mînă, tocmai se ridicase grăbită de la scrisul temelor. Bucuroasă de oaspeți, Mihaela (cum ni s-a recomandat ea) ne-a poftit voioasă în casa foarte frumoasă, pe care nu ne-am putut opri să n-o admirăm.

Cînd am pășit în tindă, nu mică ne-a fost însă mirarea să vedem, prin ușa larg deschisă a odăii din mijloc, cum, așezată roată în jurul unei mese mari, întreaga familie... învăța! Un lucru ne-a frapat și ne-a impresionat chiar din primul moment: absolut toți cei șase membri ai familiei arătau, la masa de lucru, ca niște veritabili concurenți într-o competiție în care fiecare ambiționa să-și dovedească întreaga forță de concentrare și acumulare a minții sale. Cine sînt „concurenții“? Mai întîi părinții (pentru copii, modelul de întrecere cu ei înșiși): muncitorii **Liliana** și **Gheorghe Percă**, colegi de clasă (a X-a) la cursul seral al Liceului industrial patronat de Întreprinderea „Electroprecizie" din **Săcele** (unde lucrează amîndoi). Apoi primele școlărițe ale familiei: Mihaela, în clasa a V-a, și Manuela, într-a III-a, la Școala nr. 4 din oraș. În ce le privește, trebuie neapărat să adăugăm că, asemeni părinților, și ele învață foarte bine. Ultimii...concurenți sînt cei doi feciori mezini, Adrian și Ștefan, care, deși nu sînt încă elevi, nu înseamnă că nu se pregătesc să devină și ei — la anul! Așa încît, într-un anume fel, și ei „învață“, ba sînt chiar grozav de zeloși și conștiincioși cînd își fac „lecțiile" și „temele“ pe care le primesc la grădiniță. Cei doi „candidați“ la titlul de elevi au ținut neapărat să ne facă pe loc și o demonstrație: ne-au spus pe de rost... tabla înmulțirii pînă la 5!

E o seară obișnuită, cu o atmosferă de studiu și de „competiție“ obișnuită în această familie. Și totuși cineva se pare că deține și rolul de... arbitru al întrecerii. Un arbitru foarte energic și exigent care e în același timp și cel mai ambițios elev din casă. Desigur, mama! Cum această remarcă o rostisem cu glas tare, am primit imediat replica:

— Nu sînt singurul, pentru că am și un „secund“ la fel de energic și... competent: fiica cea mare, care vrea să devină... învățătoare. Adeseori am surprins-o în postura de „profesoară“ a fraților ei mai mici. Dar, totodată, ea este pentru ei și un exemplu de foarte serioasă și conștiincioasă elevă: niciodată nu se ridică de la masa de lucru pînă cînd nu e convinsă că și-a pregătit bine toate lecțiile. În acest sens, Mihaela are și o proprie motivație...

— Vizitîndu-i de mai multe ori pe tata în atelierul de strungărie, iar pe mama în atelierul de lăcătușărie unde lucrează, m-a impresionat faptul că niciodată și niciunul dintre muncitori nu-și părăsește locul de muncă, locul meseriei lui, pe care o practică cu o pricepere de adevărat... maestru. Nici nu s-ar putea altfel într-o uzină în care se fac echipamente de bord pentru autoturisme, adică o aparatură de mare precizie. Am înțeles, de asemenea, că așa cum într-o uzină există o organizare și o disciplină „de ceasornic“, tot astfel trebuie să existe și în „laboratorul" nostru de studiu de acasă. M-a impresionat însă și modul cum colaborează și se ajută între ei muncitorii, ca într-o adevărată familie, așa cum, în fapt, se întîmplă și în familia noastră, acasă.

Într-adevăr, această cooperare există permanent între membrii familiei Mihaelei, ea însăși își ajută sora mai mică la temele unde Manuela se descurcă uneori mai greu. Mihaela își amintește însă și cum anul trecut, cînd mama a fost bolnavă, tatăl o ajuta să recupereze materia predată cînd n-a putut să fie prezentă la cursuri. Dar tatăl ne ghicește și întrebarea finală, așa încît se grăbește să ne răspundă:

— De ce ne-am hotărît să ne continuăm studiile, să urmăm cursurile liceului seral? În primul rînd pentru că meseriile noastre evoluează mereu și e absolut necesar să ținem pasul cu acest necontenit și atît de rapid progres al tehnicii. În al doilea rînd, copiii noștri cresc, află ei înșiși o mulțime de lucruri noi și pun 1 001 de întrebări. N-am vrea să ne găsim în ipostaza de a nu le putea răspunde... De altfel, studiile noastre nu se vor opri aici. Soția e decisă ca după absolvirea liceului să urmeze cursurile serale de subingineri, iar eu mă voi înscrie la școala de maiștri.

...E o seară obișnuită, cu o atmosferă de studiu obișnuită. O seară care-și toarce liniștea în ore de adîncă aplecare asupra cărții, la masa mare și rotundă, amintind de masa tradițională românească sau de cea a lui Brâncuși, unde, iată, o întreagă familie învață. Mihaela scrie la matematică și, din cînd în cînd, aruncă o privire „de control“ în caietul Manuelei: e mulțumită, a „demarat“ bine în rezolvarea problemei de aritmetică. Concentrați peste măsură, Adrian și Ștefan „concurează“ în scrisul cît mai frumos al liniuțelor și bastonașelor din care la anul vor „construi“ primele litere ale alfabetului. Mama și tatăl învață la un obiect care copiilor li se pare nemaipomenit de complicat: Utilaje și tehnologia materialelor.

Iată, așadar, „academia de acasă“ a familiei muncitorului strungar Gheorghe Percă, o „academie de familie“ unde toți membrii săi învață umăr la umăr, își trăiesc viața într-o desăvîrșită armonie, își clădesc viitorul împreună, umăr la umăr.

ILEANA PIȚA

ÎN ÎNTÎMPINAREA CONFERINȚEI NAȚIONALE A PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

O amplă suită de acțiuni politico-educative, cultural-artistice și sportive, precum și primele succese ale acestui nou an școlar le dedică pionierii din întreaga țară apropiatei Conferințe Naționale a partidului ● Astfel, în județul Dolj, 40 000 de pionieri au luat parte la dezbaterile privind sarcinile ce revin școlii și organizației de pionieri din documentele Congresului al III-lea al educației politice și culturii socialiste și din cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu la deschiderea anului școlar 1987—1988 ● **„De la comuniști învățăm cutezanța revoluționară".** Platformele industriale din orașele ialomițene **Fetești** și **Țăndărei** au constituit locul de desfășurare al unor instructive dialoguri între pionieri și muncitori fruntași, cu privire la meseriile prioritare ale județului. Meserii care-i așteaptă mîine pe cei care azi învață și se pregătesc cu pasiune pentru a le îmbrățișa ● **„Pentru întîia oară,** pe pieptul nostru, al celor mai buni școlari din clasa a II-a de la Liceul pedagogic din Ploiești, a strălucit cravata roșie cu tricolor. Acest emoționant moment l-am trăit, de curînd, în Sala «Columna lui Traian» de la Muzeul de istorie a R.S.R." — ne scriu proaspeții pionieri ploieșteni, care fac și ei parte din promoția Conferinței Naționale a partidului ● **În ziua de 4 octombrie, în județul Arad** s-a declanșat marea acțiune „Omagiul pionierilor arădeni, partidului iubit". Albumul-ștafetă va trece prin toate localitățile județului și va cuprinde cele mai deosebite realizări din toate domeniile activității lor. Tot în cinstea Conferinței Naționale a partidului, pionierii arădeni și-au propus și depășirea cu 10% a angajamentului de muncă patriotică.

Merit pionieresc

Recorduri și pasiuni

12 CERTIFICATE DE INOVATOR

Peste 140 de pionieri asaltează săptămînal laboratorul de electronică al Casei pionierilor și șoimilor patriei din **Săveni,** județul **Botoșani,** unde desfășoară o activitate de veritabili... inovatori! Nu greșim defel spunîndu-le astfel, de vreme ce doar în șase ani (din 1981 și pînă acum) membrii acestui cerc au dobîndit nu mai puțin de... 12 certificate de inovație acordate de Institutul de cercetări științifice și inginerie tehnologică pentru industria electronică. Recordurile pasiunii lor se numără însă și în cele 16 premii și mențiuni obținute, în răstimpul acelorași șase ani, la edițiile republicane ale concursului „Start spre viitor". Izvorul acestor mari succese nu e altul, desigur, decît munca lor pasionată, ambiția de a propune prin fiecare nouă lucrare, concepută și realizată, ceva care să fie realmente nou și util. Care să se impună prin gradul sporit de aplicabilitate practică, de funcționalitate, dar și prin „estetica", prin designul său. „Sînt condiții pe care trebuie să le întrunească orice aparat, orice produs al inventivității noastre", conchid electroniștii săvineni.

Iată, de pildă, „Incubatorul construit pe sistem de termostatare" (distins cu premiul al II-lea la ediția republicană din acest an a concursului „Start spre viitor") care certifică o noutate în domeniu, de vreme ce a obținut recent și brevetul de inovație. Sau „Analizatorul de culoare" care permite selectarea rapidă a filtrelor și înlăturarea dominantei de culoare (un aparat foarte util fotoreporterului) — avizat și el de același Institut de cercetări și inginerie tehnologică pentru industria electronică.

Dar ce idee credeți că le-a venit în urmă cu vreo doi ani ingenioșilor pionieri săvineni? Să construiască un dispozitiv emițător de sunete de înaltă frecvență care să pună... pe fugă nepoftiții rozători care atacă depozitele de cereale și alimente sau... cămările noastre de-acasă! Bineînțeles, respectiva lucrare a fost și ea imediat omologată ca... inovație. Cum însă aici „banca de idei" funcționează „non-stop", alte premiere tehnice au început să prindă contur, să treacă de pe planșeta de proiect pe masa de lucru. Un robot industrial care să realizeze un larg program de lucrări mecanice se și află în construcție. Ca și noul tip de rotor cu pale orientabile în funcție de tăria vîntului, menit să optimizeze centrala eoliană construită anul trecut. Perfecționarea „Multimetrului digital cu afișare numerică" sau realizarea unui transiver (emițător-receptor) pentru autodotarea cercului fac parte și ele din proiectele anului, la care lucrează întreaga echipă de performanță, în frunte cu Sorin Năstase, Artur Livadaru, Dănuț Pascalu, Iulian Ciorască, Radu Grama și Aurel Pintilie.

FOTO-REPORTER „CUTEZĂTORII"

1

Ei sînt campioni !

2

3

De fiecare dată, instantaneele trimise la redacție, în care sînt surprinse aspecte din activitatea sportivă a pionierilor și școlarilor noștri, aduc un aer proaspăt, de optimism și voioșie. Iată cîteva dintre acestea:

● *Ambițioșii fotbaliști de la* **Școala nr. 30** *din* **Bacău,** *campioni naționali la minifotbal, 1987. „Victoria în sport este dublată cu cea la învățătură", ne comunică colegii lor fotoreporteri. Putem deci să-i felicităm nu o dată, ci de două ori! (foto 1).*

● **„Cartiștii** *– înainte de start!", fotografie semnată de pionierul* **Lucian Simina** *de la* **Casa pionierilor și șoimilor patriei** *din* **Deva** *(foto 2).*

● *Pionierul* **Adrian Iordache,** *de la* **Casa pionierilor și șoimilor patriei** *din* **Piatra Neamț,** *a dat, cu prilejul acestei fotografii, proba de fotoreporter sportiv. Și a luat-o cu „brio". Nu-i așa? (foto 3).*

NU SEAMĂNĂ CU ALTA
CU A FOST ODAT-O ZIUĂ SAU UN PRINȚ
PRINȚUL E PIANUL

COPIII
și artele

FORMAȚIA „Colibri" ȘI-A RELUAT ZBORUL

Zborul „Colibrilor" spre inimile spectatorilor care îndrăgesc atît de mult frumoasele lor cîntece a reînceput odată cu premiera noii stagiuni artistice pionierești din Brăila. Grupul coral-cameral, formațiile de muzică ușoară și de jocuri muzicale, grupul instrumental cameral de muzică cultă veche - care alcătuiesc acest renumit ansamblu și-au reînnoit repertoriile, dar și... costumele! Așa încît „Colibri" vor fi și în acest an o prezență scenică distinctă în arenele manifestărilor artistice brăilene, dar și în turneele pe care le pregătesc - la București, Carei și în alte localități ale țării. Laureați - ediție de ediție - ai Festivalului Național „Cîntarea României", ei ambiționează, desigur, să-și reediteze succesele, dar într-o ținută artistică evident superioară anilor trecuți. Nu ne rămîne decît să le urăm împlinirea aspirațiilor lor spre înălțimile artei căreia îi sînt atît de sensibili interpreți.

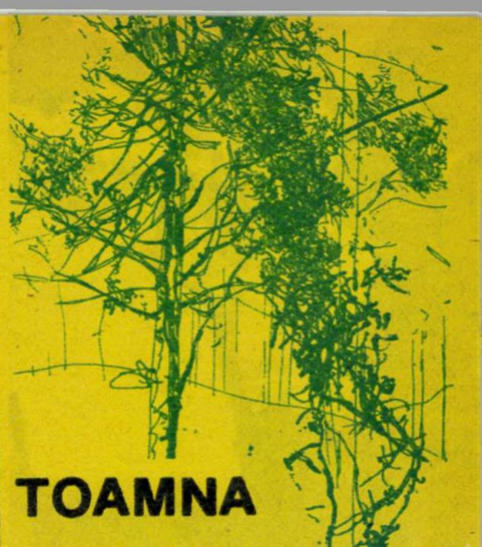

TOAMNA

Cu vestmîntul ei de frunze
La noi iarăși a venit
Colorind natura toată
Cu penelul măiestrit.
Codrul haina și-a
schimbat,
Și cocorii au plecat.
Buna toamnă aurie
Multe roade ne-a adus
În livadă și-n cîmpie.
Toamnă dragă, iubitoare,
Ne aduci și-o notă mare?
— Și-o aduce fiecare!

Mihaela Moscaliuc
clasa a V-a,
Ipotești—Botoșani

SEMNAL

CONCURSUL DE CREAȚIE MUZICALĂ PENTRU ȘOIMII PATRIEI, PIONIERI ȘI ȘCOLARI

CONCURS
1987

Recent s-a încheiat cea de-a VII-a ediție a „Concursului de creație muzicală pentru șoimii patriei, pionieri și școlari", amplă manifestare cultural-educativă organizată de Consiliul Național al Organizației Pionierilor, Consiliul Culturii și Educației Socialiste, Radioteleviziunea Română și Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor, manifestare înscrisă în Festivalul Național „Cîntarea României", dedicată Conferinței Naționale a partidului și aniversării a 40 de ani de la proclamarea Republicii.

Un juriu alcătuit din personalități de prestigiu ale vieții noastre culturale a acordat următoarele premii:

SECȚIUNEA PENTRU ȘOIMII PATRIEI • PREMIUL I: „Azi sînt șoim al patriei" — muzica: Ion Cristinoiu, versuri: Mircea Block; „Noi vă iubim" — muzica: Dan Bălan, versuri: Mircea Block • PREMIUL III: „Minunat e să trăiești" — muzica: Mircea Bădulescu, versuri: Ion Țîrlea • MENȚIUNI: „Cîntec" — muzica: Alexandru Pleșca, versuri: Eugen Frunză; „Micul meseriaș" — muzica: Gheorghe Bazavan, versuri: Petre Nicolae; „Cîntec pentru pace" — muzica: Valentin Moraru, versuri: Nicușor Constantinescu.

PREMIUL SPECIAL DE POPULARITATE AL REVISTEI „ȘOIMII PATRIEI": „Cîntecul gamei" — muzica: Aurel Giroveanu, versuri: Aurel Felea • PREMIUL SPECIAL AL UNIUNII SCRIITORILOR: „Fulgul de zăpadă" — muzica: Adrian Doxan, versuri: Nichita Stănescu.

SECȚIUNEA PENTRU PIONIERI • PREMIUL I: „Iubire și adîncă mulțumire" — muzica: Dan Bălan, versuri: Mircea Block • PREMIUL II: „Noi sîntem generația de mîine" — muzica: Ion Cristinoiu, versuri: Mircea Block; „Cîntec pentru părinți" — muzica: Ion Cristinoiu, versuri: Mircea Block • PREMIUL III: „Clopoței de primăvară" — muzica: Petre Brîncuși, versuri: D.D. Stancu • MENȚIUNI: „Brav erou între eroi" — muzica: Ștefan Andronic, versuri: Constantin Atomii; „Lăsați copiilor speranța" — muzica: Dan Beizadea, versuri: Nicolae Tache; „Pionierii cîntă pacea" — muzica: Șerban Georgescu, versuri: Veronica Verona; „România mea" — muzica: Martin Moldovan, versuri: Vasile Constantinescu.

PREMIUL SPECIAL DE POPULARITATE AL REVISTEI „CUTEZĂTORII": „Toți pentru unul, unul pentru toți" — muzica: Gabriela Sauciuc, versuri: Gina Teodorescu • PREMIUL SPECIAL AL CONSILIULUI CULTURII ȘI EDUCAȚIEI SOCIALISTE: „Aducem mulțumirea noastră" — muzica: Temistocle Popa, versuri: Mircea Block; „Pionierii scumpei Românii" — muzica: Temistocle Popa, versuri: Aurel Storin • PREMIUL SPECIAL AL UNIUNII COMPOZITORILOR ȘI MUZICOLOGILOR: „Cîntăm copilăria" — muzica: Sergiu Sarchizov, versuri: Mircea Block • PREMIUL SPECIAL AL U.G.S.R.: „Dreptul la viață" — muzica: Dan Stoian, versuri: Mircea Block.

Limba noastră-i o comoară

Stilul lui...
ION CREANGĂ

Arta cuvîntului românesc, proza îndeosebi, excelează prin oralitate. Lucrul a fost observat începînd chiar cu scrierile cronicarilor, la Grigore Ureche, Ion Neculce sau Radu Popescu. Şi astăzi încă, între contemporanii noştri, Fănuş Neagu sau Dumitru Radu Popescu, mai înainte de ei Marin Preda sau Zaharia Stancu şi alţii, sînt preţuiţi, între altele, pentru impresia puternică de viaţă autentică realizată prin oralitatea stilului.

Ion Creangă în **„Poveşti“** şi în **„Amintiri din copilărie“** îi întrece pe toţi! În cazul lui impresionează puternic nu doar oralitatea (ca de la sine înţeleasă) vorbirii personajelor cît mai ales aceea a povestitorului. De fapt personajul principal al operei este Creangă însuşi, vorbind din paginile lui nemuritoare, gesticulînd, mimînd extraordinar de elocvent, mirîndu-se odată cu cititorul, indignîndu-se ori, dimpotrivă, bucurîndu-se, exultînd împreună cu noi, asemeni unui actor de geniu într-un spectacol închipuit, o autenticitate fără cusur, cu toate că (sau **tocmai pentru că**) ne aflăm în ficţiunea cea mai pură, vrăjiţi de arta desăvîrşită, de frumuseţi ale vieţii, de imagini nepieritoare. Secretul, pe cît îl putem surprinde, stă, desigur, în găsirea exactă a formelor limbii izvorînd direct din viaţa de toate zilele.

Creangă, cum s-a mai spus, nu **scrie, ci vorbeşte.** De cele mai multe ori, repeziciunea epică se realizează prin anume juxtapunere sau intercalări, prin eliziuni revelatoare, cu aglomerarea verbelor de acţiune introduse, în propoziţiile principale, prin instrumente gramaticale de tipul: **îndată, şi cum, numai ce, şi unde nu, numai iacătă, iute, pe loc** etc. Iată, spre exemplificare, binecunoscutul pasaj din **„Amintiri din copilărie“** unde omul matur Creangă **se copilăreşte,** joacă, prin cuvinte şi fraze, rolul lui Nică în episodul cu pupăza din tei; scena se petrece chiar **acum** sub ochii noştri:

„Şi **cum ajung** în dreptul teiului,**pun** demîncarea jos, în cărare pe muchea dealului, **mă sui** încetişor în tei, **bag** mîna în scorbură, unde ştiam şi, **norocul meu!... găbuiesc** pupăza pe ouă şi zic plin de mulţămire: «Taci, leliţă, că te-am căptuşit eu! îi mai pupa tu şi pe dracul de-acum!». **Şi cînd aproape** să scot pupăza afară, nu ştiu cum se face, că mă spariu de creasta ei cea rotată, de pene, căci nu mai văzusem pupăză pînă atunci, şi-i dau drumul în scorbură. **Şi cum** stam eu şi mă gîndeam **acum** şi mă chiteam în capul meu că şarpe cu pene nu poate să fie, după cum auzisem, din oameni, că se află prin scorburi cîteodată şi şerpi, **unde nu** mă îmbărbătez în sine-mi şi **iar bag** mîna să scot pupăza... pe ce-a fi...; dar ea, sărmana, se vede că se mistuise de frica mea prin cotloanele scorburii, undeva, căci n-am mai dat de dînsa nicăieri; parcă intrase în pămînt. «Măi anapăda lucru şi-aista!», zic eu înciudat, **scoţînd** căciula şi **tuflind-o** în gura scorburii. **Apoi mă dau jos, caut** o lespede potrivită, **mă sui** cu dînsa iar în tei, **îmi ieu** căciula şi în locul ei **pun** lespedea, cu gînd c-a ieşi ea pupăza de undeva pînă mă voi întoarce eu din ţarină. După aceea **mă dau jos** şi **pornesc** repede cu demîncarea la lingurari... **Şi oricît** oi fi mers eu de tare, vreme trecuse la mijloc doar, cît **am bojbăit** şi **mocoşit** prin tei, să prind pupăza, şi lingurarilor, nici mai rămîne cuvînt, li se lungise urechile de foame aşteptînd“.

ION ROTARU

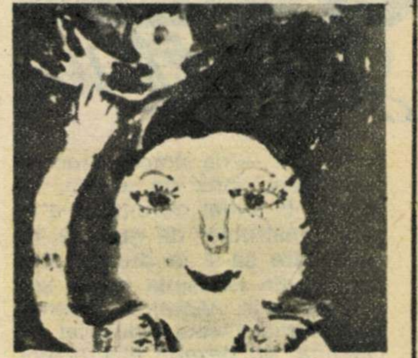

„Pupăza din tei“ — desen de Constantin Alexandru, cl. a II-a, Şc. 20, Bucureşti.

Povestea cuvintelor

Diviziunile timpului

Cuvintele din limba română care exprimă diviziunile timpului sînt de origine latină. Le vom analiza pe rînd.

An este continuarea latinescului **annus,** cu menţinerea lui **a** (netrecut în **î**) din cauză că era precedat de **n** dublu. De la urarea **la mulţi ani!** s-a format verbul **a mulţăni,** care a devenit a **mulţămi,** prin asimilarea lui **n** cu **m** de la iniţială. Varianta **a mulţumi,** care s-a impus ca literară, a rezultat din asimilarea lui **ă** cu **u** precedent.

Cele două înţelesuri ale lui **lună** (**luna** de pe cer şi **luna** ca diviziune a anului) sînt cunoscute şi latinescului **luna. Mensis,** care însemna numai diviziunea de timp, s-a păstrat în aromână.

Cuvîntul **anotimp** nu e prea vechi; el s-a ivit ca o traducere a germanului **Jahreszeit** (**Jahre** înseamnă „an“, iar **Zeit,** „timp“). În graiurile populare, anotimpul e denumit prin cuvîntul **vreme,** ca în limba literară veche, în care apărea, de obicei, în îmbinarea **vremile anului:** „Bine iaste ca să ştie omul şi cele patru **vremi ale anului,** cum va purta grijă la iconomia casii lui“ (citat dintr-un text vechi).

Toţi termenii româneşti care desemnează aceste „vremi“, ca subîmpărţiri ale anului, sînt de origine latină. **Primăvară** este un compus cu adjectivul **prim** şi substantivul **vară,** acesta din urmă continuînd o formă de feminin **(vera)** a latinescului **ver, veris,** care însemna „primăvară“. **Toamnă** este latinescul **autumnus,** care a suferit însemnate modificări formale. **Iarnă** provine din **hiberna,** un derivat adjectival din aceeaşi familie cu **hienus,** care însemna „iarnă, vijelie, timp rău“. Schimbările fonetice care s-au produs în evoluţia lui **hiberna,** devenit substantiv, sînt normale: au căzut **h** iniţial şi **b** intervocalic, apoi **e** s-a diftongat în **ea** din cauza lui **a** următor şi a fuzionat cu **i** precedent în **ia.** Toate aceste modificări au caracter de lege fonetică.

Săptămîna este la origine **septimana,** în a cărui structură lexicală se recunoaşte numeralul **septem,** „şapte“.

Cuvintele **zi** şi **noapte** sînt şi ele moşteniri directe din latină: **dies** şi **noctem.** Tot latineşti sînt şi **dimineaţă (demanitra,** un compus al adverbului **mane,** care a devenit în română **mîine), prînz (prandium), amiază** (compus din **medium,** „mijloc“, şi **„diem“,** „zi“), **seară (sera); amurg** ne-a rămas de la daci.

Un interes deosebit prezintă şi numele zilelor săptămînii. Primele cinci sînt, la origine, vechi forme de genitiv ale unor nume mitologice: **Lunae (dies),** „ziua Lunii“; **Martis (dies),** „ziua lui Marte“, zeul războiului; **Mercuris (dies),** „ziua lui Mercur“, zeul comerţului; **Javis (dies),** „ziua lui Jupiter“, zeul ...zeilor; **Veneris (dies),** „ziua lui Venus“, zeiţa frumuseţii. Se vede că **dies,** cuvîntul determinant, a dispărut, păstrîndu-se numai genitivul: **luni, marţi, miercuri, joi, vineri.** Originea lui **sîmbătă** trebuie căutată în latinescul **sabbata,** de provenienţă orientală, devenit mai tîrziu **sambata. Duminică** este, etimologic, adjectivul latinesc **dominica,** format de la dominus, „domn, stăpîn“.

GR. BRÂNCUŞ

Să descoperim împreună:

CUM *Se naște un* VAPOR

În urmă cu numai cîțiva ani, pionierii Viorel și Valentin Ionescu puteau fi văzuți la cercul de navomodele de la Casa pionierilor și șoimilor patriei din Oltenița. Unele dintre aceste miniaturi nautice puteau fi văzute pe biroul de-acasă, unde ei își făceau lecțiile, sau pe rafturile bibliotecii — ca simple... jucării. Lui Viorel, încă de atunci, i-a tresărit în suflet dorința de-a se face constructor de vapoare, de nave care să-și ia drumul spre ape și din iscusința minții și-a miinilor sale. Viorel și Valentin au terminat Liceul industrial din Oltenița, au devenit electricieni. Viorel a deprins și meseria de lăcătuș, așa încît a hotărît să practice amîndouă meseriile la Șantierul naval Oltenița.

Pionieri de la Școala nr 2, Oltenița, făcînd cunoștință cu... elicea unei nave.

Viorel vrea să cunoască toate meseriile!

Într-o zi, după ieșirea din schimb, Viorel Ionescu a intrat în vorbă cu inginerul proiectant Liviu Pecec, rugîndu-l să-l ajute în a cunoaște toate aspectele muncii de navalist.

— Navele pe care le construim noi aici, băiete, sînt adevărate „organisme" puternice și capabile să înfrunte orice rezistență ar opune-o apele. Ele sînt sinteze de gîndire și muncă, ne reprezintă.

— Dorința mea e să aflu cît mai amănunțit cum și cît durează „nașterea" unui vapor, sa învăț, dacă se poate, toate meseriile de pe șantier!

— Ca să înțelegi și mai bine cum se construiește o navă — lucru pe care, de altfel, îl cunoști, în mare, de la școală —

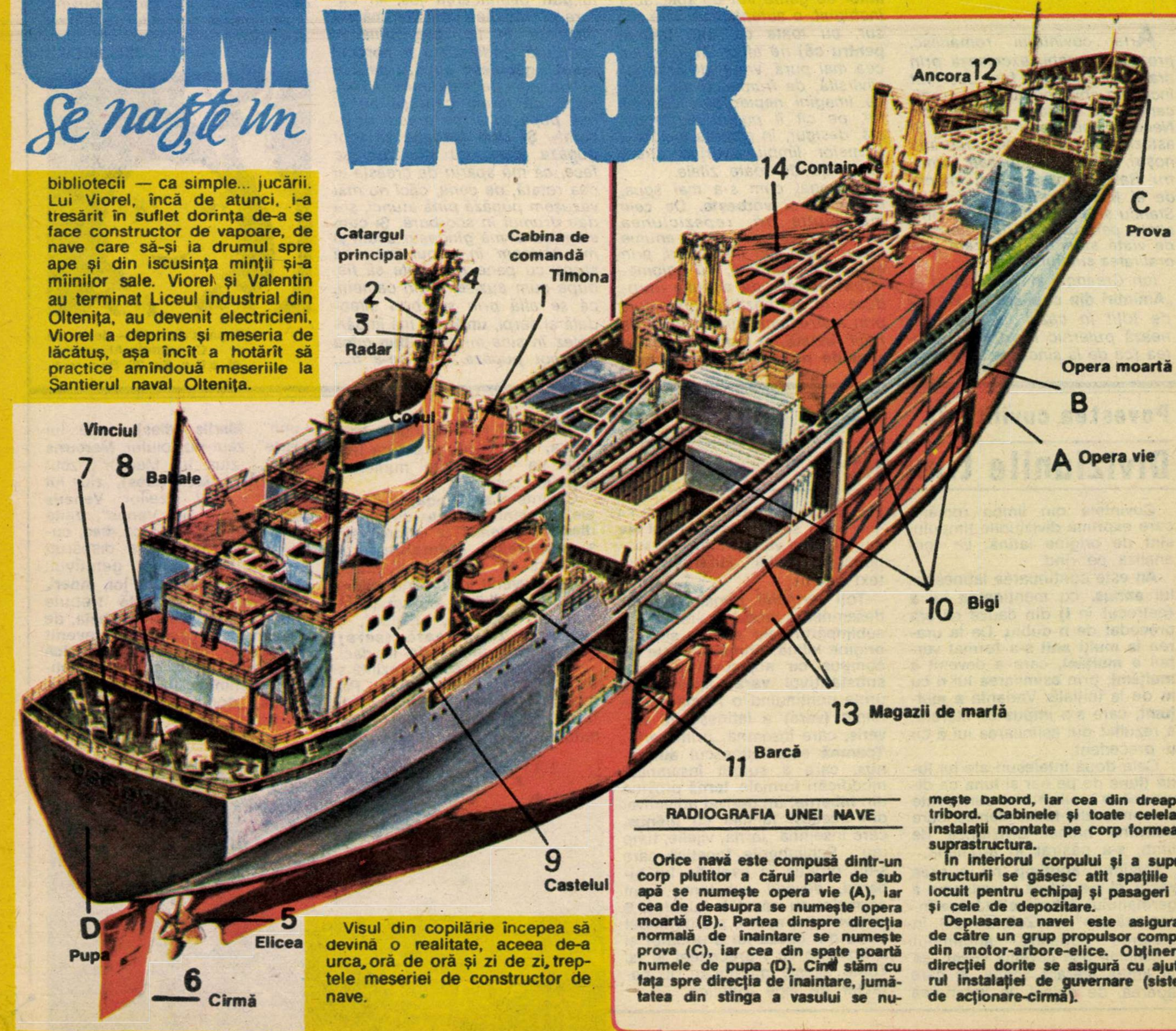

Visul din copilărie începea să devină o realitate, aceea de-a urca, oră de oră și zi de zi, treptele meseriei de constructor de nave.

RADIOGRAFIA UNEI NAVE

Orice navă este compusă dintr-un corp plutitor a cărui parte de sub apă se numește opera vie (A), iar cea de deasupra se numește opera moartă (B). Partea dinspre direcția normală de înaintare se numește prova (C), iar cea din spate poartă numele de pupa (D). Cind stăm cu fața spre direcția de înaintare, jumătatea din stinga a vasului se numește babord, iar cea din dreapta, tribord. Cabinele și toate celelalte instalații montate pe corp formează suprastructura.

În interiorul corpului și a suprastructurii se găsesc atit spațiile de locuit pentru echipaj și pasageri cit și cele de depozitare.

Deplasarea navei este asigurată de către un grup propulsor compus din motor-arbore-elice. Obținerea direcției dorite se asigură cu ajutorul instalației de guvernare (sistem de acționare-cirmă).

Îmbinarea părților de tablă se face prin sudură.

trebuie să nu uiți niciodată că acest proces pornește de la OM, de la voința oamenilor de-a construi nave care să ne reprezinte țara în toate largurile maritime și oceanice ale lumii. Astăzi, în șantierele navale românești, la făurirea acestor nave de toate tipurile, își aduc contribuția oameni cu largi orizonturi științifice și profesionale; industria metalurgică este prezentă aici prin producția de oțel, tablă și profiluri. Spuneam despre nave că sînt niște organisme vii și puternice. Ei bine, la realizarea lor sînt necesare motoare, compresoare, pompe, ventilatoare, instalații frigorifice și de aer condiționat, echipamente de radionavigație, echipamente electrice, stofe pentru tapițerii, plăci de izolație, covoare, ateliere de întreținere etc.

— Construit astfel, un vapor e o adevărată uzină plutitoare... un orășel pe fluviu, pe mare sau pe ocean.

— Întocmai. Iată, spre exemplu, noi construim azi, în șantierele navale românești, petroliere, mineraliere, cargouri, nave de pescuit oceanic, spărgătoare de gheață, nave de pasageri, remorchere etc. Toate acestea sînt realizate după un program bine stabilit dinainte. Fiecare vapor, fiecare navă românească, aflate pe toate mările și oceanele lumii, reprezintă patria, hărnicia și noblețea oamenilor acestui pămînt.

Să facem cunoștință

Vă puteți închipui că Viorel a devenit bun prieten cu meșterul inginer proiectant Pecec; de altfel, între proiectanții din șantier și muncitorii naváliști există o conlucrare multiplă, iar prietenia lor este proverbială. Viorel, și nu era singurul, și-a pus în cap să dezlege misterul execuției, al construcției unei nave, pornind încă de la proiectul pe care Pecec îl avea zilnic în mînă. Adevăru-i că majoritatea timpului liber, lăcătușul-electrician și-l petrecea tot în șantier. Și veți vedea cum.

Un șantier naval este un adevărat oraș industrial, este un fel de citadelă ultramodernă, dotată cu cele mai noi utilaje de construit nave, cu o lume harnică și tînără, lansată în cele mai înalte ritmuri ale pasiunii de-a făuri uzinele plutitoare. Și Viorel face parte din această lume.

— Am să-ți fac azi o surpriză, îi spune, în treacăt, inginerul. Pregătește-te să faci cunoștință cu ceva care o să-ți deschidă și mai clar drumul pe care trebuie să-l străbați în cunoașterea totală a construcției unei nave.

— M-ați făcut și mai curios, tovarășe inginer.

— Vino să-ți arăt mai întîi proiectul navei la care lucrăm, e vorba de remorcherul „Valea Albă". Uite, remorcherul se prefigurează încă din proiect. Și acest remorcher este o navă fluvială pentru tracțiunea diferitelor șlepuri, nave nepropulsate cu diferite încărcături, mutîndu-le sau transportîndu-le dintr-o parte în alta; alte tipuri de remorchere sînt cele marine sau portuare, care mută navele mari, făcînd diferite manevre, la fel cum și împingătoarele fluviale sînt tot remorchere. Acestea din urmă navighează prin împingere, fiind și foarte economicoase, prin faptul că reduc consumul de carburanți sau alte surse de energie necesare pentru mișcarea navelor. „Valea Albă" e și el un remorcher fluvial. Dar mai înainte de trecerea la realizarea navei, noi executăm mai întîi și „lansăm" la apă în stare de funcționare perfectă... o **machetă-model,** supusă tuturor încercărilor pe care viitoarea navă le va „trăi" pe fluviu sau pe mare.

— Sînt curios la ce probe o supuneți...

— În primul rînd, rezistența de înaintare, siguranța la manevrabilitate și oscilații, rezistență la vibrații privind bordul navei, rezistență la foc a materialelor. De-aici încolo se poate trece la îndeplinirea proiectului, care va deveni navă.

Fazele construcției unui vapor

A doua zi, Viorel Ionescu, după ce-și încheiase programul de lucru la atelierul de lăcătușărie, s-a dus glonț la platforma de terasare din șantier. „Abia aici începe aventura cunoașterii viitorului remorcher", își spuse cu emoție. Întregul proiect și macheta de care am vorbit începeau să prindă viață. Trasatorii Nicolae Neguș, Marin Costache și echipa lor au trecut la tăierea tablei pe care o executau după calculator; încetul cu încetul toate materialele care intrau în alcătuirea corpului viitoarei nave aveau o utilizare deplină. De-aici încolo, constructorii navali, cum sînt Gheorghe Ștefan și Ștefan Postolea, au și trecut la faza de îmbinare între ele a bucăților de tablă, confecționînd așa-zisele secții de volum ale viitoarei nave. Odată sudate părțile care alcătuiesc corpul navei, era garantată proba de plutire a acesteia.

Zi după zi, tînărul lăcătuș-electrician a participat efectiv la realizarea acestei nave, contribuind și el, cînd era cazul, cu ceea ce știa să facă mai bine, dar mai ales și-a satisfăcut setea și curiozitatea de-a afla cum se „naște" o navă, cum devine ea simbolul curajului și-al bărbăției constructorilor noștri. Astăzi Viorel Ionescu știe că unele nave se construiesc în **docuri uscate,** un fel de săpături în care vasul, după ce a fost construit, ia cunoștință cu apa care pătrunde repede prin niște porți deschise brusc, noua ambarcație fiind în poziție și posibilitate de plutire. Alte nave se construiesc pe niște platouri numite **cale.** În amîndouă aceste cazuri, montatorii, mecanicii și electricienii, montatorii de motoare și elice sînt pe fază pînă la punerea vaselor în stare de funcționare perfectă și plutire.

Pionierul de ieri care construia navomodele este astăzi un constructor de nave în puterea cuvîntului; omul care a putut fi văzut însușindu-și cunoștințe zi de zi, urmărind nașterea navelor de la trasarea tablei pînă la lansarea lor la apă, studiindu-le partea din față care se cheamă **prova,** unde sînt instalate ancore și vinciuri de punte pentru manevre, ancore de acostare etc. sau mijlocul — un fel de orășel în miniatură, format din magazii și rezervoare de menținere a stabilității navei și terminînd cu **pupa** (partea din spate), unde sînt instalate motorul pentru propulsia navei, grupurile electrogene și linia de axe care mișcă elicea. Din acest moment începe și armarea navei, cînd se face completarea ei cu toate echipamentele și instalațiile necesare (pompe, ventilatoare, compresoare, echipamente de radionavigație, girobusolă, compas, radar, vopsire, proba la cheu (pe loc) sau de marș. Odată încheiate toate aceste operațiuni, putem ura navei și echipajului ei „vînt bun din pupa" — „Valea Albă" e gata să vă primească la bordul ei... unde se află și prietenul vostru Viorel, unul dintre miile și miile de constructori de nave din șantierele navale românești care însoțesc cu destoinicia lor navele noastre pe toate apele planetei albastre.

Astăzi, pe același birou și pe rafturile aceleiași biblioteci, se mai află navomodelele din anii cînd el era pionier, dar alături de ele ne atrag privirile, din fotografii, adevărate nave al căror constructor este și Viorel Ionescu, cu dăruire și pasiune, cu o dragoste și un devotament caracteristice tuturor constructorilor din șantierele navale românești.

ION CRÎNGULEANU

Exemplificarea părților componente ale unei nave o vom face pe cargoul de mărfuri generale din figură.

În pupa se găsește cabina de comandă (1), care reunește elementele de comandă și control ale navei (timona cu care se stabilește direcția prin intermediul cîrmei (6), radarul pentru localizarea altor nave și a unor eventuale obstacole, mai ales pe vreme cu vizibilitate redusă, busola, girobusola, sistemul de comunicare cu satelitul pentru determinarea rapidă a poziției navei, radiotelefoane, diverse indicatoare și aparatura de măsură și control. Pe catargul principal (2) sînt montate antenele radio și radar (3).

Coșul (4) servește la evacuarea gazelor rezultate din arderile de la motorul diesel din sala mașinilor, care antrenează elicea (5 — normală, cînd pentru schimbarea vitezei navei variază turația motorului sau cu pas variabil cînd turația motorului rămîne constantă).

Babalele (7) și vinciul (8) fac parte din sistemul de fixare a navei la dană.

Castelul pupa (9) cuprinde cabinele personale ale echipajului, sala de mese, clubul, bucătăria. Sub castel (9) se află sala mașinilor, unde este amplasat motorul principal și motoarele auxiliare utilizate la acționarea generatoarelor de energie electrică folosită pe navă pentru acționarea cîrmei (6), a macaralelor — bigilor — (10), la iluminatul electric, încălzit, la alimentarea aparaturii de măsură și control.

Bărcile de salvare (11) trebuie să aibă, conform prevederilor legilor internaționale, un număr de locuri mai mare sau egal cu numărul persoanelor aflate la bord.

La prova se găsește instalația de ancorare (12), ce cuprinde, de obicei, un vinci, două ancore și dispozitivul de manevră a lanțurilor de ancoră.

În magaziile de marfă (13) sau pe punte se găsesc mărfurile ambalate în diverse moduri, ca de exemplu containerele (14).

În general acestea sînt părțile constructive ale oricărei nave, diferențele ce apar între ele explicîndu-se prin destinația specifică fiecăreia.

CRISTINA CRĂCIUNOIU

ARTA PRELUCRĂRII METAL

Vază metalică, secolul al XIX-lea.

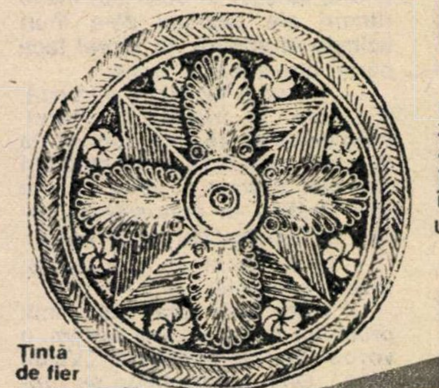

Ţintă de fier ornamentală dacică.

Între numeroasele izbînzi ce au însoţit, de-a lungul istoriei, progresul societăţii umane, descoperirea şi folosirea metalelor au deschis noi trepte gîndirii şi creaţiei omului.

Astăzi, tot ce ne înconjoară nu poate fi imaginat fără materiale metalice. Scriem cu peniţă din metal, mîncăm cu tacîmuri din metal, becul electric, radioul, televizorul şi calculatoarele electronice sînt alcătuite din piese metalice. Bicicleta, autobuzul şi tramvaiul sînt tot din metal. Trenurile şi calea ferată au apărut cînd producţia de metal s-a dezvoltat şi s-a diversificat.La fel şi avioanele sau navele cosmice.

O descoperire de acum 15 000 de ani

Cu 13 000 de ani î.e.n., homo sapiens („omul care gîndeşte“) ştia să-şi construiască cele mai diverse unelte şi arme din piatră, învăţase să-şi facă un adăpost, să ţeasă pînză şi să aprindă focul. Dar peregrinările sale pentru procurarea hranei îl pun în faţa unui „obiect“ necunoscut: un bulgăre de aur.L-a luat, l-a adus în colibă şi a început să-l lovească cu ciocanul său de piatră şi a observat că poate să-i dea diferite forme. Dar obiectele făcute din aur nu erau suficient de dure pentru îndeletnicirile sale primitive. Norocul însă nu l-a ocolit. Pe văile Tigrului şi Eufratului apăreau adesea la suprafaţă bulgări de culoare roşie. Era cupru. Acesta avea o calitate deosebită: deşi la început era moale, prin lovire şi prelucrare devenea tot mai dur. Într-un timp scurt, de această descoperire au beneficiat mulţi dintre oamenii acelor vremuri. Vechii egipteni au început să-l folosească pe scară tot mai largă. S-a dezvoltat o adevărată „tehnică“ a uneltelor, sculelor şi armelor din cupru. Dar pentru ca acestea să ia definitiv locul celor din piatră au trebuit să fie făcute alte două mari descoperiri. Prima a fost extragerea cuprului din minereuri prin topirea acestora. Faptul se petrecea cu 4 000 de ani î.e.n. şi a reprezentat piatra de hotar în lungul drum al metalurgiei — ştiinţa metalelor. A doua a fost topirea, în acelaşi timp, a minereului de cupru cu cel de staniu — care conţine oxid de cositor şi „amestecarea“, combinarea acestor două metale. S-a obţinut astfel un nou produs — bronzul. Este primul aliaj de metale cunoscut pe Pămînt. Utilizarea lui s-a răspîndit repede, dovedindu-se mult mai rezistent pentru întrebuinţările practice ale omului. Timp de 2 000 de ani, acest nou metal nu a avut rival. Epoca bronzului înlocuia definitiv epoca de piatră, începînd astfel o nouă etapă a civilizaţiei umane.

Un pas gigantic: metalurgia fierului

Folosirea focului şi construirea roţii sînt considerate a fi două dintre invenţiile ce au propulsat puternic dezvoltarea civilizaţiei umane. A treia este descoperirea fierului. Epoca acestui metal începe cu anul 1400 î.e.n. Obţinerea lui nu s-a făcut, la început, prin prelucrarea minereului. S-a folosit fierul... căzut din cer. Grecii numeau fierul „sideros“, cuvînt care derivă din latinescul sidus-sideris (stea), dovadă deci că fierul descoperit la început era cel provenit din stele căzătoare, adică din meteoriţi. Datorită calităţilor sale superioare, fierul a înlocuit bronzul, după cum, în perioada noastră, oţelul — un aliaj al fierului cu carbonul — a ajuns să reprezinte piesa de rezistenţă a civilizaţiei moderne.

Aflat în cantităţi reduse, fierul meteoritic era deosebit de preţios, din ele confecţionîndu-se bijuterii şi alte obiecte de podoabă. În antichitate, la Roma, inelele de căsătorie se făceau din fier. La rîndul său, fierarul, meşterul care modela fierul, era un om de vază, căruia i se atribuiau chiar puteri supranaturale. Meseria lui s-a transmis, pînă în zilele noastre, din generaţie în generaţie, cu toate secretele ei.

Cînd a început să obţină fierul prin topirea minereului scos din zăcăminte, acum circa 3 000 de ani, omul şi-a asigurat cantităţi tot mai mari de metal, din care îşi confecţiona atît arme, cît şi unelte pentru agricultură, ramură a cărei dezvoltare este strîns legată de epoca fierului.

Fierul întrebuinţat din antichitate şi pînă în secolul al XIV-lea în Europa era obţinut printr-un procedeu de reducere la temperatură joasă cu ajutorul mangalului, într-un cuptor rudimentar în care se sufla aer cu foale de mînă. Odată statornicită, această tehnică a putut fi repede însuşită, mai ales că minereul de fier se găsea relativ uşor, iar păduri pentru prepararea mangalului erau pretutindeni. Fierul obţinut astfel, spongios şi curat, era forjat în bare, prin batere cu ciocanul, dîndu-i-se cele mai variate forme.

Epoca fierului pe teritoriul ţării noastre

Şi pe teritoriul patriei noastre un rol important în dezvoltarea societăţii l-a avut apariţia fierului. Obiectele de fier s-au ivit sporadic prin secolul al XII-lea î.e.n., devenind însă produse curente în secolele IX—VIII î.e.n. Descoperirile făcute la Babadag şi Dervent confirmă acest fapt. S-au găsit, de asemenea, cuptoare pentru reducerea fierului, datate în secolele V—IV î.e.n. Ceva mai tîrziu, în vremea stăpînirii romane, exploatarea şi prelucrarea fierului erau mult practicate, dovadă fiind şi existenţa unui „Collegium fabrum“ (Corporaţia fierarilor), atestată documentar.

Tradiţia prelucrării fierului s-a păstrat şi a continuat în perioada Evului mediu timpuriu. Un interesant cuptor de topit minereu, descoperit la Valea Caselor — Ghelar (sec. X e.n.), aflat la Muzeul ştiinţei din Londra, dovedeşte iscusinţa meşteşugarilor de atunci de pe meleagurile noastre.

De binemeritată faimă se bucurau săbierii sibieni şi turnătorii de tunuri, vestiţi peste graniţe, precum ardeleanul Orban, menţionat de cronicarul Laonic Chalcocondil ca priceput în „pregătirea tunurilor“ cu care turcii au dărîmat zidurile Constantinopolului în 1453.

Metalul şi meşterii artizani

În decursul secolelor, fierul a fost întrebuinţat mai întîi aproape în exclusivitate pentru confecţionarea de arme şi unelte, apoi ca material pentru realizarea unei diversităţi tot mai mari de obiecte, în Evul mediu, forjorii şi-au dovedit pe deplin aptitudinile artistice şi în privinţa obiectelor ornamentale din fier. Făurirea artistică a fierului a atins punctul culminant în Franţa secolului al XIII-lea, unde s-a creat o mare varietate de forme ornamentale. Deseori desenatorii şi tipografii furnizau motivele ornamentale, multe dintre lucrările ce demonstrează înrudirea între ornamentele cărţilor şi creaţiile făurarilor păstrîndu-se şi astăzi.

Renaşterea, acea perioadă de mare avînt în artă şi cultură, în ştiinţă şi tehnică, a impulsionat şi dezvoltarea metalurgiei şi prelucrarea fierului. Atunci au apărut opere valoroase care tratau ştiinţific acest domeniu. Putem aminti „Pirotehnica“ lui Biringuccio (1480—1539) sau remarcabila lucrare „De re metalica“ a lui Georg Agricola (1490—1555), poate cel mai desăvîrşit tratat tehnic despre prelucrarea fierului. Punctul culminant al măiestriei făurarilor din timpul Renaşterii îl constituie realizarea grilajelor şi a pieselor ornamentale ce utilizau vrejul spiralat şi împletitura. Dar şi lucrările de mici dimensiuni — broaşte, chei, ferecături — au atins în această perioadă un înalt nivel artistic.

Datorită tehnicizării intense şi a producţiei în serie, munca manuală a forjorilor a început să decadă. În prima jumătate a secolului trecut forjarea fierului (în artă) a fost înlocuită de turnarea acestuia. Acest procedeu rapid permitea confecţionarea în mai multe exemplare a fiecărui obiect. Forjarea ca procedeu tehnic se va dezvolta însă în continuare, paralel cu creşterea importanţei maşinilor. În acelaşi timp se măreşte şi producţia pieselor de fontă. Aceasta din urmă era ieftină, dar îşi avea limitele ei de utilizare, fiind mai puţin dură şi elastică.

În scenă: oțelul

Aceste calități le avea numai oțelul, ale cărui începuturi le-a făcut Huntisman în 1740, prin fabricarea oțelului de creuzet, apoi Cort, prin elaborarea procesului de pudlare (metodă veche de obținere a oțelului prin contactul unor cantități de fontă într-o sursă de încălzire) și laminare, în 1784. Înaintea lor însă, Reaumur publicase lucrarea „Arta de a transforma fierul forjat în oțel", în care expunea metode științifice pentru turnarea fontei și studia compoziția și structura oțelului.

Cotitura decisivă în metalurgie s-a produs odată cu inovațiile radicale ale lui Bessemer, care descoperă mijlocul de a produce pe scară industrială oțel turnat prin arderea carbonului din metal cu ajutorul unei instalații de insuflat aer în fonta topită. Începînd din 1876, cuptorul cu flăcări sau reverberație pe principiul regenerării căldurii, elaborat de Werner von Siemens, a devenit un rival serios al convertizorului Bessemer. Ambele procedee aveau însă o limită: puteau fi aplicate numai la minereuri de fier relativ pure, iar acestea erau rare. Francezul Pierre Emile Martin a obținut oțel topit din fontă și fier vechi în cuptoare construite după indicațiile lui W. von Siemens (cuptoarele Siemens-Martin de astăzi). Aceste trei procedee luate împreună au inaugurat epoca modernă a oțelului. Acesta s-a îmbunătățit treptat prin alierea cu diverse metale, obținîndu-se oțeluri cu înalte calități și de diverse tipuri, după necesitățile impuse de utilizarea acestuia.

Civilizația secolului al XX-lea, prin excelență industrială, se bazează îndeosebi pe piesele de oțel, forjate, turnate sau laminate.

MIHAELA POPOV
CONSTANTIN RĂDUȚ

Pionieri asistind la elaborarea unei șarje de oțel.

Obiectele de podoabă demonstrează adesea măiestrie și bun gust în arta prelucrării metalelor de către meșterii daci.

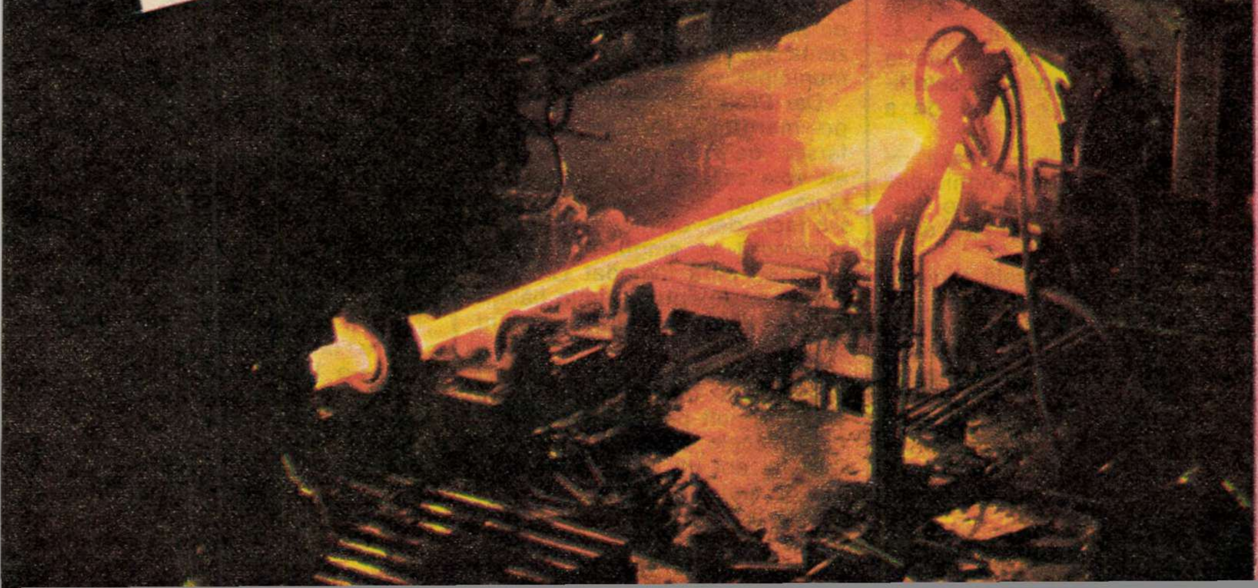

Unul dintre utilajele de prelucrare primară a oțelului: laminorul.

Ornament din fier forjat.

SIDERURGIA ÎN ȚARA NOASTRĂ

- Primul furnal din țara noastră pentru producerea fontei s-a pus în funcțiune în anul 1718, la Oravița.
- Leagănul industriei siderurgice românești este Reșița, unde primele două furnale industriale au fost date în funcțiune la 3 iulie 1771.
- Alte centre siderurgice importante, înainte de 23 August 1944, sînt Oțelul Roșu, (jud. Caraș-Severin), Hunedoara și Călan (jud. Hunedoara).
- În anii socialismului, siderurgia a avut un rol hotărîtor în procesul de industrializare a țării. Pe lîngă extinderea vechilor centre: Reșița, Hunedoara, Oțelul Roșu, Cîmpia Turzii, au fost construite noi capacități.
- A fost pus în fucțiune cel mai mare combinat siderurgic din țara noastră, cel de la Galați, care va produce în acest cincinal peste 10 milioane tone de oțel pe an. A fost construit un combinat de oțeluri speciale la Tîrgoviște, importante capacități în întreprinderi metalurgice din București, Iași, Cluj-Napoca. În acest cincinal vor intra în producție noi capacități la un alt mare combinat siderurgic, cel de la Călărași.
- La sfîrșitul acestui cincinal, pe baza prevederilor Congresului al XIII-lea al P.C.R., producția de oțel va înregistra o importantă creștere, astfel încît România se va situa în rîndul primelor 10 țări din lume cu cea mai dezvoltată industrie siderurgică.

SEMAFOR

Al doilea meci

Cutezătorii

Dumitru Preduţ a jucat în sferturile de finală şi a cîştigat, e mărunţel, dar fuge repede, nu se lasă. Cristian Sabău a jucat şi el în sferturile de finală şi a cîştigat, loviturile lui puternice şi foarte precise sînt greu de apărat.

Aceste rezultate au fost foarte pe placul colegilor, întrucît şcoala lor avea astfel doi jucători cu şanse la titlu. Ar fi fost bine ca Preduţ şi Cristian să joace în semifinale diferite, dar sorţii au vrut altfel: cei doi reprezentanţi urmau să se întîlnească în prima semifinală.

Cristian a cîştigat primul set, desfătînd publicul cu tot felul de rarităţi: mingi cu boltă, retururi în lung de linie şi numeroase puncte obţinute din primul serviciu. Spectatorii care nu-i cunoşteau pe cei doi îl compătimeau pe Preduţ, însă Cristian nu le împărtăşea sentimentele; el **ştia** că treaba nu-i deloc uşoară, simţise de cîteva ori cum mingea îi sare aiurea din rachetă datorită efectului imprimat de Preduţ.

În setul al doilea, acest lucru a devenit ceva mai clar şi pentru spectatori: micuţul Preduţ se agita ca un iepure fugărit, dar a cîştigat.

Ultimul set a fost lung şi anevoios pentru amîndoi. Cristian a luptat cît ştia el de bine, a avut şi forţă, şi rezistenţă, şi precizie, dar pur şi simplu i se împăienjeneau ochii de ciudă şi disperare cînd îl vedea pe Preduţ cum răsare rînjind lîngă fileu şi interceptînd mingea din zbor o „lipeşte" în cine ştie ce colţ al terenului. Cristian era aproape jignit, avea senzaţia că prin aceste apariţii la fileu Preduţ se înfruptă pe nemeritate din munca lui, din ştiinţa cu care îşi pregătea manevrele. E drept, Cristian ar fi venit şi el mai des la fileu, dar se temea, n-avea viteza micului Preduţ, care a cîştigat acest ultim set cu 6—4.

Pe colegi nu-i interesa însă decît faptul că unul de-ai lor avea să joace în finala pe municipiu, avîndu-l ca partener pe Ionică Miclea, campionul de anul trecut. Cristian era însă foarte amărît şi toată noaptea nu l-a visat decît pe Preduţ, venind la fileu cu o rachetă gigantică, de zece, de o sută de ori mai mare decît una obişnuită.

A doua zi s-a gîndit să nu asiste la finală, dar ar fi fost un fel de laşitate, iar lui îi place să se considere demn şi curajos. Strîngînd din dinţi, a intrat într-un tîrziu pe poarta arenei.

— Greu te mişti! a strigat Preduţ. Credeam că dormi, eram gata să vin după tine.

— Vrei să-ţi dau sfaturi pentru meci?—a spus Cristian ursuz. Sper că Miclea o să te bată măr.

— N-am nevoie de sfaturi, am nevoie de racheta ta. Dă-mi-o!

Preduţ venise mai devreme, pentru încălzire, şi după cîteva mingi se trezise în mînă numai cu mînerul rachetei, restul zburase odată cu mingea.

— Sînt destule rachete, de ce vrei tocmai racheta mea?—s-a prefăcut Cristian că nu înţelege.

— Ştii bine că noi doi avem **acelaşi** tip de rachetă, iar corzile sînt fixate **de tine,** s-a răstit Preduţ. Cu altă rachetă nu mă simt bine.

Acest lucru era adevărat, amîndoi sînt jucători cu experienţă, ştiu că într-un meci decisiv una e să foloseşti tipul de rachetă cu care te-ai obişnuit şi cu totul altceva o rachetă străină.

Cristian se înroşise de satisfacţie, n-a zis nici da, nici nu. A ridicat din umeri şi a luat-o spre tribună, căutînd un loc mai ferit. „Numai de nu s-ar apuca Preduţ să le spună tuturor că refuz să-i dau racheta", şi-a zis el. Dar Preduţ rămăsese cu un aer de mare însingurare pe marginea terenului. La fel de sigur se simţea şi Cristian în tribună. Şi-a pus racheta pe genunchi, coatele pe rachetă şi obrajii în palme şi a început să se gîndească.

...la faptul că Preduţ îl păcălise repetînd în secret ieşirile la fileu şi surprinzîndu-l în semifinală şi risipindu-i şansa de a juca pentru titlu.

...la nenumăratele ocazii în care la teze Preduţ îl înghiontea să-i şoptească o cifră, o formulă, un vers, reuşind apoi să ia aceeaşi notă cu el.

...la repetiţia generală a piesei cînd Cristian era pe scenă, iar Preduţ în culise făcea pe sufleorul şi îi suflase în bătaie de joc replici greşite şi Cristian se făcuse de rîs.

„Ăstuia să-i dau eu racheta cu care s-ar putea să cîştige titlul? Niciodată. Fiecare cu şansa lui!"

Era însă mîndru că pînă şi Preduţ recunoscuse un lucru ştiut de toată lumea: Cristian devenise un adevărat maestru al potrivirii corzilor pe rachetă, iar Preduţ se învăţase să joace numai cu o rachetă racordată „tip Cristian". Un singur lucru îl îngrijora pe Cristian: ştia foarte bine că dacă Preduţ s-ar fi plîns colegilor, aceştia l-ar fi putut obliga pe meşter să cedeze racheta. Cererii acestora, Cristian nu i s-ar fi putut împotrivi, era dreptul lor, fiind vorba nu de un meci oarecare al lui Preduţ, ci de meciul în care Preduţ reprezenta şcoala lor în campionatul municipal.

Dar Preduţ încremenise acolo, pe marginea terenului. Acest farsor, palavragiu şi nestatornic **nu voia** să cheme pe nimeni în ajutor. I-ar fi fost foarte simplu s-o facă, dar, ca niciodată, tăcea posomorît şi singur. „Ce vrea ăsta? se miră înciudat Cristian. De ce **nu le spune** nimic băieţilor? De ce **nu mă pîrăşte** că sînt egoist?"

Tăcerea lui Preduţ, această neaşteptată tăcere îl neliniştea cel mai mult pe Cristian. Simţea că în acele clipe se desfăşura între ei doi un nou meci nevăzut de alţii: un meci în care fiecare dorea să-i dovedească adversarului **ceva,** dar ce anume?

Acest al doilea meci dintre Cristian şi Preduţ n-a fost sesizat de nimeni. Numai ei ştiau de ce şi-l dispută şi cu ce miză, ce puteau cîştiga şi ce puteau pierde. Acest al doilea meci era neobişnuit şi prin faptul că fiecare se confrunta nu numai cu partenerul, ci şi cu el însuşi. Dintr-un astfel de meci poţi ieşi învins sau cîştigător nu numai asupra adversarului, ci şi din lupta cu tine însuţi.

„**De ce** nu-i cheamă o dată pe băieţi, de ce nu mi-i aduce pe cap? — se înfurie Cristian. Mai sînt cinci minute şi începe finala!"

Într-adevăr, mai erau cinci minute, arbitrii îşi ocupau locurile, iar Preduţ, fără să deschidă gura, cerceta morocănos rachetele de rezervă. Cristian simţi tulburat că e gata să fie învins. „Ţine, îi şopti el cu ciudă, dar mîndru, unui băieţaş, ia racheta şi du-i-o lui Preduţ, repede, şi spune-i că dacă pierde e vai de pielea lui! E o rachetă de învingător!"

OVIDIU ZOTTA

? Ați întrebat? Vă răspundem! !

Mările și craterele de pe Lună

• „Ce sînt mările și craterele de pe Lună?" — ne întreabă VIRGIL IFTIMOVICI din TIMIȘOARA.

Privind discul Lunii cu ajutorul unui simplu binoclu se pot observa unele pete de culoare cenușie, cu nuanțe castanii, gălbui, verzi. Acestea sînt așa-zisele „mări" și „oceane" lunare, care nu au însă nici măcar o picătură de apă. Solul acestor mări este brăzdat de numeroase forme de relief și de un fel de înălțimi domoale și lungi de zeci de kilometri, precum și crevase, cratere mici, vîrfuri izolate cu aspect muntos etc.

Se pare că mari revărsări de lavă vulcanică au avut rolul de bază în formarea reliefului lunar. Roci aduse din Marea Liniștii și din Oceanul Furtunilor, studiate pe Pămînt, au indicat un proces de cristalizare a magmei lichide sub o presiune foarte scăzută. Alt aspect important este cel al ciocnirilor cu meteoriții; impactul cu meteoriții mari formează cratere (din care există cu miile), iar cel cu micrometeoriți contribuie la o eroziune, o netezire a solului. Sînt, desigur, și alți factori care acționează asupra reliefului selenar: diferențele mari de temperatură dintre zi și noapte, vîntul solar etc.

„Mările" din emisfera vizibilă de pe Pămînt reprezintă aproximativ 40% din suprafața Lunii, restul fiind regiuni cu un nivel mai ridicat și mai accidentat, unde predomină craterele. Acestea au vîrste diferite; foarte vechi, vechi și tinere, de proveniență vulcanică.

Cea mai mare pasăre din lume

• VIORICA STĂNESCU din CRAIOVA ne solicită amănunte despre cea mai mare pasăre din lume.

In Noua Zeelandă a trăit pînă la începutul secolului al XIX-lea (cînd a fost exterminată definitiv) pasărea **Diornis,** ce măsura 3,5 m înălțime. Mai mare decît aceasta a fost pasărea **Aepiornis,** originară din Insula Madagascar, care se pare că atingea înălțimea de 5 m.

Cea mai mare pasăre care trăiește în prezent este struțul african; el ajunge pînă la înălțimea de 2,75 m, lungimea de 2 m (de la vîrful ciocului pînă la vîrful cozii) și cîntărește pînă la 130 kg. Oul de struț are o greutate de 1—1,5 kg, iar puiul iese din el după numai 14 zile de clocit. Pasărea aceasta uriașă se hrănește cu lucernă, aproximativ 7 kg pe zi. Poate trăi fără să bea apă pînă la 9 luni. Nu zboară, dar aleargă mai repede decît un cal pur sînge. Struțul este neașteptat de puternic: cu o lovitură de picior poate doborî la pămînt un om. Se pare că-i ține bine minte pe cei care-i fac vreun rău sau îl supără și caută să se răzbune. Dacă i se trage un ciorap pe cap (așa și este vînat), se simte în siguranță, căci are impresia că nu poate fi văzut.

Struțul este deosebit de util: carnea lui este gustoasă, ouăle sînt comestibile, penele-i sînt folosite la confecționarea de podoabe vestimentare și evantaie, iar pielea este utilizată în marochinărie pentru confecționarea de genți, curele și chiar pantofi. Uneori, domesticit, e folosit la paza turmelor de oi, în locul cîinilor.

AGENDA PIONIERULUI COMANDANT

Comandamentele nou alese

În toate școlile continuă în această perioadă desfășurarea alegerilor pionierești, moment deosebit de important al vieții de organizație. Comandamentele de unitate, celelalte comandamente pionierești nou alese, membrii acestora vor trebui să acționeze încă din primele zile în direcția organizării, coordonării și conducerii întregii activități pionierești, manifestînd o înaltă responsabilitate pentru îndeplinirea sarcinilor ce le revin, situîndu-se la nivelul încrederii de care s-au bucurat cînd au fost aleși.

După alegerea comandamentelor, cea mai importantă preocupare trebuie să o constituie instruirea membrilor acestora privind sarcinile pe care le au în acest an școlar și felul în care trebuie să acționeze pentru a și le duce la îndeplinire. Repartizarea responsabilităților, a atribuțiilor pe membrii comandamentului, trebuie să pornească în mod necesar de la cunoașterea activității anterioare a pionierilor din comandament, a capacității lor organizatorice, a inițiativelor pe care aceștia le-au avut, chiar și a pasiunilor și înclinațiilor acestora.

Numai în acest fel se va putea asigura concordanța dintre conținutul atribuției, al responsabilității primite într-un anumit domeniu al vieții de organizație și capacitatea reală a pionierului de a organiza și coordona activitățile pionierești din acest domeniu, de a răspunde cu pricepere de acesta. De exemplu, dacă un pionier, de-a lungul anilor, s-a evidențiat în acțiunile de recuperare a materialelor refolosibile sau în celelalte acțiuni social-utile, avînd inițiative deosebite în cadrul grupei, detașamentului sau unității, este firesc să răspundă, ca membru al comandamentului pionieresc, de activitatea de muncă patriotică.

Pentru membrii comandamentelor pionierești de la nivelul unității, dar și pentru cei din comandamentele detașamentelor se pot stabili următoarele atribuții, responsabilități: activitatea de învățătură, activitatea de muncă patriotică, activitatea cultural-artistică, de educare patriotică și revoluționară a pionierilor, activitatea de presă și propagandă, activitatea sportiv-turistică, activitatea cercurilor, activitatea grupelor de șoimi ai patriei, activitatea de educație sanitară și de acordare a primului ajutor, activitatea de educație rutieră, activitatea la Cartea de onoare a unității.

În funcție de numărul membrilor din comandament, aceste atribuții pot fi defalcate și date în răspunderea mai multor pionieri din cicluri școlare diferite, primar sau gimnazial, sau pot fi stabilite alte atribuții, în funcție de specificul activității de pionieri în unitatea respectivă. Astfel, un pionier poate răspunde numai de cercurile artistice sau numai de cele tehnico-aplicative, altul poate coordona doar activitatea turistică, de cea sportivă răspuzînd altcineva etc.

Înțelegerea de către fiecare membru al activelor pionierești a felului în care trebuie să acționeze pentru îndeplinirea acestor atribuții trebuie asigurată de către comandantul-instructor, ca și de comandantul unității sau al detașamentului, cu mare grijă. O simplă ședință de instruire a comandamentului, chiar dacă se abordează fiecare domeniu în parte, nu poate realiza decît orientarea generală a pionierilor. De aceea este necesar să se discute cu fiecare membru al comandamentului în parte, să se vadă cu atenție cum intenționează el să acționeze, să fie orientat către cele mai eficiente modalități de lucru. Dar cea mai fructuoasă instruire este activitatea însăși, analiza periodică a modului în care pionierii din comandamente își îndeplinesc sarcinile pe care le au, a activității pionierești din grupe, detașamente și unități.

Primul foc făcut de om

• „Focul este una dintre cele mai importante descoperiri ale omului. Se știe cînd s-a întîmplat aceasta?" — ne întreabă IRINA SĂVULESCU din BOTOȘANI.

Antropologii și specialiștii în preistorie au stabilit că omul preistoric a aprins focul pentru prima dată acum 1 400 000 de ani în Africa — deci „autorul" acestei descoperiri este australopitecul — și nu acum 500 000 de ani, în China, de Homo errectus, așa cum se credea pînă de curînd. Dovezile sînt furnizate de descoperirile arheologice de la Chesowanja din Kenya, unde s-au găsit silexuri cu urme de frecare, ce au servit la aprinderea lemnelor, precum și castroane din pămînt ars. Cele mai vechi vetre cu urme de foc sînt cele de la Chowkowtien (China), acum 500 000 de ani, Nisa (Franța), Vertesszöllös (R.P.Ungară) și Terra-in-Pietra (Italia), toate avînd în jur de 400 000 de ani. Australopitecul, deși avea un creier mic, de 400 centimetri cubi față de 1 400 centimetri cubi ai omului de azi, cunoștea focul și își făurise unelte pentru vînat, dovadă fiind numeroasele oseminte de animale descoperite la Chesowanja. Deci se presupune, contrar celor știute pînă de curînd, că australopitecii aveau un fel de organizare și un limbaj pentru comunicare. Cu toate aceste dovezi certe, oamenii de știință încă nu s-au putut lămuri cum australopitecul, cu o capacitate craniană atît de mică, a putut avea o astfel de inteligență.